

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΒΟΡΕΙΟ
ΑΙΓΑΙΟ»**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Μυτιλήνη, 11/04/2025
Αριθ. Πρωτ. : οικ.796
Κωδ. Προσκλησης: BA_EKT_4.1_19
Α/Α ΟΠΣ : **15745**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα : Έκδοση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την “ Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου”, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Το Ν. 4914/2022 (Α'61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.», όπως ισχύει.
3. Το Νόμο 4605/2019 και ειδικότερα το άρθρο 26 για την τροποποίηση των διατάξεων του Νόμου 4314/2014.
4. Το Νόμο 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες δια-τάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 και 40.
5. Το άρθρο 33 του Νόμου 4538/2018 (ΦΕΚ Α' 85/16.5.2018) σχετικά με τη δυνατότητα να ορίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με επωνυμία «Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας» (δ.τ. ΕΦΕΠΑΕ).
6. Το Νόμο 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/07-06-2010), όπως ισχύει.
7. Το π.δ. 137/2010 (Οργανισμός Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
8. Την 16/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών για την ανακήρυξη Περιφερειακών Αρχών στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στις εκλογές της 15ης Οκτωβρίου 2023 καθώς και το από 16-12-2023 Πρακτικό Ορκωμοσίας

9. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29.07.2021 (CCI2021EL16FFPA001).
10. Την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής C(2022) 6252 final/29.8.2022 για την έγκριση του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» (CCI 2021EL16FFPR015).
11. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 82981/05.09.2022 (ΦΕΚ Β' 4681/05.09.2022) με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» " σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπ' αρ. 32680/ΕΥΘΥ 334/23-03-2015 (Β' 791) Υπουργικής Απόφασης.
12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
15. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 110565 (ΦΕΚ 5958/Β/22.11.2022) με θέμα «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))]», όπως ισχύει.
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (Ο.Ι. ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014) της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.2831/2023 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 (ΟΙ L, 2023/2831, 15.12.2023) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).
18. Τον Ν. 4430/2016 για την «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 205/Α'/31.10.2016), όπως ισχύει,
19. Τη με αριθμ. 61621/Δ5.2643/30.12.2016 (ΦΕΚ 56/Β/2017) Υπουργική Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχετικά με την τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας,
20. Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης-Εμβάθυνση της Δημοκρατίας-Ενίσχυση της Συμμετοχής-Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»]-Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ-Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση-Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
21. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον

ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124της 20.05.2003].

22. Το από 29.06.2023 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΥΘΥΠΣ με θέμα: «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) 2021-2027».

23. Το Ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων».

24. Τη με α.π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».

25. Τη με α.π. 5483/20.01.2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών-Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023).

26. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 114274 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) με θέμα «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν.4914/2022-Α' 61)» όπως ισχύει.

27. Τη με αρ.πρωτ.οικ.921/17.05.2024 απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης «Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας».

28. Την Απόφαση της 3ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» (Μυτιλήνη, 06.06.2024) με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής της δράσης , όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην πρόσκληση έγγραφο

29. Το με αρ.πρωτ 5962 /ΕΥΚΕ-ΧΕ 1709 /15-01-2025 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης ΕΣΠΑ / Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα: Διατύπωση γνώμης σχετικά με την Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για την «Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου», στο πλαίσιο του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027.

30. Την με α.π. οικ.177/01.02.2024 με ΑΔΑ: 9ΝΤΠ7ΛΩ-ΟΕ6 απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου με θέμα: Ορισμός του «Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ)» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος για τη διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».

31. Την με α.π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

1. Την προκήρυξη της δράσης «**Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας** » στο πλαίσιο του Περιφερειακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 και συγκεκριμένα στην Προτεραιότητα 4B «Κοινωνική Ένταξη και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)», του Στόχου Πολιτικής 4: «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων» και του Ειδικού Στόχου 4.1 «Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας».
2. Ειδικότερα, η δράση στοχεύει στην ενίσχυση παραγωγικών επιχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας, στη μείωση της ανεργίας κυρίως ευάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού και στην ενίσχυση της απασχόλησης με τη δημιουργία ή/και τη διατήρηση θέσεων εργασίας σε φορείς ΚΑΛΟ.
3. Η Δημόσια Δαπάνη της πρόσκλησης χρηματοδοτείται από Εθνικούς Πόρους και από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) του Περιφερειακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027.
4. Το καθεστώς ενίσχυσης είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2831/2023 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis)..
5. Ο προϋπολογισμός της Δημόσιας Δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ανέρχεται στο ποσό των 2.000.000€ με δυνατότητα υπερδέσμευσης σε ποσοστό 150%.
6. Το κατώτατο όριο συνολικού προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης ανά έργο είναι 25.000€ και το ανώτατο 100.000€.
7. Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης είναι υπό σύσταση και υφιστάμενοι φορείς Κ.ΑΛ.Ο. του άρθρου 3 του Ν.4430/2016 (ΦΕΚ Α 205/31.10.2016), όπως ισχύει.
8. Οι φορείς ΚΑΛΟ θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν έχοντας εγκατάσταση στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου.
9. Ο προϋπολογισμός της δράσης κατανέμεται ως εξής:
  - ποσοστό 60% για υφιστάμενες επιχειρήσεις
  - ποσοστό 40% για υπό σύσταση επιχειρήσεις
 με δυνατότητα μεταφοράς πόρων από τη μια κατηγορία στην άλλη εφόσον δεν καλυφθούν ο επιμέρους προϋπολογισμοί από τις εγκεκριμένες αιτήσεις κάθε κατηγορίας.
10. Η διάρκεια υλοποίησης των πράξεων είναι δεκαοκτώ (18) μήνες.
11. Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενων και νέων θέσεων απασχόλησης καθώς και σε λιγότες άμεσες και έμμεσες δαπάνες οι οποίες θα αποζημιωθούν με την εφαρμογή απλοποιημένου κόστους σε ποσοστό 40% επί του επιλέξιμου μισθολογικού κόστους υφιστάμενων και νέων θέσεων.
12. Η ένταση ενίσχυσης του μισθολογικού κόστους υφιστάμενης θέσης εργασίας είναι 75%, ενώ για νέα θέση εργασίας είναι 100%.
13. Για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις η δημιουργία τουλάχιστον μίας νέας θέσης που να αντιστοιχεί σε δεκαοκτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης (δηλαδή 1,5

ΕΜΕ) μισθωτής εργασίας ή αντίστοιχων θέσεων μερικής για όλη την διάρκεια του προγράμματος είναι υποχρεωτική.

14. Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις η διατήρηση των ΕΜΕ μισθωτής εργασίας της επιχείρησης του έτους αναφοράς (2023) καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης είναι υποχρεωτική.

15. Η δημιουργία Νέας Θέσης Εργασίας σε κάθε περίπτωση προϋποθέτει ότι η θέση αυτή είναι πλεονάζουσα ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το διάστημα των 12 μηνών που προηγούνται της υποβολής της αίτησής της..

16. Οι δαπάνες θα είναι επιλέξιμες για την επιχείρηση από την ημερομηνία πρόσληψης του κάθε ωφελούμενου (εφόσον πρόκειται για νέα θέση εργασίας) και από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης (εφόσον πρόκειται για θέσεις που διατηρούνται).

17. Ο συνολικός προϋπολογισμός προκύπτει από τις δαπάνες μισθοδοσίας (υφιστάμενο και νέο προσωπικό) συν 40% επί των επιλέξιμων δαπανών μισθοδοσίας για άλλες άμεσες και έμμεσες δαπάνες.

18. Στην περίπτωση που το επιχειρηματικό σχέδιο έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο της μέγιστης επιχορήγησης (είτε ανά ωφελούμενο είτε συνολικά ως έργο) το ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή για την υλοποίηση του σχεδίου.

19. Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λπ.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Ο.Π.Σ.Κ.Ε.), η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας (www.opske.gr) και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ ΠΒΑ/ΕΦΕΠΑΕ (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λπ.).

20. Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης γίνεται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης σύμφωνα με τα εγκεκριμένα κριτήρια και όπως περιγράφεται στην αναλυτική πρόσκληση.

21. Η έγκριση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των πράξεων θα γίνει με απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου.

22. Οι πράξεις που θα ενταχθούν, θα υλοποιηθούν σύμφωνα με την εγκεκριμένη πρόσκληση της Δράσης όπου περιγράφονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, η διαδικασία αξιολόγησής τους, η ένταξή τους για χρηματοδότηση, ο τρόπος καταβολής των χρηματοδοτήσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι λοιποί όροι της Δράσης.

23. Η πρόσκληση της Δράσης θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες του ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr, της ΕΛΑΝΕΤ www.elanet.gr, της ΕΥΔ ΒΑ www.perba.gr και του ΕΣΠΑ www.espa.gr.

24. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην ΕΛΑΝΕΤ, τηλ. 2130166100 και email kalo@elanet.gr

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Κ. Ι. ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ

Συνημμένα : Αναλυτική Πρόσκληση με τα Παραρτήματά της

Κοινοποίηση

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
  - Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), hellaskps@m nec.gr
  - Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων-Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, esubpde@m nec.gr
  - Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) ΕΣΠΑ, easespa@m nec.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), stateaid_unit@m nec.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ+ (ΕΥΣΕΚΤ), eysekt@mou.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, spa@m nec.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ), evssae@m nec.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ), evsper@m nec.gr
  - Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ), siss@m nec.gr
  - ΕΥΘΥΠΣ – Υποδιεύθυνση ΟΠΣ, ops@m nec.gr
  - ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας, takpram@mou.gr
  - Διεύθυνση Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
- Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου
  - Γραφείο Περιφερειάρχη
  - Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Βορείου Αιγαίου
  - Περιφερειακή Ένωση Δήμων Βορείου Αιγαίου
- Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ), info@efepae.gr
  - ΕΛΑΝΕΤ
- Ένωση Φορέων ΚΑΛΟ Βορείου Αιγαίου «ΔΥΝΕΡΓΕΙΑ» enosikalovaigaiou@gmail.com

Εσωτερική Διανομή:

Πρ/νο ΕΥΔ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» 2021-2027

Στόχος Πολιτικής 4: «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων»

Προτεραιότητα 4B «Κοινωνική Ένταξη και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)»

Ειδικός Στόχος 4.1 «Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας».

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

**«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ»**

Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΚΕ/ΟΠΣ: ΠΒΑΕ04/ΒΑ_ΕΚΤ_4.1_19

Α/Α Πρόσκλησης ΟΠΣ: 15745

Έκδοση 1.0

Απρίλιος 2025

Περιεχόμενα

1.	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	20
2.	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	22
3.	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	22
4.	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	30
5.	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	31
5.1.	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	31
5.2.	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	34
5.3.	ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	37
5.4.	Ο ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	37
6.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	38
6.1.	Χρηματοδότηση Πρόσκλησης	38
6.2.	Ένταξη της ενίσχυσης - Καθεστώς ενίσχυσης.....	38
7	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	39
8	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	44
9	ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	44
9.1	ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	44
9.2	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	45
9.3	ΈΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΈΝΤΑΞΗ / ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	49
9.4	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	50
10.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	52
10.1.	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	52
10.2.	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ.....	56
10.3.	ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	57
11.	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	60
11.1	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	60
11.2	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	62
11.3	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΞΕΛΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	63
11.4	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	65

12.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	65
13.	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	67
14.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	67
14.1	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	68
14.2.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ).....	70
14.3.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	70
14.4.	ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	72
14.5	ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679	73
15.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	74
16.	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	74
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	76
	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ & ΜΗ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ.....	84
	5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΑΙΤΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	85
	87	
6	87	
6.1	ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ.....	87
	Ο Δικαιούχος καλείται να απαντήσει με «ΝΑΙ/ΟΧΙ» στο ακόλουθο πεδίο	87
	Ο Δικαιούχος καλείται να απαντήσει με «ΝΑΙ/ΟΧΙ» στο ακόλουθο πεδίο	87
6.3	89	
	ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ.....	89
	Αποδέχομαι όλους τους παραπάνω όρους.....	89
	ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ.....	89
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ	91
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	98
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	101
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ	107
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ - ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	111
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ vii : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.....	117
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ.....	119
	Α' ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ.....	119

Β' ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ Σώρευσης και Πίνακας Επιχορηγήσεων De Minimis.	127
Γ: Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου (Υφιστάμενοι και Υπό Σύσταση Φορείς Κ.ΑΛ.Ο).....	133
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ	137
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	138
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΛΩΝ Κ.ΑΛ.Ο ΣΕ ΕΥΑΛΩΤΕΣ Ή ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	141
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ.....	143
ΟΡΟΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΜΕΑ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	143
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ.....	148
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΥ	149
ΔΕΛΤΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ	149
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΥ: ΔΕΛΤΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ	

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Ε.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα – έγγραφο που καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων.
Ε.Π. Βόρειο Αιγαίο	Πρόγραμμα «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027
ΕΥΔ ΠΒΑ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο»
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
ΣΑΕ	Συλλογική Απόφαση Έργου
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.
Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2021–2027 (Εταιρικό σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης-ΕΣΠΑ)	Η συμφωνία εταιρικής σχέσης που ορίζει τον στρατηγικό προσανατολισμό για τον προγραμματισμό και τις ρυθμίσεις ως προς τη χρήση του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ+, του ΤΑ, του ΤΔΜ και του ΕΤΘΑΥ με αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027
Δράση	Σύνολο ενεργειών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση των στόχων που τίθενται από τους άξονες προτεραιότητας του ΕΠ Νότιο Αιγαίο 2014-2020. Κάθε δράση, μπορεί να υλοποιείται μέσω μίας ή περισσότερων πράξεων.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
Αίτημα Επαλήθευσης-Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.

Αναθέτουσα αρχή	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
Ενίσχυση/Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, ενός ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ενός 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης της πράξης.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου
Υπεύθυνος του Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για την υλοποίηση της πράξης, τον συντονισμό του έργου σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ επιχείρησης συνολικά με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
Επιχείρηση	Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα

Έναρξη των εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές ως έναρξη εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.
Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που συνίστανται σε γήπεδα, κτίρια και μονάδα παραγωγής, μηχανήματα και εξοπλισμό.
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Αριθμός εργαζομένων /ΕΜΕ	Ο αριθμός των εργαζομένων αντιστοιχεί στον αριθμό Ετήσιων Μονάδων Εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων μόνιμης και πλήρους απασχόλησης, με σχέση εξαρτημένης εργασίας κατά ένα ημερολογιακό έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ.
Καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων	Η καθαρή αύξηση του αριθμού εργαζομένων στη συγκεκριμένη επιχειρηματική εγκατάσταση σε σύγκριση με τον μέσο όρο σε μια δεδομένη χρονική περίοδο. Κάθε θέση εργασίας που καταργείται κατά την εν λόγω περίοδο πρέπει, ως εκ τούτου, να αφαιρείται και ο αριθμός των ατόμων πλήρους, μερικής και εποχιακής απασχόλησης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σύμφωνα με τα κλάσματα των ετήσιων μονάδων εργασίας.
Γεωργικά προϊόντα	Τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (20)
Μεταποίηση γεωργικών προϊόντων	Κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση·
Εμπορία γεωργικών προϊόντων	Η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

	που περιλαμβάνει της διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων.
Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (αφορά επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό De minimis 2023/2831/13.12.2023 (OJ EL L 15.12.2023)	Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300,000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).
Ενιαία επιχείρηση	<p>Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του κανονισμού Ε.Ε. 1407/2013, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους: α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών άλλης επιχείρησης β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόμενη επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών αυτής της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.</p> <p>Σε περίπτωση συγχωνύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το όριο, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 2831/2023, δηλαδή το ποσό των 300.000 ευρώ. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης».</p>
Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία	Ως «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία» ορίζεται το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων που στηρίζονται σε μία εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, βασισμένη στις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον.
Φορείς Κοινωνικής &	Οι Φορείς του άρθρου 3 του ν. 4430/2016 «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 205/Α/2016).

Αλληλέγγυας Οικονομίας	
Ειδικές Κοινωνικές Ομάδες	<p>Ορίζονται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού οι οποίες βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ως προς την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας, από οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια. Σε αυτές ανήκουν::</p> <p>A. τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, B. τα θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων, Γ. οι άστεγοι, Δ. τα άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας, Ε. οι οικονομικοί μετανάστες, ΣΤ. οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο, για όσο εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος χορήγησης ασύλου, Ζ. οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, Η. τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, Θ. οι μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε (25) ετών και άνω των πενήντα (50) ετών.</p>
Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες	<p>Ορίζονται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού που η ένταξή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή εμποδίζεται από σωματικά και ψυχικά αίτια ή λόγω παραβατικής συμπεριφοράς. Σε αυτές ανήκουν::</p> <p>A. Τα άτομα με αναπηρία οποιαδήποτε μορφής σε ποσοστό άνω του 50% (σωματική, ψυχική, νοητική, αισθητηριακή) B. Τα άτομα με προβλήματα εξάρτησης από ουσίες ή τα απεξαρτημένα άτομα Γ. Οι ανήλικοι με παραβατική συμπεριφορά Δ. Οι φυλακισμένοι/ες και αποφυλακισμένοι/ες.</p>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση «**Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (ΚΑΛΟ) στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου**» χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) στο πλαίσιο του Προγράμματος «**Βόρειο Αιγαίο**» 2021-2027 και συγκεκριμένα στην Προτεραιότητα 4B «Κοινωνική Ένταξη και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)», του Στόχου Πολιτικής 4: «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων» και του Ειδικού Στόχου 4.1 «Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας».

Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση παραγωγικών επιχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας, στη μείωση της ανεργίας κυρίως ευάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού και στην ενίσχυση της απασχόλησης με τη δημιουργία ή/και τη διατήρηση θέσεων εργασίας σε φορείς ΚΑΛΟ.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση είναι:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Το Ν. 4914/2022 (Α'61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.», όπως ισχύει.
3. Το Νόμο 4605/2019 και ειδικότερα το άρθρο 26 για την τροποποίηση των διατάξεων του Νόμου 4314/2014.
4. Το Νόμο 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 και 40.
5. Το άρθρο 33 του Νόμου 4538/2018 (ΦΕΚ Α' 85/16.5.2018) σχετικά με τη δυνατότητα να ορίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με επωνυμία «Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας» (δ.τ. ΕΦΕΠΑΕ).
6. Το Νόμο 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/07-06-2010), όπως ισχύει.
7. Το π.δ. 137/2010 (Οργανισμός Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
8. Την 16/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών για την ανακήρυξη Περιφερειακών Αρχών στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στις εκλογές της 15ης Οκτωβρίου 2023 καθώς και το από 16-12-2023 Πρακτικό Ορκωμοσίας
9. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29.07.2021 (CCI2021EL16FFPA001).
10. Την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής C(2022) 6252 final/29.8.2022 για την

έγκριση του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» (CCI 2021EL16FFPR015).

11. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 82981/05.09.2022 (ΦΕΚ Β' 4681/05.09.2022) με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» " σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπ' αρ. 32680/ΕΥΘΥ 334/23-03-2015 (Β' 791) Υπουργικής Απόφασης.

12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.

14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.

15. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 110565 (ΦΕΚ 5958/Β/22.11.2022) με θέμα «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))], όπως ισχύει.

16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (Ο.Ι. ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014) της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.2831/2023 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 (ΟΙ L, 2023/2831, 15.12.2023) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

18. Τον Ν. 4430/2016 για την «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 205/Α'/31.10.2016), όπως ισχύει,

19. Τη με αριθμ. 61621/Δ5.2643/30.12.2016 (ΦΕΚ 56/Β/2017) Υπουργική Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχετικά με την τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας,

20. Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης-Εμβάθυνση της Δημοκρατίας-Ενίσχυση της Συμμετοχής-Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»]-Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ-Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση-Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».

21. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124της 20.05.2003].

22. Το από 29.06.2023 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΥΘΥΠΣ με θέμα: «Σύστημα

Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) 2021-2027».

23. Το Ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων».

24. Τη με α.π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».

25. Τη με α.π. 5483/20.01.2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών-Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023).

26. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 115474/07.08.2024 (Β' 4921) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ'αρ.114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 – Α'61» (Β' 6131),

27. Τη με αρ.πρωτ.οικ.921/17.05.2024 απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης «Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας».

28. Την Απόφαση της 3ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» (Μυτιλήνη, 06.06.2024) με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής της δράσης, όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην πρόσκληση έγγραφο

29. Το με αρ.πρωτ 5962 /ΕΥΚΕ-ΧΕ 1709 /15-01-2025 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης ΕΣΠΑ /Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα: Διατύπωση γνώμης σχετικά με την Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για την «Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου», στο πλαίσιο του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027.

30. Την με α.π. οικ.177/01.02.2024 με ΑΔΑ: 9ΝΤΠ7ΛΩ-ΟΕ6 απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου με θέμα: Ορισμός του «Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ)» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος για τη διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».

31. Την με α.π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 2831/2023 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την

εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

Σημειώνονται τα εξής:

1. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές & Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V της παρούσας πρόσκλησης), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, καθώς και στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2021-2027. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
3. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στα Άρθρα 46-50, στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. 1060/2021 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
4. Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν. 4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
5. Οι φορείς Κ.ΑΛ.Ο που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να συνεκτιμούν και να προασπίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλετικής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού και να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.
6. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).
7. Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής ένταξης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

8. Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, πρέπει να μην υπερβαίνει το ποσό των €300.000 σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών. (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του Κανονισμού.
9. Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει τη χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
10. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η δράση αφορά στην υποστήριξη υπό σύσταση και υφιστάμενων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας οι οποίοι δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου για την επιχορήγηση οικονομικής δραστηριότητας και την διατήρηση και δημιουργία θέσεων εργασίας. Οι φορείς ΚΑΛΟ συστήνονται και λειτουργούν με βάση τα οριζόμενα στον Ν.4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α). Στο πλαίσιο της δράσης ενισχύονται επιχειρηματικά σχέδια φορέων ΚΑΛΟ επιχορηγούμενου προϋπολογισμού **25.000€** έως **100.000€**.

Η διάρκεια της δράσης είναι **24 μήνες (από τους οποίους οι 18 είναι η διάρκεια υλοποίησης)**.

Η δράση στοχεύει:

- στην ενίσχυση παραγωγικών επιχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και της συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας
- στη μείωση της ανεργίας κυρίως ευάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού
- στην ενίσχυση της απασχόλησης με τη δημιουργία νέων θέσεων

Οι Δικαιούχοι πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν και να διαθέτουν εγκατάσταση εντός της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στην οποία θα υλοποιηθεί η επενδυτική πρόταση.

Οι ενισχύσεις αφορούν επενδύσεις σε άυλα στοιχεία ενεργητικού και λειτουργικές δαπάνες όπως ενίσχυση μισθολογικού κόστους, εκπαίδευσης προσωπικού, αμοιβών υποστηρικτικών υπηρεσιών και δαπανών προβολής και δικτύωσης και χορηγούνται δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).

Η δράση εναρμονίζεται με την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και το Σχέδιο Δράσης αυτής και την Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Οικονομία. Εντάσσεται στον Επιχειρησιακό Άξονα 3 της ΕΣΚΕ : «Ένταξη στην αγορά εργασίας, βελτίωση της απασχολησιμότητας και πρόσβαση στην απασχόληση» : Προτεραιότητα Πολιτικής 3.2.: «Επαγγελματική κατάρτιση / εκπαίδευση» (Μέτρο 3.2.1.: Πρόσβαση ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας).

Η Δράση εντάσσεται στην Προτεραιότητα 4B του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 «Κοινωνική Ένταξη και καταπολέμηση της φτώχειας» και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο ESO4.1.

«Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.» του Στόχου Πολιτικής 4 «Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων».

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + (ΕΚΤ+) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή στο πλαίσιο του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ+ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη των δράσεων της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε **2.000.000 €**, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα υπερδέσμευσης σε ποσοστό 150%.

Ο προϋπολογισμός της δράσης κατανέμεται ως εξής:

- ποσοστό 60% για υφιστάμενες επιχειρήσεις
- ποσοστό 40% για υπό σύσταση επιχειρήσεις

με δυνατότητα μεταφοράς πόρων από τη μια κατηγορία στην άλλη εφόσον δεν καλυφθούν ο επιμέρους προϋπολογισμοί από τις εγκεκριμένες αιτήσεις κάθε κατηγορίας.

Η δημόσια δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους.

Για λόγους μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας η χρηματοδότηση γίνεται με χρήση της Κοινής Στήριξης (άρθρο 25 Κ (ΕΕ) 2021/1060) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΤΠΑ.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των προτάσεων, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
15/04/2025 ώρα 13:00	30/06/2025 ώρα 15:00

Η ΕΥΔ Προγράμματος Βορείου Αιγαίου διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών και κατανομής των ποσών και της διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης με βάση την πορεία υλοποίησης των έργων στο Πρόγραμμα Βόρειο Αιγαίο 2021-2027. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος Βόρειο Αιγαίο 2021-2027 (<https://pepba.gr>) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λπ.) μέσω του

Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Ο.Π.Σ.Κ.Ε.), η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας (www.opske.gr) και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ ΠΝΑ/ΕΦΕΠΑΕ (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λπ.).

Κωδικός πρόσκλησης	
Τίτλος και περιγραφή Δράσης	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΚΑΛΟ) ΣΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
Τομείς	Όπως ορίζονται στο Κεφάλαιο 5
Δείκτες εκροών	PSO799 αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας (τιμή στόχος 25) EECO19 αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών ,μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών και κοινωνικών επιχειρήσεων (τιμή στόχος 12)
Δείκτης αποτελέσματος	PSR799 αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης (τιμή στόχος 20)
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	2.000.000 €
Κατηγορία ενίσχυσης	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση (Grant)
Καθεστώς ενίσχυσης	2831/2023 Κανονισμός de minimis
Ταμείο	ΕΚΤ+

2. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα δράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τον ΕΦΕΠΑΕ με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2021-2027.

3. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ι. Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης είναι Φορείς Κ.Α.Λ.Ο. του άρθρου 3 του Ν.4430/2016 (ΦΕΚ Α 205/31.10.2016), όπως ισχύει και διαχωρίζονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Α.Υπό σύσταση φορείς Κ.Α.Λ.Ο (φορείς που δεν έχουν βεβαίωση εγγραφής στο μητρώο ΚΑΛΟ αλλά έχουν υποβάλει την αίτηση τους μέχρι την υποβολή της πρότασης).

- Β. Υφιστάμενοι φορείς Κ.ΑΛ.Ο (φορείς εγγεγραμμένοι στο μητρώο ΚΑΛΟ με πιστοποιητικό μέλους σε ισχύ ή βεβαίωση εγγραφής σε ισχύ).

Οι φορείς των περιπτώσεων Α και Β πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και να διαθέτουν εγκατάσταση εντός της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στην οποία θα υλοποιηθεί η επενδυτική πρόταση

Α. Υπό σύσταση φορείς Κ.ΑΛ.Ο:

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής των Υπό Σύσταση φορέων Κ.ΑΛ.Ο είναι οι ακόλουθες:

1. Οι υπό σύσταση Φορείς Κ.ΑΛ.Ο. θα πρέπει να έχουν υποβάλει αίτηση εγγραφής στο Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. πριν την υποβολή της αίτησής τους στην δράση.
2. Να διατηρούν την ιδιότητα του μέλους του Μητρώου Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της δράσης συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
3. Να υποβάλουν επιχειρηματικό σχέδιο στους επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας που αφορούν όλους τους ΚΑΔ πλην αυτών που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας προκήρυξης. Επισημαίνεται ότι όλες οι περαιτέρω αναλύσεις των ΚΑΔ 01,02,03,05,06,12,97,98,99,00 είναι μη επιλέξιμες.
4. Να πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου.
5. Να δημιουργήσουν μία τουλάχιστον νέα θέση εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης (δηλαδή 1,5 ΕΜΕ) μισθωτής εργασίας ή αντίστοιχες θέσεις μερικής απασχόλησης.
6. Να διαθέτουν ένα τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης πριν την πρώτη εκταμίευση συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής.
7. Να τηρήσουν απλογραφικά ή διπλογραφικά λογιστικά βιβλία (πρώην Β' ή Γ' κατηγορίας βιβλία) του ΚΦΑΣ.
8. Να δεσμεύονται ότι θα λειτουργήσουν νόμιμα αποκτώντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης στον/στους ΚΑΔ επένδυσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους. Στην περίπτωση υφιστάμενων επιχειρήσεων (με τουλάχιστον μία κλεισμένη πλήρη χρήση) που δεν έχουν εγγραφεί στο Μητρώο φορέων ΚΑΛΟ και υποβάλλουν αίτηση ως υπό – σύσταση φορείς ΚΑΛΟ, ισχύει το σημείο Β.8 (υφιστάμενοι φορείς ΚΑΛΟ). Τα αποδεικτικά νόμιμης λειτουργίας θα πρέπει να προσκομισθούν το αργότερο μέχρι την 1^η εκταμίευση.
9. Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν τη δημοσίευση της παρούσας πρόσκλησης. Οι δικαιούχοι δύναται να ξεκινήσουν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, με δική τους ευθύνη.
10. Να περιλαμβάνονται στις Πολύ μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (και στο Παράρτημα V της παρούσας).
11. Να υποβάλουν επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, όπως ορίζονται από την παρούσα προκήρυξη.
12. Να δεσμευτούν ότι το επιχειρηματικό τους σχέδιο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.

13. Κάθε επιλέξιμο νομικό πρόσωπο να συμμετέχει στην υποβολή μίας και μόνο αίτησης χρηματοδότησης επιχειρηματικού σχεδίου, επί ποινής απόρριψης όλων των τυχόν υποβληθεισών αιτήσεων.
14. Στην περίπτωση που ο υπό σύσταση φορέας Κ.Α.Λ.Ο. θα λάβει τη νομική μορφή της Κοιν.Σ.Επ. τότε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο συμμετέχει στην υπό σύσταση Κοιν.Σ.Επ. δεν μπορεί να είναι μέλος και άλλης Κοιν.Σ.Επ. με ίδια δραστηριότητα.
15. Να αναφέρουν στην υποβληθείσα αίτηση χρηματοδότησης τα μέλη (φυσικά ή νομικά) του υπό σύσταση φορέα Κ.Α.Λ.Ο. Σημειώνεται ότι για τη σύσταση Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας απαιτείται η συμμετοχή σε αυτήν τουλάχιστον πέντε (5) φυσικών ή νομικών προσώπων, για Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης τουλάχιστον επτά (7). Στην περίπτωση του Συνεταιρισμού Εργαζομένων απαιτείται η συμμετοχή τουλάχιστον τριών (3) φυσικών προσώπων.
16. Για τις υπόλοιπες νομικές μορφές των υπό σύσταση φορέων Κ.Α.Λ.Ο. ισχύει η νομοθεσία που διέπει τη σύσταση και λειτουργία τους.
17. Κατά την συγγραφή του επιχειρηματικού σχεδίου και το σχεδιασμό του νέου φορέα Κ.Α.Λ.Ο. θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο νόμος 4430/2016.
18. Να δεσμευθούν ότι θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.).
19. Να μην διακόψουν τη λειτουργία τους, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας για 1 (ένα) έτος μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης.
20. Να λειτουργήσουν νόμιμα εντός της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.
21. Να μην ενταχθούν σε ήδη οργανωμένο ομοίομορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών, το οποίο εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης).

Β. Υφιστάμενοι φορείς Κ.Α.Λ.Ο

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φορέων ΚΑΛΟ που υποβάλλουν πρόταση, είναι οι ακόλουθες:

1. Να λειτουργούν νομίμως με τη μορφή του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, με βάση τα οριζόμενα στο Ν.4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α'/2016), άρθρο 3, παρ. 1 (ΦΕΚ 205/Α'/2016).
2. Να διαθέτουν βεβαίωση εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και πιστοποιητικό μέλους για το τρέχον έτος (το πιστοποιητικό μέλους αφορά φορείς με εγγραφή στο Μητρώο πάνω από ένα έτος).

3. Να διατηρούν την ιδιότητα του μέλους του Μητρώου καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της δράσης συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
4. Να διατηρήσουν τουλάχιστον τις θέσεις εργασίας (με αντιστοιχία σε ΕΜΕ) του έτους αναφοράς, ήτοι 2023, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πρότασης.
5. Να περιλαμβάνονται στις Πολύ μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (Παράρτημα V της παρούσας).
6. Να υποβάλουν επιχειρηματικό σχέδιο στους επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας που αφορούν όλους τους ΚΑΔ πλην αυτών που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας προκήρυξης, καθώς και να πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Επισημαίνεται ότι όλες οι περαιτέρω αναλύσεις των ΚΑΔ 01,02,03,05,06,12,97,98,99,00 είναι μη επιλέξιμες.
7. Να διαθέτουν τουλάχιστον ένα δηλούμενο επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης πριν την ηλεκτρονική υποβολή της επενδυτικής πρότασης και να δραστηριοποιούνται για τον επιλέξιμο ΚΑΔ έχοντας έδρα στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου.
8. Να λειτουργούν νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης στον/στους ΚΑΔ επένδυσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους. Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής. Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με σχετική τεκμηρίωση. Τα αποδεικτικά νόμιμης λειτουργίας θα πρέπει να προσκομισθούν το αργότερο μέχρι την 1η εκταμίευση.
9. Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο πριν τη δημοσίευση της παρούσας πρόσκλησης. Το επενδυτικό σχέδιο δύναται να αφορά σε έργο/ δραστηριότητα που διευρύνει ή εκσυγχρονίζει υπάρχουσες εργασίες. Οι δικαιούχοι δύναται να ξεκινήσουν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, με δική τους ευθύνη.
10. Να υποβάλουν επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, όπως ορίζονται από την παρούσα προκήρυξη.
11. Να δεσμευτούν ότι τα επιχειρηματικά τους σχέδια δεν έχουν υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
12. Να υποβάλουν έως μία επενδυτική πρόταση ανά ΑΦΜ.
13. Να διαθέτουν ή να δεσμευθούν ότι θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.).
14. Να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά λογιστικά βιβλία (πρώην Β' ή Γ κατηγορίας βιβλία) του ΚΦΑΣ.
15. Να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.

16. Να μην διακόψουν την λειτουργία τους, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας για ένα (1) έτος μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης.

17. Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

18. Να μην έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχουν λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.

19. Να τηρούν και να αναλαμβάνουν την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

20. Να μην έχουν επιβληθεί στην επιχείρηση πρόστιμα για τους λόγους του αρ. 39 παρ. 1 Ν. 4488/2017 τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για:

- Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι)
- Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι)

21. Να μην εντάσσονται και να μην ενταχθούν σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών, το οποίο εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης).

22. Να μην προβούν σε μείωση προσωπικού κατά το διάστημα υλοποίησης της δράσης, υπολογιζόμενα σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το έτος 2023.

Ως μείωση προσωπικού θεωρείται:

- η καταγγελία της σύμβασης εργασίας,
- η αλλαγή του καθεστώτος απασχόλησης από πλήρη σε μερική ή σε εκ περιτροπής απασχόληση,
- η εθελουσία έξοδος που γίνεται με πρωτοβουλία του εργοδότη, μέσω προγραμμάτων παροχής οικονομικών κυρίως κινήτρων εθελούσιας εξόδου,

Δεν θεωρείται μείωση προσωπικού:

- η οικειοθελής αποχώρηση, που δεν θεωρείται καταγγελία σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο

38 του ν. 4488/2017,

- η καταγγελία σύμβασης λόγω συνταξιοδότησης,
- η λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου,
- η καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου (πριν τη λήξη της) που οφείλεται σε σπουδαίο λόγο που αφορά στον εργαζόμενο (μήνυση για αξιόποινη πράξη που επηρεάζει ή μπορεί να επηρεάσει την εργασία του).

Στις περιπτώσεις στράτευσης, ασθένειας, ανυπαίτιου κωλύματος (π.χ. κυοφορίας - λοχείας), ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας που αφορά το δεσμευόμενο μη επιχορηγούμενο προσωπικό, δεν απαιτείται αντικατάσταση, αφού η σχέση εργασίας δεν διακόπτεται, υπό τον όρο ότι ο Δικαιούχος θα προσκομίσει στον φορέα υλοποίησης τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Για όλα τα παραπάνω, οι φορείς Κ.Α.Λ.Ο οφείλουν να προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά, δηλαδή ΑΠΔ για το έτος 2023 και τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης (μη συμπεριλαμβανομένου του μήνα υποβολής).

Σημειώνεται ότι η επιχείρηση θα πρέπει να έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Εφόσον δεν υφίσταται η σχετική υποχρέωση εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων θα πρέπει να προσκομίζεται σχετική υπεύθυνη δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου.

Προϋπόθεση για την ενίσχυση των δικαιούχων (**Δικαιούχοι Α & Β**) της Δράσης είναι η οργάνωση της δραστηριότητας σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο. Ως εκ τούτου το επιχειρηματικό τους σχέδιο θα πρέπει να υλοποιηθεί σε χώρο διαφορετικό από αυτόν της κατοικίας τους (κύριας ή δευτερεύουσας). Σημειώνεται ότι στο έντυπο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης μπορεί να δηλωθεί η τωρινή εγκατάσταση εφόσον πρόκειται για υφιστάμενη επιχείρηση. Εφόσον όμως εγκριθεί το επιχειρηματικό σχέδιο το αργότερο μέχρι την ημερομηνία της πρώτης πληρωμής, ο δικαιούχος θα πρέπει να έχει κάνει μεταβολή της εγκατάστασής του, μεταφέροντας αυτή σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο. Ως αυτοτελής επαγγελματικός χώρος ορίζεται ο χώρος που αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία, διαθέτει δικές του παροχές κοινής ωφέλειας (π.χ. ηλεκτρισμού) και δεν χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ως κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα).

Σε τεκμηριωμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες η καθημερινή μετακίνηση ενός ατόμου προς την εργασία του καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη και επώδυνη λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας (π.χ. ποσοστό αναπηρίας, χρόνια ασθένεια), δύναται το άτομο αυτό να προσφέρει τις υπηρεσίες του μέσω τηλεργασίας από τον τόπο της κατοικίας του.

Σημειώνεται επίσης ότι:

- Κάθε δυνητικός Δικαιούχος υποβάλλει μόνο μία αίτηση χρηματοδότησης σύμφωνη με τα οριζόμενα στην παρούσα πρόσκληση επί ποινή απόρριψης όλων των αιτήσεών του.
- Δεν επιτρέπεται η συστέγαση επιχειρήσεων. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση του Δικαιούχου σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Στην περίπτωση των **ΚΟΙΝΣΕΠ ένταξης** δίνεται η δυνατότητα συστέγασης με συναφή σύλλογο ή σωματείο, εφόσον υπάρχει σχετική πράξη παραχώρησης χώρου και προσδιορίζεται με σαφήνεια το ποσοστό (%) των εξόδων το οποίο αφορά στην ΚΟΙΝΣΕΠ.

Όλα τα ανωτέρω προαπαιτούμενα αποτελούν προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη δράση. Η μη ικανοποίησή τους ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο απόρριψης του προτεινόμενου σχεδίου.

Το σύνολο των ως άνω προϋποθέσεων συμμετοχής (επί ποινής απόρριψης των υποβληθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης) ισχύει και στην περίπτωση των συνεργασιών μεταξύ ωφελούμενων, για κάθε ωφελούμενο/εταίρο ξεχωριστά.

II. Ορίζεται ο «Υπεύθυνος της Πράξης», προέρχεται από τον Δικαιούχο και έχει την γενική εποπτεία του έργου. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η ευθύνη της οικονομικής και διοικητικής υποστήριξης του έργου. Ο Υπεύθυνος της Πράξης αναλαμβάνει την υποχρέωση να συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και την τήρηση

όλων των παραστατικών, που αφορούν το έργο και είναι υπεύθυνος για την επικοινωνία της επιχείρησης με την ΕΥΔ Προγράμματος Βορείου Αιγαίου και τον ΕΦ.

Η υποβαλλόμενη αίτηση χρηματοδότησης πρέπει να είναι εναρμονισμένη και να υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων που προβλέπουν οι Κανονισμοί που την διέπουν. Ειδικότερα, η ενίσχυση που χορηγείται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης με τον Καν. (Ε.Ε.) 2831/2023 και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού αυτού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ-(Β) Υπόδειγμα δήλωσης σώρευσης στο πλαίσιο του Καν.(ΕΕ) 2831/2023 (de minimis)).

Επισημαίνεται ότι:

Ο Καν ΕΕ 2831/2023 αναφέρεται σε «ενιαία επιχείρηση»

Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- α. μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
- β. μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
- γ. μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·
- δ. μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία (α) έως (δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση

Στον έλεγχο ορίων μεμονωμένων ενισχύσεων αθροίζονται οι ενισχύσεις που έχει λάβει η δικαιούχος επιχειρηματική μονάδα και όλες οι επιχειρήσεις που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», κατά την έννοια της παρ.2 του άρθρου 2 του Καν. 2831/2023.

Σύμφωνα με τον Καν. ΕΕ 2831/2023, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται στην ενιαία επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης με τον καν. ΕΕ 2831/2023 συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του του Καν. (Ε.Ε.) 2831/2023.

Για τους τομείς στους οποίους δεν έχει εφαρμογή ο Καν. 2831/2023 (άρθρο 1):

- α) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·

- β) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά·
- γ) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων,
- δ) ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις: (i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις & (ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.
- ε) ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- στ) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η υποχρέωση ή η κατά προτίμηση χρήση εγχώριων αγαθών ή υπηρεσιών αντί των εισαγόμενων.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που θα δραστηριοποιηθούν ή δραστηριοποιούνται στους παραπάνω τομείς (α), (β) (γ) ή (δ) και δραστηριοποιηθούν επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους επιλέξιμους κωδικούς δραστηριότητας της παρούσας πρόσκλησης, ο κανονισμός (ΕΕ) 2831/2023 (de minimis) εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει λογιστικά, σαφής διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2831/2023 (de minimis) δεν τυγχάνουν ενίσχυσης που χορηγείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2831/2023 (de minimis). Η επιχείρηση θα πρέπει να προσκομίσει κατά την αξιολόγηση, Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία θα δεσμεύεται ρητά ότι οι ωφελούμενοι του προγράμματος θα απασχολούνται αποκλειστικά στο μη εξαιρούμενου αντικείμενο εργασιών της επιχορηγούμενης επιχείρησης. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν τηρείται ο όρος, θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης και στην περίπτωση καταβολής ποσού στον δικαιούχο, αυτό επιστρέφεται με την διαδικασία αχρεωστήτως καταβληθέντων.

Επεξηγηματικά:

- α. Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά, παραμένουν νόμιμες.
- β. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

Στον έλεγχο ορίων μεμονωμένων ενισχύσεων αθροίζονται οι ενισχύσεις που έχει λάβει η δικαιούχος επιχειρηματική μονάδα και όλες οι επιχειρήσεις που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», κατά την έννοια της παρ.2 του άρθρου 2 του Καν. 2831/2023

Σημειώνεται ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (για τους φορείς που έχουν κάνει έναρξη δραστηριότητας πριν την ημ/νία υποβολής).

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Είναι επιλέξιμες όλες οι κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των φορέων ΚΑΛΟ εκτός αυτών που ορίζονται στο άρθρο 1 στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης (Παράρτημα VII).

Στο Παράρτημα III «ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ)» αναφέρονται οι μη επιλέξιμοι ΚΑΔ στους οποίους δεν μπορεί να δραστηριοποιηθεί η προς ενίσχυση επιχείρηση.

Δεν εντάσσονται οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς, στους οποίους δεν εφαρμόζεται ο Καν. 2831/2023(άρθρο 1), όπως αναφέρθηκαν στο κεφάλαιο 4.

Επιπλέον των παραπάνω εξαιρέσεων, δεν εντάσσονται στη Δράση οι επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται και σε άλλους τομείς πέραν των ανωτέρω εξαιρουμένων και στην περίπτωση που οι επιχορηγούμενοι άνεργοι απασχοληθούν στις μη εξαιρούμενες δραστηριότητες:

- Τα νυχτερινά κέντρα διότι σύμφωνα με την παρούσα πρόσκληση η διενέργεια επιτόπιων ελέγχων και η αυτοπρόσωπη παρουσία του προσωπικού τόσο του επιχορηγούμενου όσο και του προϋπάρχοντος δεσμευόμενου στην επιχείρηση, είναι απαραίτητη για τη διαπίστωση της τήρησης των όρων του προγράμματος. Το ωράριο απασχόλησης των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές δεν επιτρέπει τη διεξαγωγή επιτόπιων ελέγχων.
- Οι επιχειρήσεις προώθησης προϊόντων και παροχής υπηρεσιών μέσω τηλεφώνου (telemarketing).
- Οι εποχικές επιχειρήσεις για το εποχικό προσωπικό τους.
- Εξωχώριες εταιρείες όπως και επιχειρήσεις που στην εταιρική τους σύνθεση συμμετέχουν εξωχώριες εταιρείες διότι δεν είναι εφικτός ο έλεγχος σώρευσης των ενισχύσεων.
- Τα ΚΤΕΛ, ΚΤΕΛ ΑΕ και οι ιδιοκτήτες ή και οι συνιδιοκτήτες ενταγμένων σε αυτά.
Στην περίπτωση των ΚΤΕΛ, είτε έχουν μετατραπεί σε ΑΕ βάσει του Ν. 2963/2001 είτε υπό εξαιρετικές προϋποθέσεις – όχι (οπότε θεωρούνται ΝΠΙΔ) προβλέπονται συγκεκριμένες οργανικές θέσεις (Π.Δ. 246/2006), ως εκ τούτου, από την ενδεχόμενη υπαγωγή τους στα προγράμματα απασχόλησης του ΟΑΕΔ δεν μπορεί να προκύψει εκπλήρωση του σκοπού των προγραμμάτων αυτών και της πάγιας νομοθεσίας που τα διέπει.
Όσον αφορά στους ιδιοκτήτες – συνιδιοκτήτες λεωφορείων ενταγμένων στα ΚΤΕΛ υπάγονται κατά κανόνα (λόγω του προφανούς κοινωφελούς χαρακτήρα ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος) και αυτοί στο ρυθμιστικό (και εποπτικό) πλαίσιο του Π.Δ. 246/2006 (άρθρο 2), αφού δεν προκύπτει εξαίρεσή τους.
Σε κάθε περίπτωση η πρόβλεψη οργανικών θέσεων στο Π.Δ. 246/2006 που αποτελεί τον ισχύοντα ΓΚΠ και αφορά ΚΤΕΛ, ΚΤΕΛ ΑΕ αλλά και ιδιοκτήτες – συνιδιοκτήτες λεωφορείων ενταγμένων στα ΚΤΕ – ΚΤΕΛ ΑΕ, παρά τις όποιες διαφοροποιήσεις, δεν επιτρέπει την υπαγωγή των ως άνω φορέων στα προγράμματα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας του ΟΑΕΔ.
- Οι συστεγαζόμενες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση των συστεγαζόμενων επιχειρήσεων δεν είναι εφικτό κατά τους επιτόπιους ελέγχους να εξακριβωθεί σε ποια επιχείρηση θα απασχολείται το επιχορηγούμενο προσωπικό.

- Οι επιχειρήσεις που η έδρα είναι η οικία του εργοδότη ή άλλου μέλους της ΚΑΛΟ (π.χ. ασφαλιστές, λογιστές, πολιτικοί μηχανικοί, εμπορικοί αντιπρόσωποι κλπ) εκτός των επιχειρήσεων που λόγω της φύσης της δραστηριότητάς τους απασχολούν το προσωπικό εκτός του χώρου της έδρας τους (υπηρεσίες εκμετάλλευσης φορτηγών, υπηρεσίες εκμετάλλευσης ταξί ηλεκτρολόγοι, υδραυλικοί).
- Όταν το αντικείμενο εργασιών μίας επιχείρησης είναι σύνθετο και το ένα από τα αντικείμενα εξαιρείται του προγράμματος.
Στις περιπτώσεις που το αντικείμενο εργασιών αναφέρεται στην έναρξη δραστηριότητας στη Δ.Ο.Υ., η επιχείρηση δύναται να ενταχθεί υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται, με κατάλληλα μέσα, ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσνος σημασίας και εφόσον υποβληθεί σχετική Υπεύθυνη Δήλωση.
-Οι επιχειρήσεις που δημιουργήθηκαν μετά από μεταβίβαση ή αλλαγή νομικής μορφής ή διάλυση ή/και επαναλειτουργία ή δημιουργία νέας επιχείρησης ή εκμίσθωση από τους ίδιους εταίρους στον ίδιο ή σε άλλο χώρο με το αυτό αντικείμενο δραστηριότητας διότι δεν επιτυγχάνεται ο σκοπός και ο στόχος του προγράμματος για την προώθηση της απασχόλησης με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
Οι επιχειρήσεις αυτές θα μπορούσαν να ενταχθούν για τον επιπλέον αριθμό θέσεων που είχε η προηγούμενη επιχείρηση. Το παραπάνω ισχύει και για τις περιπτώσεις υφιστάμενων επιχειρήσεων (με τουλάχιστον μία κλεισμένη πλήρη χρήση) που δεν έχουν εγγραφεί στο Μητρώο φορέων ΚΑΛΟ και υποβάλλουν αίτηση ως υπό – σύσταση φορείς ΚΑΛΟ.
- Οι επιχειρήσεις, φορείς, υπηρεσίες και οργανισμοί που διέπονται, όσον αφορά την πρόσληψη του προσωπικού τους, από τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28/Α'/03.03.1994) και του ν. 3812/2009 (ΦΕΚ 234/Α'/28.12.2009).
- Οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι Ο.Τ.Α. και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού.

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι επιλέξιμες δαπάνες δίνονται με τη μορφή επιχορήγησης και θεωρούνται επιλέξιμες, εφόσον :

- ✓ Εμπίπτουν στις επιλέξιμες κατηγορίες, όπως παρουσιάζονται κατωτέρω
- ✓ Είναι απαραίτητες για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου
- ✓ Πραγματοποιούνται εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου
- ✓ Είναι νόμιμες και κανονικές
- ✓ Διενεργούνται με βάση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης
- ✓ Τεκμηριώνονται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά και παραστατικά

Κατηγορίες/υποκατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Κωδικός Κατηγορίας/Υποκατηγορίας ΟΠΣΚΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΤΑΜΕΙΟ
01.	Δαπάνες Προσωπικού	
01.09	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού	EKT +
01.10	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού	
10.	Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου	
10.01	Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου σε ποσοστό 40% Αφορά : Λειτουργικές δαπάνες (ενοίκια, κοινή ωφέλεια, προβολή, δικτύωση κ.α.). <i>Εφαρμόζεται Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου-Υποχρεωτική κατηγορία δαπάνης</i>	EKT +

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν:

- πλήρες μισθολογικό κόστος υφιστάμενης/ων θέσης/εων απασχόλησης (με ημ/νία πρόσληψης προγενέστερη της δημοσίευσης της πρόσκλησης)
- πλήρες μισθολογικό κόστος για νέα/ες θέσεις απασχόλησης (με ημερ/νια πρόσληψης μεταγενέστερη της δημοσίευσης πρόσκλησης)
- λοιπές άμεσες και έμμεσες δαπάνες (ενοίκια και άλλα λειτουργικά έξοδα, δαπάνες για αμοιβές τρίτων, δαπάνες προβολής και δικτύωσης, προμήθεια αναλωσίμων και εξοπλισμού απαραίτητου για την υλοποίηση της πράξης κ.λπ.)

Η ένταση ενίσχυσης του μισθολογικού κόστους υφιστάμενης θέσης εργασίας είναι 75%, ενώ για νέα θέση εργασίας είναι 100%. Το μισθολογικό κόστος αποζημιώνεται ως άμεση δαπάνη, βάσει παραστατικών, στους δικαιούχους.

Οι λοιπές άμεσες και έμμεσες δαπάνες αποζημιώνονται με την εφαρμογή απλοποιημένου κόστους σε ποσοστό 40% επί του επιλέξιμου μισθολογικού κόστους υφιστάμενων και νέων θέσεων. Για τις δαπάνες αυτές δεν απαιτείται η προσκόμιση παραστατικών.

Για τους υπό σύσταση φορείς ΚΑΛΟ η δημιουργία τουλάχιστον μίας νέας θέσης εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης (δηλαδή 1,5 ΕΜΕ) μισθωτής εργασίας ή αντίστοιχων θέσεων μερικής απασχόλησης για όλη την διάρκεια του προγράμματος είναι υποχρεωτική.

Η διατήρηση των ΕΜΕ μισθωτής εργασίας για τους υφιστάμενους φορείς ΚΑΛΟ του έτους αναφοράς (2023) καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης είναι υποχρεωτική.

Η δημιουργία Νέας Θέσης Εργασίας σε κάθε περίπτωση προϋποθέτει ότι η θέση αυτή είναι πλεονάζουσα ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το διάστημα των 12 μηνών που προηγούνται της υποβολής της αίτησής της.

Η δημιουργία της νέας θέσης/θέσεων απασχόλησης αφορά στην πρόσληψη ανέργου/ων εγγεγραμμένου/νων στη ΔΥΠΑ. (η προϋπόθεση εγγραφής στη ΔΥΠΑ δεν ισχύει στην περίπτωση πρόσληψης μέλους του φορέα Κ.Α.Λ.Ο.).

Κάθε νεοπροσλαμβανόμενος/η εφόσον προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας πλήρους απασχόλησης θα απασχολείται αποκλειστικά στην επιχορηγούμενη επιχείρηση και για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου αυτής.

Οι δαπάνες θα είναι επιλέξιμες για την επιχείρηση από την ημερομηνία πρόσληψης του κάθε ωφελούμενου (εφόσον πρόκειται για νέα θέση εργασίας) και από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης (εφόσον πρόκειται για θέσεις που διατηρούνται).

Το μισθολογικό κόστος αποζημιώνεται ως άμεση δαπάνη, βάσει παραστατικών, στους δικαιούχους. Το επιλέξιμο μισθολογικό κόστος ανά ΕΜΕ (πλήρης απασχόληση για 12 μήνες) δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 20.000 ευρώ, (συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων αδείας και εορτών). Τα τελικά επιχορηγούμενα ποσά θα προκύψουν από τα πραγματικά στοιχεία του μηνιαίου μισθολογικού κόστους βάσει των σχετικών παραστατικών.

Η επιχορήγηση καλύπτει το συνολικό μισθολογικό κόστος ανά ωφελούμενο για ένα ανθρωπομήνα πλήρους απασχόλησης με 25 ημέρες ασφάλισης το μήνα. Ειδικότερα, το μισθολογικό κόστος μπορεί να περιλαμβάνει τις ακαθάριστες πραγματικές μηνιαίες μικτές αποδοχές, τις ασφαλιστικές και εργοδοτικές εισφορές.

Ο συνολικός προϋπολογισμός προκύπτει από τις δαπάνες μισθοδοσίας (υφιστάμενο και νέο προσωπικό) συν 40% επί των επιλέξιμων δαπανών μισθοδοσίας για άλλες άμεσες και έμμεσες δαπάνες.

Στην περίπτωση που το επιχειρηματικό σχέδιο έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο της μέγιστης επιχορήγησης (είτε ανά ωφελούμενο είτε συνολικά ως έργο) το ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή για την υλοποίηση του σχεδίου.

Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να απασχολούνται στην επιχείρηση με εξαρτημένη απασχόληση (μισθωτή εργασία).

Επισημαίνονται τα εξής:

- Δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη προς συγχρηματοδότηση στην παρούσα δράση ΕΜΕ μισθωτής εργασίας το κόστος της οποίας επιχορηγείται από άλλο φορέα (π.χ. ΔΥΠΑ). Ωστόσο, εργαζόμενος που επιδοτείται, από οποιαδήποτε πηγή, προσμετράται στον υπολογισμό των ΕΜΕ της επιχείρησης.
- Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών της δράσης ορίζεται η 31-12-2029. Διευκρινίζεται ότι μόνο για τις δαπάνες μισθολογικού κόστους που αφορούν στην επιλέξιμη περίοδο υλοποίησης των πράξεων {μέγιστο διάστημα 24 μηνών (επιχορηγούμενη περίοδος 18 μήνες) από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης) και αποδίδονται μεταγενέστερα, η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται έως δύο (2) μήνες από τη λήξη του φυσικού αντικειμένου.

Επιλέξιμες είναι οι παρακάτω δαπάνες:

5.2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Κατηγορία Δαπάνης 01. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Οι Επενδυτικές δαπάνες προσωπικού πρέπει να παρουσιάζουν συνάφεια με τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και πραγματοποιούνται εντός της επιλέξιμης περιόδου υλοποίησής του και ειδικότερα ισχύουν τα παρακάτω και σύμφωνα με τους περιορισμούς που ακολουθούν:

Υποκατηγορία Δαπάνης 01.09 : Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού

Επιδότηση μισθολογικού και ασφαλιστικού κόστους νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού κατάλληλων ικανοτήτων για την προώθηση του επιχειρηματικού σχεδίου μέχρι 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης ανά εργαζόμενο. Το επιλέξιμο ποσό είναι το ελάχιστο νόμιμο συνολικό κόστος μισθοδοσίας που ανάγεται σε δώδεκα (12) ανθρωπομήνες πλήρους μισθωτής απασχόλησης. Το μέγιστο ορίζεται στα 20.000 ευρώ για 12 μήνες απασχόλησης συμπεριλαμβανομένων των δώρων και επιδομάτων εορτών και αδείας.

Ένταση ενίσχυσης 100%.

Οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) πρέπει να είναι πρόσθετες (δηλ. να προσαυξάνουν) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το έτος αναφοράς (2023). Για τους φορείς που δεν είχαν προσωπικό κατά το έτος 2023, ως έτος αναφοράς ορίζεται το 12μηνο πριν την υποβολή της αίτησης.

Η επιχείρηση δεν αναλαμβάνει την δέσμευση να διατηρήσει την νέα/νέες θέση/θέσεις εργασίας μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις, η δημιουργία μίας τουλάχιστον νέας θέσης εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης (δηλαδή 1,5 ΕΜΕ) μισθωτής εργασίας είναι υποχρεωτική για την ολοκλήρωση της δράσης σε διαφορετική περίπτωση η πράξη θα οδηγείται προς απένταξη.

Για τις υφιστάμενους φορείς ΚΑΛΟ, η δημιουργία νέας θέσης δεν είναι υποχρεωτική. Ωστόσο αν δημιουργηθεί, ισχύουν οι προϋποθέσεις για το έτος αναφοράς ως ανωτέρω.

Οι δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης της νέας θέσης εργασίας (αξιολογούμενο και βαθμολογούμενο κριτήριο) δύνανται να καλύπτονται αθροιστικά και από αντίστοιχους (18) μήνες μερικής απασχόλησης.

Η διάρκεια συμπλήρωσης των δεκαοχτώ (18) μηνών πλήρους απασχόλησης δύναται να μην είναι συνεχής στις παρακάτω περιπτώσεις όπου θα αποδεικνύεται:

- η οικειοθελής αποχώρηση, που δεν θεωρείται καταγγελία σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 4488/2017,
- η καταγγελία σύμβασης λόγω συνταξιοδότησης,
- η λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου,
- φυλάκιση ή θάνατος,

- η καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου (πριν τη λήξη της) που οφείλεται σε σπουδαίο λόγο που αφορά στον εργαζόμενο (μήνυση για αξιόποινη πράξη που επηρεάζει ή μπορεί να επηρεάσει την εργασία του).

Ο νεοπροσλαμβανόμενος εργαζόμενος πρέπει να είναι άνεργος, εγγεγραμμένος στην ΔΥΠΑ πριν την πρόσληψή του (με την εξαίρεση των μελών του φορέα).

Κάθε νεοπροσλαμβανόμενος/η εφόσον προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας πλήρους απασχόλησης θα απασχολείται αποκλειστικά στην επιχορηγούμενη επιχείρηση.

Υποκατηγορία Δαπάνης 01.10 : Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού

Επιδότηση μισθολογικού και ασφαλιστικού κόστους υφιστάμενου προσωπικού 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης ανά εργαζόμενο που απασχολείται σε αντικείμενο συναφές με το επιχειρηματικό σχέδιο. Το μέγιστο επιλέξιμο ποσό ορίζεται στα 20.000 ευρώ για 12 μήνες απασχόλησης (συμπεριλαμβανομένων των δώρων και επιδομάτων εορτών και αδειάς.)

Ένταση ενίσχυσης 75%

Ως υφιστάμενο νοείται το προσωπικό που έχει προσληφθεί πριν την έκδοση της πρόσκλησης.

Προσωπικό που απασχολήθηκε στο φορέα κατά το έτος αναφοράς που τον αφορά, και επαναπροσλαμβάνεται προκειμένου να καλυφθεί ο σχετικός όρος της πρόσκλησης για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις (ήτοι, η διατήρηση των ΕΜΕ του έτους 2023), αποτελεί επίσης υφιστάμενο προσωπικό. Το ίδιο ισχύει και για τις περιπτώσεις που δεν επαναπροσλαμβάνεται το ίδιο φυσικό πρόσωπο αλλά η πρόσληψη γίνεται για να συμπληρωθούν οι ΕΜΕ του έτους αναφοράς.

Επισημάνσεις επί των δαπανών προσωπικού (Υποκατηγορίες 01.09 και 01.10)

Οι δαπάνες προσωπικού για τις δύο ανωτέρω υποκατηγορίες είναι επιλέξιμες υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις :

- Οι εργαζόμενοι να απασχολούνται στην επιχείρηση με εξαρτημένη πλήρη ή μερική απασχόληση (μισθωτή εργασία) και για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου αυτής,
- Η εξόφλησή των δαπανών μισθοδοσίας (καθαρό ποσό σε εργαζόμενο) να πραγματοποιείται μόνο με τη χρήση τραπεζικού μέσου.
- Το επιδοτούμενο μισθολογικό και ασφαλιστικό κόστος για εργαζόμενο/ους (μη μέλος/η του Φορέα), τόσο στις υφιστάμενες όσο και στη/ις νέα/νέες θέση/εις εργασίας που έχουν τις παρακάτω σχέσεις με τα μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο.: σύζυγος ή συγγενής έως και 2ου βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας), δεν μπορεί αθροιστικά να ξεπερνά το κόστος που αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης για το σύνολο των εργαζομένων αυτών. Σε περίπτωση νομικού προσώπου που συμμετέχει στο φορέα Κ.Α.Λ.Ο, η εν λόγω προϋπόθεση ισχύει για όλους τους εταίρους/μετόχους.

Επισημαίνεται ότι :

- Όλοι οι υπολογισμοί γίνονται σε ΕΜΕ. Εργαζόμενοι που απασχολούνται με μερική απασχόληση λογίζονται ως κλάσματα ΕΜΕ.
- Στο μισθολογικό κόστος του προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης και

έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή στη σύμβαση εργασίας ή/και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc, bonus).

- Το κόστος Ε.Μ.Ε. μισθωτής εργασίας η οποία επιχορηγείται από άλλο Φορέα (πχ ΔΥΠΑ) στο σύνολο της ή σε ποσοστό δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.
- Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί.
- Δεν είναι επιλέξιμο το κόστος ατόμων τα οποία κάνουν πρακτική άσκηση.
- Στις ΕΜΕ προσμετρώνται μόνο αυτές στις οποίες αντιστοιχούν νόμιμες εισφορές ΕΦΚΑ και όχι απασχολούμενων με αυτασφάλιση και δελτία παροχής υπηρεσιών.

Κατηγορία Δαπάνης 10. Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου

Η υποκατηγορία 10.1 (Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου) αφορά σε λουπές άμεσες και έμμεσες για την υλοποίηση της πράξης δαπάνες, που υπολογίζονται σύμφωνα με τη μέθοδο απλοποιημένου κόστους στο 40% του αθροίσματος των δαπανών της κατηγορίας 01 (υποκατηγορίες 01.09 + 01.10).

Για τη συγκεκριμένη κατηγορία δαπάνης δεν απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών.

Επισημαίνεται ότι :

1. Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών δεν είναι επιλέξιμες.

Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να πληρούν τους όρους που καθορίζει η Α.Π. 114947/01.12.2022 (ΦΕΚ Β/6132/01.12.2022) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 - 2027», όπως ισχύει.

2. Για την πιστοποίηση των επιλέξιμων δαπανών πρέπει να προσκομίζονται όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης και επαρκούς διαδρομής ελέγχου για την εξόφληση του μισθοδοτούμενου.

3. Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τους αρμόδιους ελεγκτές/αξιολογητές, κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, για τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων δαπανών.

4. Οι δαπάνες θα εξετάζονται για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το επενδυτικό σχέδιο και κατά την πιστοποίησή τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή/και σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης κατά την πιστοποίησή τους, θα γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.

Δεν είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες δαπάνες :

- Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από τον χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών.
- Δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί πριν την ημερομηνία ολοκλήρωσης τελικού ελέγχου και μέχρι την λήξη της προγραμματικής.

- Δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών.
- Δαπάνες προ σύστασης του φορέα Κ.ΑΛ.Ο.
- Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο.

5.3. ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Όλες οι δαπάνες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση του επενδυτικού σχεδίου, οφείλουν να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές προβλέψεις των επί μέρους διατάξεων, που διέπουν κάθε κατηγορία δαπάνης, όπως αναφέρονται ειδικότερα στο Παράρτημα VI «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ - ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ».

Επισημαίνεται ότι όλες οι δαπάνες προσωπικού θα εξετάζονται για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους, καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το επιχειρηματικό σχέδιο κατά την πιστοποίησή τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή/και σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης κατά την πιστοποίησή τους, θα γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.

Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

5.4. Ο ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

5.4.1 Προϋπολογισμός έργων

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης μπορεί να κυμαίνεται από **25.000€** έως **100.000€**.

Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει επενδυτική πρόταση με προϋπολογισμό μεγαλύτερο του μέγιστου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στην περίπτωση αυτή, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της επενδυτικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους καλύπτεται αποκλειστικά με ιδιωτική συμμετοχή.

Το μέγιστο επιχορηγούμενο ύψος του επενδυτικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ανωτέρω αναφερόμενα όρια.

Σε κάθε περίπτωση ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικής πρότασης πρέπει να είναι μεγαλύτερος του ως άνω τιθέμενου κατώτερου ορίου. Σε αντίθετη περίπτωση η πρόταση είναι μη επιλέξιμη και δεν μπορεί να υποβληθεί. Το κατώτατο όριο επιλεξιμότητας πρέπει να πληρείται και κατά την ολοκλήρωση της πράξης, καθότι συνολική επιλέξιμη δαπάνη μικρότερη του ορίου αυτού δεν είναι δυνατό να πιστοποιηθεί.

5.4.2 Διάρκεια των έργων

Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δε μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερεις (24) μήνες, από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης. Από τους είκοσι τέσσερεις (24) μήνες, οι δεκαοκτώ (18) μήνες είναι η διάρκεια υλοποίησης και αφορούν στην επιδοτούμενη απασχόληση. Το έργο δεν δύναται να παραληφθεί ως ολοκληρωμένο με διάρκεια μικρότερη των δεκαοκτώ μηνών (18) υλοποίησης.

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δύναται να υποβληθούν κατόπιν τεκμηριωμένης αιτιολόγησης και το αργότερο μέχρι δύο (2) μήνες πριν από την καταληκτική προθεσμία λήξης του έργου.

Αιτήματα παράτασης πέραν των ανωτέρω προθεσμιών υποβάλλονται και εξετάζονται σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

6. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

6.1. Χρηματοδότηση Πρόσκλησης

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη της Πρόσκλησης εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε **2.000.000€**. Προβλέπεται η δυνατότητα υπερδέσμευσης σε ποσοστό 150% ήτοι 3.000.000€.

Η ΕΥΔ Βορείου Αιγαίου δύναται να αυξήσει περαιτέρω το διαθέσιμο προϋπολογισμό της πρόσκλησης στις περιπτώσεις που είτε προκύπτει ισοβαθμία των τελευταίων στην κατάταξη σχεδίων, ώστε να ενταχθούν όλες οι επιχειρήσεις που ισοβαθούν είτε υπάρχουν διαθέσιμοι από το ΕΠ πόροι για τη χρηματοδότηση των θετικά αξιολογημένων προτάσεων.

Ο προϋπολογισμός της δράσης κατανέμεται ως εξής:

- ποσοστό 40% για υπό σύσταση επιχειρήσεις (Κατηγορία Α. Υπό σύσταση φορείς Κ.ΑΛ.Ο),
- ποσοστό 60% για υφιστάμενες επιχειρήσεις (Κατηγορία Β. Υφιστάμενοι φορείς Κ.ΑΛ.Ο).

με δυνατότητα μεταφοράς πόρων από τη μία κατηγορία στην άλλη στο βαθμό που δεν καλυφθούν οι επιμέρους προϋπολογισμοί από τις υποβληθείσες αιτήσεις.

6.2. Ένταση της ενίσχυσης - Καθεστώς ενίσχυσης

Οι ενισχύσεις της δράσης θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ.2831/2023 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).

Ποσοστά Ενίσχυσης

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις δίνονται με τη μορφή επιχορήγησης. Τα ποσοστά ενίσχυσης των πράξεων των Δικαιούχων, για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, έχουν ως ακολούθως:

Κωδικός Κατηγορίας/ Υποκατηγορίας ΟΠΣΚΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΈΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
01.	Δαπάνες Προσωπικού	
01.09	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού	100%
01.10	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού	75%
10.	Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου	
10.01	Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου	100%

	Αφορά : Λειτουργικές δαπάνες (ενοίκια, κοινή ωφέλεια, προβολή, δικτύωση κ.α.). Εφαρμόζεται Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου - απλοποιημένο κόστος (40% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού) - Υποχρεωτική κατηγορία δαπάνης	
--	---	--

Σημειώνεται ότι ένα επενδυτικό σχέδιο δεν δύναται να παραληφθεί ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό όταν το ποσοστό υλοποίησης του φυσικού σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού κατά την τελική επαλήθευση/ πιστοποίηση, σε κάθε περίπτωση είναι κάτω του ελάχιστου αποδεκτού ορίου των 25.000€ (δημόσια δαπάνη).

ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Για την πιθανή σώρευση ενισχύσεων σε ένα συγκεκριμένο έργο ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 (De Minimis).

Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις, που χορηγούνται σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό, για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, λαμβάνεται από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την τελευταία τριετία.

Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε μία οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).

7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) (<https://app.opske.gr/>) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (Ενδεικτικό Έντυπο υποβολής Χρηματοδότησης στο Παράρτημα Ι) και συνοδεύεται από όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ». Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν

συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν.

Την παρούσα αναλυτική πρόσκληση, το Ενδεικτικό Έντυπο Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης, όπως και όλα τα συνοδευτικά έντυπα της πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027 : www.pepba.gr
- του ΕΦ (ΕΦΕΠΑΕ- ΕΛΑΝΕΤ) : www.efepae.gr – www.elanet.gr
- του ΕΣΠΑ : www.espa.gr

Η πρόσκληση θα παραμείνει ανοιχτή προς υποβολές αιτήσεων χρηματοδότησης από την 15/04/2025 και ώρα 13:00 μμ και έως την 30/06/2025 και θα κλείσει την 15:00 μμ ώρα της συγκεκριμένης ημέρας. Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή επενδυτικού σχεδίου.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της αίτησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή.

Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα προχωρούν σε αξιολόγηση.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή/οριστικοποίηση αίτησης χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης υποβάλλει μία Αίτηση Χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ. Στην περίπτωση που από τη διαδικασία επαλήθευσης προκύψει ότι ένας φορέας έχει υποβάλει περισσότερες της μίας αιτήσεις, οι αιτήσεις αυτές απορρίπτονται στο σύνολό τους.

Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις, ο δυνητικός δικαιούχος πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης και ορίζει Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ του. Ο Συντονιστής πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ.

Για τις υπό ίδρυση επιχειρήσεις η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται από τον Συντονιστή για λογαριασμό τους. Ο Συντονιστής εισέρχεται στο σύστημα με τους κωδικούς TaxisNet, ορίζει

«υποδράση» και μέσω της επιλογής «προσθήκη δικαιούχου» δημιουργεί την βασική καρτέλα στοιχείων για την υπό ίδρυση επιχείρηση.

Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών της Πράξης στο ΟΠΣΚΕ, από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωσή της, για λογαριασμό του Δικαιούχου Ενίσχυσης. Ως Συντονιστές ΟΠΣΚΕ μπορούν να οριστούν και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής κλπ).

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, μέσω του Συντονιστή που έχει ορίσει, υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα σχετικά πεδία της αίτησης,
- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ, που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης,
- να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Οι Δικαιούχοι φέρουν την αποκλειστική και αμέριστη ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (καταχωρήσεις στο ΟΠΣΚΕ & καταχωρήσεις στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων που αντλούνται διαλειτουργικά), καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, λαμβάνει ενάριθμο κωδικό κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ και με την εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της, λαμβάνει αυτόματα σχετική χρονοσήμανση στο ΟΠΣΚΕ (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης).

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες, καθώς σε διαφορετική περίπτωση δεν είναι δυνατή η οριστική υποβολή της αίτησης και η λήψη ενάριθμου κωδικού. Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν δύνανται να προχωρήσουν σε επόμενο στάδιο και να λάβουν ενίσχυση.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης μέσω ΟΠΣΚΕ είναι συγκριτική και αξιολογείται το σύνολο των προτάσεων που έχουν υποβληθεί κατά την χρονική περίοδο, η οποία ορίζεται στην Απόφαση Προκήρυξης της δράσης.

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να παράσχει επαρκή τεκμηρίωση στις φόρμες καταχώρησης των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου (Ανάλυση Δαπανών Επενδυτικής Πράξης) σχετικά με τον υπολογισμό των δαπανών μισθοδοσίας (υφιστάμενου και νέου προσωπικού) λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα στην παρούσα πρόσκληση και κυρίως ότι προβλέπεται η : «Επιδότηση μισθολογικού και ασφαλιστικού κόστους υφιστάμενου / νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού κατάλληλων ικανοτήτων για την προώθηση του επιχειρηματικού σχεδίου 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης ανά εργαζόμενο.

Επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης της επιχείρησης από τον δυνητικό δικαιούχο, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των επενδυτικών σχεδίων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα συντονιστή (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Προσοχή! Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης ώστε να είναι έγκυρη και να προχωρήσει σε επόμενα στάδια (Αξιολόγηση), ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα υποβαλλόμενα ψηφιακά δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης και την έναρξη της επόμενης ενέργειας.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ., ΕΦΚΑ-NAT κ.α.) καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

· για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),

- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών),
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (πχ ΚΑΔ.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του Δικαιούχου. Επιπλέον, σε περίπτωση τροποποίησης των στοιχείων των σχετικών βάσεων δεδομένων κατά την περίοδο επεξεργασίας -υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, χωρίς οι τροποποιήσεις αυτές να έχουν αποτυπωθεί στην ηλεκτρονική αίτηση μέσω της διαλειτουργικότητας, ή σε περίπτωση τροποποίησής τους μετά την τελική οριστικοποίηση της αίτησης, τα νέα στοιχεία δε θα λαμβάνονται υπόψη σε κανένα από τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (επιλεξιμότητα - ενστάσεις).

Σε περίπτωση που από τα ληφθέντα στοιχεία από λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου προκύπτει μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, είτε δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ είτε η τελευταία θα χαρακτηριστεί ως μη επιλέξιμη.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν. 4624/2019 όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης/δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/σης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας της.

8 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ηλεκτρονικός Φάκελος Υποψηφιότητας (δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης)

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να υποβάλουν ταυτοχρόνως στο ΟΠΣΚΕ και Ηλεκτρονικό Φάκελο Υποψηφιότητας. Ο φάκελος αυτός θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά - κατά περίπτωση - του Παραρτήματος II: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ, σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (π.χ. αρχείο τύπου pdf).

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ II που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει να έχουν συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 MB. Επιπλέον, κάθε μεμονωμένο αρχείο θα πρέπει να είναι μικρότερο από 10 MB. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση συμπληρωματικών στοιχείων επί των υποβληθέντων δικαιολογητικών – στοιχείων της πρότασης.

9 ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

9.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

9.1.1 Αξιολογητές

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλομένων επενδυτικών σχεδίων διενεργούνται από ένα (1) αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται από τον Ε.Φ. Οι αξιολογητές που θα αξιολογήσουν την δράση θα πρέπει να διαθέτουν εκτός των άλλων και γνώσεις για την αναλυτική πρόσκληση της δράσης και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο βάση του οποίου υλοποιείται.

Οι αξιολογητές επιβεβαιώνουν την υποβολή των αιτούμενων δικαιολογητικών τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής που περιέχονται στον συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης -ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας των δυνητικών Δικαιούχων της Δράσης, την επιλεξιμότητα των δαπανών και το εύλογο του προϋπολογισμού καθώς και το σύνολο των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής στη Δράση. Επιπλέον, προβαίνουν στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων σύμφωνα με το Παράρτημα IV : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των υποβληθέντων στοιχείων και τα αναγραφόμενα σε αυτά πραγματικά και ακριβή δεδομένα.

9.1.2 Επιτροπή αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της εγκριτικής διαδικασίας της δράσης θα συσταθεί Επιτροπή Αξιολόγησης με απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου. Η Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελεί δευτεροβάθμιο

όργανο αξιολόγησης η οποία εξετάζει σε δεύτερο βαθμό και οριστικοποιεί τον προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου και την τελική βαθμολογία στο Ο.Π.Σ.Κ.Ε..

Μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δύναται να αποτελούν κατάλληλα στελέχη της ΕΥΔ Προγράμματος Βορείου Αιγαίου Στην απόφαση σύστασης θα περιγράφονται λεπτομερώς οι αρμοδιότητες, ο τρόπος λειτουργίας της, ορίζονται τα μέλη της, οι εισηγητές της και ότι άλλο απαιτείται.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δε θα μπορούν να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων.

Στο έργο της, η Επιτροπή Αξιολόγησης υποβοηθείται από τον ΕΦ ο οποίος με απόφαση του ορίζει στελέχη που θα υποστηρίξουν την Επιτροπή Αξιολόγησης κατά την επιβεβαίωση της υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών συμμετοχής και τυπικών προϋποθέσεων που περιέχονται στον συνημμένο - στην αίτηση χρηματοδότησης - ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας των δυνητικών δικαιούχων και την επαλήθευση των δηλωθέντων στοιχείων στο ΟΠΣΚΕ.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο»

Η ΕΥΔ Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» είναι υπεύθυνη για τον γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης. Μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης,
- την παρακολούθηση και έλεγχο του χρονοδιαγράμματος αξιολόγησης,
- τις σχετικές εισηγήσεις για την έκδοση των αποφάσεων έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης και ένταξης πράξεων.

9.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με το πέρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθέντων σχεδίων με την ευθύνη της ΕΥΔ Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» και την υποστήριξη του ΕΦ.

Ο ΕΦ αναλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες της διοργάνωσης και υποστήριξης της διαδικασίας αξιολόγησης, καθώς και της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των επιχειρηματικών σχεδίων δύναται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και εξαρθρωθούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Η αξιολόγηση είναι συγκριτική και περιλαμβάνει δύο (2) στάδια.

- **ΣΤΑΔΙΟ Α:** έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της πρότασης.

Στο πρώτο στάδιο γίνεται από τον αξιολογητή έλεγχος της πληρότητας των δικαιολογητικών συμμετοχής του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχετικό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ και έλεγχος επιλεξιμότητας (εξετάζονται εάν τηρούνται οι, κατά περίπτωση δυνητικού δικαιούχου, τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής όπως αυτές ορίζονται στο Κεφάλαιο 4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της παρούσας πρόσκλησης και η επιλεξιμότητα των δαπανών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 6 της παρούσας).

- **ΣΤΑΔΙΟ Β:** αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων.

Στο δεύτερο στάδιο γίνεται από τον αξιολογητή η Βαθμολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα IV «ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ».

Στάδιο Α : Έλεγχος πληρότητας στοιχείων της πρότασης και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής

Οι αξιολογητές, διενεργούν, μέσω του ΟΠΣΚΕ, τον έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών και πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής, λαμβάνοντας υπόψη τους το σύνολο των στοιχείων, δικαιολογητικών και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε Αιτήματος Χρηματοδότησης, που έχουν αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τον δυνητικό δικαιούχο.

Διευκρινίζεται ότι τα δεδομένα από δημόσιο φορέα δεν μπορούν να καλύψουν δικαιολογητικά, όπως οι υπεύθυνες δηλώσεις που απαιτούνται σύμφωνα με το Παράρτημα VIII της παρούσας.

Προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα εκάστης αιτήσεως χρηματοδότησης στο Α' στάδιο είναι η σωρευτική τήρηση των ακολούθων :

- I. Η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου αίτησης χρηματοδότησης (Παράρτημα II : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ),
- II. Η θετική απάντηση με σχετική τεκμηρίωση στο σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής ανά περίπτωση, (Κεφάλαιο 4 πρόσκλησης).

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και καθιστά την αίτηση απορριπτέα. Ωστόσο, διευκρινίσεις επί των υποβαλλομένων υποχρεωτικών τυπικών δικαιολογητικών μπορούν να ζητούνται αρκεί η διευκρίνιση να μην αφορά στην υποβολή, αρχικά ελλειπόντων, δικαιολογητικών. Στην περίπτωση αυτή, ο ΕΦ ενημερώνει το δυνητικό δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτησή του, να προσκομίσει εντός 10 ημερολογιακών ημερών τις διευκρινίσεις που απαιτούνται. Η μη ανταπόκριση του δυνητικού δικαιούχου δύναται να οδηγήσει σε αρνητική αξιολόγηση.

Με την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου «πληρότητας στοιχείων της πρότασης και προϋποθέσεων συμμετοχής», για όλες τις αιτήσεις χρηματοδότησης, ανεξαρτήτως πορίσματος (θετικό ή αρνητικό), η αξιολόγηση προχωρά στο επόμενο στάδιο ως ακολούθως:

Στάδιο Β : Αξιολόγηση και βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης

Μετά την ολοκλήρωση του Σταδίου Α αξιολόγησης ακολουθεί το Στάδιο Β της διαδικασίας αξιολόγησης / βαθμολόγησης του επενδυτικού σχεδίου.

Στο στάδιο αυτό, οι αξιολογητές εξετάζουν τον προτεινόμενο π/υ, την επιλεξιμότητα και το εύλογο του ύψους των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα δηλωθέντα στην αίτηση χρηματοδότησης και το ποσοστό της αιτούμενης ενίσχυσης σε σχέση με την μέγιστη ένταση ενίσχυσης και προβαίνουν στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης, βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων του Παραρτήματος IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.

Κάθε επενδυτικό σχέδιο αξιολογείται και βαθμολογείται από έναν (1) αξιολογητή με βάση τα κριτήρια της παρούσας πρόσκλησης.

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Ο αξιολογητής δεν ταυτίζεται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέεται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.
- Ο αξιολογητής προβαίνει στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται και πριν την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης έγκρισης των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης μέσω της μαζικής ενέργειας «Προενταξιακός Έλεγχος».

Στη συνέχεια, οι αιτήσεις χρηματοδότησης διαβιβάζεται στην Επιτροπή Αξιολόγησης.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, με βάση την εισήγηση του ΕΦ και με την υποστήριξη των στελεχών του:

- Ελέγχει και επαληθεύει την πληρότητα των δικαιολογητικών, την πλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής και την επιλεξιμότητα της αίτησης χρηματοδότησης.
- Εξετάζει τον προτεινόμενο π/υ, την επιλεξιμότητα και το εύλογο του ύψους των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα υποβληθέντα δικαιολογητικά καθώς και το ποσό της αιτούμενης ενίσχυσης σε σχέση με την μέγιστη ενίσχυση.
- Προβαίνει στην αξιολόγηση και βαθμολόγηση των κριτηρίων του Παραρτήματος IV «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ».

Η τελική βαθμολογία της αίτησης χρηματοδότησης προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογούμενων κριτηρίων από το ΟΠΣΚΕ.

Επισημαίνεται ότι :

Για να χαρακτηριστεί ως εν δυνάμει επιλέξιμη μία πρόταση για χρηματοδότηση, θα πρέπει (α) η πρόταση αυτή να αξιολογηθεί με κατ' ελάχιστο 50 μόρια και (β) ο φορέας Κ.Α.Λ.Ο να δεσμευτεί ότι θα δημιουργήσει μία τουλάχιστον θέση εργασίας πλήρους απασχόλησης ή περισσότερες θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης που θα αντιστοιχούν σε 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας (1,5 ΕΜΕ) σε περίπτωση που βρίσκεται υπό σύσταση ή δεν απασχολούσε προσωπικό κατά το έτος αναφοράς (2023), ή ότι θα διατηρήσει τις ΕΜΕ του έτους

αναφοράς, εφόσον απασχολούσε προσωπικό. Συνεπώς, προτάσεις που δεν ικανοποιούν τα προαναφερόμενα (α) και (β) αυτομάτως αποκλείονται.

Υπολογισμός συνολικής βαθμολογίας : $(30\% \times \text{Κριτήριο Α}) + (40\% \times \text{Κριτήριο Β}) + (30\% \times \text{Κριτήριο Γ})$

Η μέγιστη βαθμολογία που δύναται να λάβει κάθε κριτήριο, μέσω του αθροίσματος των υποκριτηρίων αυτού, είναι 100 βαθμοί.

Η μέγιστη συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, με βάση τους συντελεστές βαρύτητας των κριτηρίων, είναι 100 βαθμοί

Η Επιτροπή Αξιολόγησης θα προχωρήσει σε επαλήθευση των δηλούμενων στοιχείων μέσω διασταυρώσεων. Επισημαίνεται πως για την επιβεβαίωση των δηλωθέντων/προσκομισθέντων από τις επιχειρήσεις στοιχείων θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία που τηρούνται σε εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ- ΝΑΤ).

Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα προσκομισθέντα έντυπα και δύναται να χρησιμοποιηθούν για τον έλεγχο της τήρησης των τυπικών προϋποθέσεων και της εν γένει επιλεξιμότητας της Αίτησης Χρηματοδότησης. Αν, από την ως άνω διασταύρωση, προκύψει η μη συνδρομή προϋπόθεσης συμμετοχής η αίτηση απορρίπτεται.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, με την υποστήριξη του ΕΦ, γνωμοδοτεί ξεχωριστά για κάθε αίτηση χρηματοδότησης. Το τελικό αποτέλεσμα της γνωμοδότησης της Επιτροπής Αξιολόγησης περιλαμβάνει για κάθε μια αίτηση χρηματοδότησης:

- Την επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης, με τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση μη επιλέξιμου επενδυτικού σχεδίου ή δαπάνης,
- Τη βαθμολογία της,
- Τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό) καθώς και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη, με την αντίστοιχη τεκμηρίωση σε περίπτωση απόρριψης λόγω μη επιλεξιμότητας δαπάνης/δαπανών ή περικοπής σε περίπτωση μη εύλογου κόστους.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει σχετικό πρακτικό με τεκμηριωμένη εισήγηση προς την ΕΥΔ, που περιλαμβάνει Πίνακα κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, καθώς και Πίνακα με όλες τις μη παραδεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης, οι οποίοι παράγονται από το ΟΠΣΚΕ.

Η κατάταξη των επενδυτικών σχεδίων γίνεται ανά κατηγορία δικαιούχων.

Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη σειρά κατάταξης στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της Πρόσκλησης ανά κατηγορία δικαιούχων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας θα εντάσσονται όλα τα επενδυτικά σχέδια που ισοβαθούν.

Σε περίπτωση που δεν καλυφθούν οι πόροι (προϋπολογισμός) μίας εκ των δύο κατηγοριών δικαιούχων ο υπολειπόμενος προϋπολογισμός της κατηγορίας αυτής δύναται να μεταφερθεί προς ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων της άλλης κατηγορίας.

Με βάση τα παραπάνω, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης περιλαμβάνουν :

1. Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων,
2. Πίνακα θετικά αξιολογημένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης,
3. Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων, λόγω αρνητικής αξιολόγησης.

9.3 ΈΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ -ΈΝΤΑΞΗ / ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και αφού διενεργηθεί προενταξιακός έλεγχος από το ΟΠΣΚΕ και τυχόν άλλοι συμπληρωματικοί έλεγχοι από ΕΦ/ΕΥΔ, όπως προβλέπονται από την πρόσκληση, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλαδή εγκεκριμένες, εγκεκριμένες μη επιχορηγούμενες, απορριφθείσες.

Οι προκύπτοντες Πίνακες εγκεκριμένων και απορριφθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης μαζί με τα πρακτικά αξιολόγησης της/των Επιτροπής/ών Αξιολόγησης, διαβιβάζονται από την ΕΥΔ στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου, ο οποίος εκδίδει τις σχετικές αποφάσεις έγκρισης των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης.

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται στην παραπάνω Απόφαση και ο δυνητικός Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής του, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ Α 61).

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, για τους οποίους η αίτηση χρηματοδότησης γίνεται αποδεκτή, με την ως άνω ενημέρωσή τους, λαμβάνουν γνώση για τον εγκεκριμένο Π/Υ και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 9.4 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, για τους οποίους η αίτηση χρηματοδότησης δεν γίνεται αποδεκτή, με την ως άνω ενημέρωση λαμβάνουν γνώση για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 9.4 : «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 9.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ), τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση αποδέχεται τα αποτελέσματα συμπεριλαμβανομένης της πλήρους αποδοχής του τεχνικού παραρτήματος που προέκυψε από την αξιολόγηση για τις αιτήσεις που κρίθηκαν «Εγκεκριμένες».

Η αποδοχή χρηματοδότησης από τις επιχειρήσεις συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Καν. 1060/2021.

Στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. 1060/2021, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Οι Αποφάσεις ένταξης πράξεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου μετά από εισήγηση της ΕΥΔ.

Τα αποτελέσματα των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης και τα στοιχεία των απορριφθέντων έργων δημοσιεύονται στους διαδικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ www.pcpba.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr)
- της ΕΛΑΝΕΤ (www.elanet.gr)

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, των οποίων η Αίτηση Χρηματοδότησης έγινε αποδεκτή και ενημερώθηκαν, υποβάλλουν στον ΕΦ, Υπεύθυνη Δήλωση Αποδοχής Τεχνικού Παραρτήματος, σύμφωνα με το υπόδειγμα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΧ: ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ, με γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω www.gov.gr.

9.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων περιγράφεται στην με Α.Π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))], όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Ο ενδιαφερόμενος δύναται, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επομένη της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, σύμφωνα με την Απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, να υποβάλει διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999) αποκλειστικά μέσω του ΟΠΣΚΕ.

- ◆ Οι ενστάσεις ασκούνται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης. Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής της ένστασης ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της ένστασης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα εξετάζονται.
- ◆ Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, η οποία ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου. Είναι δυνατός ο ορισμός και επιπρόσθετων επιτροπών εξέτασης ενστάσεων.
- ◆ Οι ενστάσεις εξετάζονται μέσω του ΟΠΣΚΕ τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης.
- ◆ Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης. Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων και μετά τη διενέργεια προενταξιακού ελέγχου μέσω του ΟΠΣΚΕ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων (αποδοχή ή μερική αποδοχή ή απόρριψη), καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, εγκεκριμένη μη επιχορηγούμενη, απορριφθείσα.
- ◆ Η απόφαση επί των ενστάσεων εκδίδεται κατόπιν εισήγησης της ΕΥΔ από τον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου.
- ◆ Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και οι δυνητικοί Δικαιούχοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ, για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής του μετά και την εξέταση της ένστασής τους και αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια και στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ (www.pcpba.gr), του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr), της ΕΛΑΝΕΤ (www.elanet.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).
- ◆ Η εκδοθείσα απόφαση επί ενστάσεως καθιστά οριστική την πράξη ένταξης/τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής αποκλειόμενου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, η Απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων

Για τις ανάγκες της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, συγκροτείται Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, η οποία ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου. Η Επιτροπή Ενστάσεων υποστηρίζεται στο έργο της από τον ΕΦ.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των ενστάσεων εκδίδονται οι σχετικές Αποφάσεις.

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι δικαιούχοι φορείς είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του επενδυτικού σχεδίου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου τους.

Ο δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι των Αιτημάτων Τροποποίησης και Αιτημάτων Καταβολής Ενίσχυσης/Επαλήθευσης/Πιστοποίησης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων,
- πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του,
- την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση της επένδυσης στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ, την ΕΥΔ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από τη Δράση με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας Επιχορήγησης (αφορά περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή).

Οι υπό σύσταση επιχειρήσεις, πριν την οποιαδήποτε διενέργεια πράξης που αφορά την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης τους, θα πρέπει να συσταθούν, δηλαδή να πραγματοποιήσουν έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., διατηρώντας αναλλοίωτα τα στοιχεία βάσει των οποίων εγκρίθηκαν. Κατόπιν, μέσω του συντονιστή του έργου, να ενημερώσουν το ΟΠΣΚΕ με το νέο ΑΦΜ, ώστε να ολοκληρωθεί διαλειτουργικά η επικαιροποίηση των βασικών στοιχείων της επιχείρησης μέσω της διαδικασίας απόδοσης ΑΦΜ.

Α) Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης

Η παρακολούθηση των επιχειρηματικών σχεδίων των δικαιούχων γίνεται μέσω επαληθεύσεων (διοικητικών ή/και επιτόπιων) σε περιπτώσεις προκαταβολών, ενδιάμεσων και τελικών αιτήσεων επαλήθευσης δαπανών, από ειδικά για το σκοπό αυτό όργανα επαλήθευσης του ΕΦΕΠΑΕ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλεται από το συντονιστή του δικαιούχου σε ειδικά τυποποιημένο για το σκοπό αυτό έντυπο, ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ (και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ, (το μέγεθος για κάθε ένα από τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά που θα συνοδεύουν την υποβολή δεν πρέπει να ξεπερνά τα δέκα 10) MB).

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών της επιχείρησης, ο Δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, να ορίσει τον Οικονομικό Υπεύθυνο, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το συντονιστή).

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν μέχρι τέσσερα (4) το πολύ και έως την εκτέλεση του 80% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες δαπάνες). Το 1ο αίτημα δύναται να υποβληθεί κατόπιν υλοποίησης τουλάχιστον του 10% του οικονομικού αντικειμένου.

Ο ανωτέρω περιορισμός, για τέσσερα (4) αιτήματα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, αναφέρεται σε εγκεκριμένα από τον ΕΦΕΠΑΕ και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του δικαιούχου φορέα. Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και, το αργότερο, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του.

Ο ανωτέρω περιορισμός, για τέσσερα (4) αιτήματα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, αναφέρεται σε εγκεκριμένα από τον ΕΦΕΠΑΕ και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του δικαιούχου φορέα. Το **Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης** πρέπει να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και, το αργότερο, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής Αιτήματος τελικής επαλήθευσης - πιστοποίησης του έργου του χωρίς την υποβολή Αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης.

Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (taxis, Πλατφόρμες e-banking, ERP λογισμικά κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία. Επίσης, είναι δυνατή η επισύναψη συμπιεσμένων αρχείων τύπου *.pdf, *.jpeg, *.jpg και *.png.

B) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο, με απόφαση του ΕΦ, όργανο ελέγχου που αποτελείται από ένα μέλος κατά τον διοικητικό έλεγχο και δύο τουλάχιστον μέλη κατά τον επιτόπιο, κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης- του δικαιούχου, σύμφωνα

με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ). Η σύσταση των οργάνων γίνεται με απόφαση ΕΦ στην οποία θα ορίζονται και οι όροι λειτουργίας αυτών.

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης, στην πιστοποίησή τους καθώς και στο εύλογο του κόστους αυτών και στην καταβολή της αναλογούσας επιχορήγησης.

Κατά την επαλήθευση:

- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας της επένδυσης των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών, ως προς τις εγκεκριμένες δαπάνες,
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικείμενου της επένδυσης,
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο, καθώς και η τήρηση των ορίων,
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους, γίνεται έλεγχος έκδοσης των παραστατικών και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών(τα πρωτότυπα ελέγχονται κατά την επιτόπια επαλήθευση),
- ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικείμενου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ),
- πρέπει, σε κάθε περίπτωση να τεκμηριώνεται και να αιτιολογείται αναλυτικά η όποια περικοπή.
- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης ελέγχου (κατά την τελική επαλήθευση) Επιπλέον κατά το τελικό αίτημα ελέγχου ελέγχεται και η βασική προϋπόθεση ένταξης στη δράση που είναι η δημιουργία μίας τουλάχιστον νέας θέσης εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης (δηλαδή 1,5 ΕΜΕ) μισθωτής εργασίας ή αντίστοιχων θέσεων μερικής απασχόλησης ή διατήρηση των ΕΜΕ του έτους αναφοράς, κατά περίπτωση. Σε περίπτωση μη επίτευξης της συγκεκριμένης προϋπόθεσης η πράξη οδηγείται σε απένταξη και επιστρέφεται με βάση τα προβλεπόμενα η μέχρι τότε ληφθείσα επιχορήγηση. Η δημιουργία μίας τουλάχιστον νέας θέσης εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης (δηλαδή 1,5 ΕΜΕ) μισθωτής εργασίας ή αντίστοιχων θέσεων μερικής απασχόλησης όλη την διάρκεια του προγράμματος είναι υποχρεωτική.

Τα δικαιολογητικά για τη διενέργεια της επαλήθευσης του έργου (του φυσικού και του οικονομικού αντικείμενου) αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ » της Πρόσκλησης.

Μετά το πέρας του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο των τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων που εντοπίστηκαν, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης.

Ο ΕΦ προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Στην περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου, με ελάχιστο όριο επένδυσης το κατώτατο όριο, όπως περιγράφεται στο

Κεφάλαιο 5 (Ενότητα 5.4). Στο στάδιο της τελικής πιστοποίησης οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης, ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός ενενήντα (90) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης. Εφόσον δεν έχει προηγηθεί Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης και δεν έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης ο ΕΦΕΠΑΕ προσκομίζει άμεσα και με σχετική εισήγηση το θέμα στην **αρμόδια Μονάδα Παρακολούθησης της ΕΥΔ**, προκειμένου η τελευταία να γνωμοδοτήσει για την απένταξη ή μη του έργου.

Δύναται να πραγματοποιηθεί επιτόπια επαλήθευση χωρίς την προγενέστερη ενημέρωση των φορέων του έργου από την ΕΥΔ, τον ΕΦΕΠΑΕ, ή και άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις που να προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου του έργου περί μη εφαρμογής των οριζόμενων στην πρόσκληση της Δράσης.

Σημειώνεται ότι ο συντονισμός του εκάστοτε οργάνου ελέγχου αποτελεί αρμοδιότητα του ΕΦ που φέρει την ευθύνη για τυχόν πράξεις ή παραλείψεις αυτών.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης επαλήθευσης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.
- σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων. Αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης και τη μη αποδοχή του πορίσματος, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση/πιστοποίηση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από τον ΕΦ με κατάλληλη

τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος μπορεί, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης, να υποβάλει τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης / πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

10.2. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η Δημόσια Δαπάνη (Εθνική επιχορήγηση) κάθε εγκεκριμένου έργου ανέρχεται, κατά μέγιστο, στο ποσό το οποίο περιγράφεται στη εγκριτική απόφαση του επενδυτικού σχεδίου.

Η καταβολή της ενίσχυσης γίνεται σε στάδια (δόσεις) κατά τη διάρκεια του έργου. Κάθε δόση αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο ποσοστό της συνολικής εγκεκριμένης ενίσχυσης. Η τελευταία δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά τη λήξη και οριστική παραλαβή του έργου και το ύψος της δεν είναι προκαθορισμένο, αλλά εξαρτάται από τις συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες του κάθε δικαιούχου για το σύνολο του έργου.

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους της Δράσης καταβάλλεται από τον ΕΦ, ο οποίος προβαίνει σε μεταφορά του ποσού της οριστικοποιημένης Έκθεσης Πιστοποίησης στον λογαριασμό τράπεζας (IBAN) που είναι άμεσα συνδεδεμένος με την επιχείρηση και τον οποίο έχει δηλώσει ο δυνητικός δικαιούχος. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στον αρμόδιο ΕΦ. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την καταβολή επιχορήγησης, για όλες τις περιπτώσεις καταβολής, αποτυπώνονται στο Παράρτημα VII «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ».

10.2.1. Προκαταβολή (δυνητική)

Μετά την απόφαση ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο πιστωτικό ίδρυμα. Η Εγγυητική Επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΕΦ με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου είτε ορισμένου με λήξη μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης. Στη δεύτερη περίπτωση και εφόσον

συμβεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, η εγγυητική επιστολή ορισμένου χρόνου να λήγει πριν την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο δικαιούχος υποχρεούται άμεσα να την αντικαταστήσει με άλλη, ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η απαίτηση.

Η δυνατότητα λήψης προκαταβολής μέχρι του 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, δύναται να πραγματοποιηθεί με σειριακά αιτήματα τα οποία δε θα υπερβαίνουν το προαναφερθέν ποσοστό και δε θα υποβληθούν μεταγενέστερα του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Η προκαταβολή συμψηφίζεται με τις ενδιάμεσες καταβολές ή με την αποπληρωμή του έργου σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενδιάμεση καταβολή.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας το αργότερο εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής ή την 31η Δεκεμβρίου 2029, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του δικαιούχου.

10.2.2. Ενδιάμεση/σες καταβολή/ες

Καταβάλλονται έπειτα από προαιρετική υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά οι ενδιάμεσες καταβολές στον εκάστοτε Δικαιούχο δεν μπορούν να υπερβούν το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

10.2.3. Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου, την οριστική παραλαβή του.

Για την καταβολή επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο των δικαιολογητικών σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα αυτού δημόσια χρηματοδότηση σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων της απόφασης ένταξης. Ο ΕΦ διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε 80μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Προς τούτο, μπορεί να καταρτίσει ενδιάμεσες ενδεικτικές προθεσμίες. Η προθεσμία πληρωμής των 80 ημερών δύναται να διακοπεί από τον ΕΦ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις .

10.3. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα πρέπει να αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του ΚΦΕ (Ν. 4172/2013, Ν. 4446/2016, Ν.4646/2019, ΠΟΛ. 1216/01.10.2014, ΠΟΛ.1079/06.04.2015, ΠΟΛ.1061/12.04.2017, ΠΟΛ.2109/21.05.2021) και η εξόφλησή τους να γίνεται -ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου - με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

- Με τραπεζικό μέσο πληρωμής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι, Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι, Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

- Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο εργαζόμενος ή ο ασφαλιστικός φορέας ή και του Δημοσίου και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο Δικαιούχος της ενίσχυσης (β) τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου), (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο εργαζόμενος ή ο ασφαλιστικός φορέας ή και του Δημοσίου και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο Δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να

αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Επισημαίνεται ότι ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι ο κύριος κάτοχος της κάρτας.

Η δαπάνη της μισθοδοσίας ειδικά, εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής και αυτή θα πρέπει να πραγματοποιείται από τον εταιρικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον ατομικό λογαριασμό του εργαζομένου και να τεκμηριώνεται επαρκής διαδρομή ελέγχου από την οποία θα προκύπτει μεταξύ άλλων και η επωνυμία του εργαζομένου στον λογαριασμό που πραγματοποιήθηκε η εξόφληση.

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφα ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κ.λπ.) στο βιβλίο εσόδων- εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο, καθώς και τα αναλυτικά καθολικά προμηθευτών.

Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δαπάνες

Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔ/ΕΦ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

- Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από τον χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρούσα πρόσκληση
- Δεν θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν μη επιλέξιμους ΚΑΔ
- Η ημ/νία επιλεξιμότητας για τις δαπάνες που σχετίζονται αποκλειστικά με προστιθέμενους ΚΑΔ επένδυσης, ορίζεται από την ημ/νία προσθήκης τους.
- Επισημαίνεται ότι οι δαπάνες στο σύνολο τους είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία εγκατάστασης στον αυτοτελή χώρο, προκειμένου να υποβληθεί αίτημα πληρωμής. Οι δαπάνες για τις οποίες τεκμηριώνεται πως η υλοποίηση και η λειτουργικότητα του

φυσικού αντικειμένου δεν προϋποθέτουν απαραίτητα την εγκατάσταση του Δικαιούχου στον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, δύναται να γίνουν αποδεκτές πριν την ημερομηνία εγκατάστασης στον αυτοτελή χώρο, υπό την προϋπόθεση ότι εξυπηρετούν έναν τουλάχιστο ενεργό ΚΑΔ επένδυσης και το αίτημα υποβάλλεται μετά την εγκατάσταση σε αυτοτελή χώρο .

- Όλες οι δαπάνες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση μιας πράξης, οφείλουν να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές προβλέψεις των επί μέρους διατάξεων, που διέπουν κάθε κατηγορία δαπάνης, όπως αναφέρονται ανωτέρω.
- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση της εκάστοτε έκθεσης επαλήθευσης/ πιστοποίησης της Πράξης και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως την ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας δαπανών της Δράσης.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της πράξης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Ο Δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες της πράξης. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της πράξης.
- Οι δαπάνες του Δικαιούχου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση των δαπανών μέσω λογαριασμών και παραστατικών των μελών του Δικαιούχου.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

Η καταβολή της μισθοδοσίας των εργαζομένων θα πρέπει να γίνεται σε ατομικούς λογαριασμούς αυτών από τους οποίους θα προκύπτει η επωνυμία τους και θα μπορεί να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου της πληρωμής. Η ΕΥΔ /ΕΦ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, με σχετική αιτιολόγηση, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή δεν κριθούν εύλογες ως προς το κόστος τους και την τιμολογηθείσα αξία.

11. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

11.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ ή

τον ΕΦ-συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές του δικαιούχου που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή της από την ΕΥΔ ή τον ΕΦ .

Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στην δράση και μετακύλιση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων (παρ. 8 Άρθρου 2 ΥΑ 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 - ΦΕΚ 1822/24.08.2015 όπως ισχύει).

Το Αίτημα Τροποποίησης υποβάλλεται από τον Δικαιούχο ηλεκτρονικά στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), μέσω του συντονιστή σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του επενδυτικού σχεδίου επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής, ο ΕΦ επαναξιολογεί την πράξη και εφόσον η νέα βαθμολογία αυτού δεν το καθιστά μη επιχορηγούμενο έχει την αρμοδιότητα εξέτασης και έγκρισης ή απόρριψης αυτού. Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ δύναται να επαναξιολογήσει την πράξη και να εισηγηθεί αρμοδίως την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από τον ΕΦ.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές της πράξης δεν επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση ο ΕΦ έχει την αρμοδιότητα εξέτασης και έγκρισης ή απόρριψης του εν λόγω αιτήματος.

Οι τροποποιήσεις, ωστόσο, που διαφοροποιούν ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας και δύναται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου εξετάζονται από **την αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ** του προγράμματος. Για αυτές, ο ΕΦΕΠΑΕ προσκομίζει άμεσα τη σχετική εισήγηση στην **αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ** η οποία και γνωμοδοτεί για την τελική απόρριψη ή μη της τροποποίησης και την έκδοση σχετικής απόφασης.

Αλλαγή των επιμέρους στοιχείων της Απόφασης χρηματοδότησης είναι δυνατή, μετά από υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος από τον δικαιούχο, εφόσον δεν αλλοιώνεται η φύση και οι στόχοι του επενδυτικού σχεδίου και εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της πρόσκλησης.

Η έγκριση της τροποποίησης αποτελεί απαιτούμενο για την υλοποίηση και πληρωμή ενεργειών που προβλέπονται στο αίτημα τροποποίησης.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου επιτρέπονται **έως δύο (2) εγκεκριμένες τροποποιήσεις** του οικονομικού και φυσικού αντικείμενου της επένδυσης (εξαιρούνται από τον ποσοτικό περιορισμό τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας όπως οι αλλαγές επωνυμίας ή έδρας, κλπ.) και εφόσον με την αιτούμενη τροποποίηση ισχύουν τα κάτωθι:

- δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του επενδυτικού σχεδίου,
- δεν μεταβάλλεται η αξιολόγηση βάσει των κριτηρίων επιλεξιμότητας και δεν μειώνεται η βαθμολογία κάτω από τους 50 βαθμούς και από τη βάση ένταξης σύμφωνα με τα αποτελέσματα αξιολόγησης της πρόσκλησης,
- δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ, η εγκεκριμένη επιχορήγηση του επενδυτικού σχεδίου και το ποσοστό επιχορήγησης,
- δεν μειώνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου κάτω από το κατώτατο όριο (ενότητα 6.4.1),

- τηρούνται οι περιορισμοί στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών, όπου αυτοί προβλέπονται,

Επισημαίνεται ότι στο υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον Δικαιούχο στον ΕΦ πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης. Σε κάθε περίπτωση για την τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και τη θετική αξιολόγησή της, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης.

Όλες οι τροποποιήσεις τελούν υπό την έγκριση του ΕΦ. Τα σχετικά αιτήματα θα πρέπει να συνοδεύονται από αναλυτική αιτιολόγηση σε σχέση με τις ανάγκες του φυσικού αντικείμενου της πράξης που δημιουργούν την ανάγκη για την εκάστοτε τροποποίηση. Τα αιτήματα τροποποιήσεων δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία και δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της επένδυσης και το αργότερο έως την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου. Της παρούσας προθεσμίας εξαιρούνται τυχόν αιτήματα τροποποιήσεων (μείζονος ή/και ήσσονος σημασίας) που κρίνεται απαραίτητο από το όργανο ελέγχου να υποβληθούν

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στο δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται **εντός αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης.**

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης

11.2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Πρόκειται για τροποποιήσεις που σχετίζονται με το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης και στο οικείο τεχνικό παράρτημα του έργου (έως δυο εγκεκριμένες), που δεν επηρεάζουν τη φύση και τους στόχους της πράξης και τους όρους και προϋποθέσεις της πρόσκλησης.

Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

Κωδ. ΟΠΣΚΕ
02.

Είδος Τροποποίησης
Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης

07. Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού
Αντικειμένου
(Φ.Ο.Α.)

- Στην περίπτωση αλλαγής εργαζομένου θα πρέπει να προσκομίζονται μαζί με το αίτημα, τα εξής:
- Δελτίο ανεργίας ή βεβαίωση εγγραφής στο μητρώο ανέργων της ΔΥΠΑ (Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης) σε ισχύ κατά την ημερομηνία πρόσληψης.
  - Αναγγελία πρόσληψης στην ΔΥΠΑ,
  - Φωτοαντίγραφο ταυτότητας,
  - Έγγραφο αναγγελίας απόλυσης ή οικειοθελούς αποχώρησης στην ΔΥΠΑ,
  - Τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που να τεκμηριώνουν ότι ο εργαζόμενος ανήκει σε ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού (για αμφότερους τους εργαζομένους εφόσον απαιτείται με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης της πράξης).

Σημειώνεται ότι τα είδη τροποποιήσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως ήσσονος (παρ. 11.3) είναι διαθέσιμα και δύναται να συμπεριληφθούν στο αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας.

Τα αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ όπου αποτυπώνονται με σαφήνεια οι αιτούμενες αλλαγές και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Σε κάθε περίπτωση για την τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και τη θετική αξιολόγησή της, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης.

11.3 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Επίσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, επιτρέπονται **τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας**.

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας και πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

Κωδ. ΟΠΣΚΕ	Είδος Τροποποίησης
03.	Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
04.	Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου/Επιστημονικού Υπεύθυνου
05. Εταιρικής	Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή
	Σύνθεσης (περιλαμβάνονται και αλλαγές πραγματικών δικαιούχων)
09. Επενδυτικού	Παράταση Χρόνου Υλοποίησης
	Σχεδίου

Επισημαίνεται ότι εφόσον ο ΕΦ διαπιστώσει ότι οι προτεινόμενες αλλαγές επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση και βαθμολόγηση κριτηρίων, τότε θα ακολουθείται η διαδικασία επαναξιολόγησης από την Επιτροπή Αξιολόγησης όπως αυτή περιγράφεται στην παράγραφο 12.1 Διαδικασία Τροποποιήσεων

Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι των ενισχύσεων φέρουν την ευθύνη οι ως άνω τροποποιήσεις ή σσωνος σημασίας να μην οδηγούν σε απόκλιση από τους όρους και τα κριτήρια της παρούσας πρόσκλησης και της εγκριτικής απόφασης χρηματοδότησης.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματα ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gisis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ.

Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

1. Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής
2. Αλλαγή έδρας δικαιούχου. Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου υλοποίησης η τροποποίηση θα πρέπει να υποβληθεί ξεχωριστό αίτημα μέσω ΟΠΣΚΕ και να εξεταστεί.

Η αλλαγή Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ και ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει τον φορέα υλοποίησης μέσω εισαγωγής των νέων δεδομένων στα αντίστοιχα πεδία του ΟΠΣΚΕ.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις ελέγχονται ως προς την ορθότητά τους και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της Απόφασης ένταξης και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος μέσω του ΟΠΣΚΕ.

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις **υποβάλλονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας χχχχ ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης**

11.4 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Δεν επιτρέπονται οι παρακάτω τροποποιήσεις:

- Τροποποίηση της ημερομηνίας έναρξης της πράξης και της ημερομηνίας επιλεξιμότητας των δαπανών.
- Αύξηση του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του Δικαιούχου, καθώς και μείωσή του κάτω του ορίου που ορίζεται στην παρούσα.
- Τροποποίηση στοιχείων του φυσικού αντικείμενου της πράξης, η οποία επηρεάζει τη φύση και τους στόχους της πράξης και τους όρους και προϋποθέσεις της πρόσκλησης.
- Αντικατάσταση του/των εγκεκριμένου/νων ΚΑΔ της πράξης, καθώς επίσης και αίτημα προσθήκης ΚΑΔ επένδυσης που δεν είναι επιλέξιμος στη δράση και μη συναφής με την πράξη.

12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η τελική επαλήθευση – πιστοποίηση), τηρούμενων των όρων της παρούσας πρόσκλησης, γίνεται από τον ΕΦ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι :

- ✓ Το τελικό αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.
- ✓ Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό.
- ✓ Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο να είναι εντός των ορίων προϋπολογισμού όπως περιγράφεται στην ενότητα 6.5.
- ✓ Η τήρηση των ειδικών όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση της δράσης και στην απόφαση ένταξης της πράξης.
- ✓ Η ύπαρξη γνωστοποίησης ή έγκρισης λειτουργίας εν ισχύ ή απαλλαγής όπου προβλέπεται, η οποία γνωστοποίηση/έγκριση/απαλλαγή να περιλαμβάνει την ενισχυόμενη – στην παρούσα Δράση - υλοποιηθείσα επένδυση.
- ✓ Η ύπαρξη υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία.

Επισημαίνονται τα ακόλουθα :

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.
2. Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου δεν είναι διαθέσιμη η εν ισχύ άδεια λειτουργίας (ή αδειοδοτικό έγγραφο ίσης ισχύος), το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης της άδειας λειτουργίας. Η άδεια λειτουργίας είναι υποχρεωτικό να προσκομισθεί από το δικαιούχο στον ΕΦ το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την ημερομηνία αποπληρωμής του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦ τόσο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσής της.
3. Επενδυτικά σχέδια που υποβάλλουν αίτημα τελικής πιστοποίησης επαλήθευσης μετά το πέρας των 60 ημερολογιακών ημερών από την τυπική ημερομηνία λήξης τους και δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση απεντάσσονται. Ομοίως, επενδυτικά σχέδια που δεν

υποβάλλουν αίτημα τελικής επαλήθευσης εντός 60 ημερολογιακών ημερών από την τυπική ημερομηνία λήξης τους και δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση απεντάσσονται.

4. Ο ΕΦ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.
5. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, μέτρων.
6. Μετά τη σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Πράξης, την προσκόμιση των δικαιολογητικών νόμιμης λειτουργίας, την αποπληρωμή και την οριστική παραλαβή, ο ΕΦΕΠΑΕ
7. προβαίνει στη σύνταξη της «Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης», την οποία κοινοποιεί στο δικαιούχο.

Με τη βεβαίωση αυτή :

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της Πράξης).
- Ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχομένως έχουν ήδη καταβληθεί, καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.
- Καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της πράξης.
- Βεβαιώνεται η δημιουργία των θέσεων εργασίας σύμφωνα με τους όρους της απόφασης ένταξης της πράξης.
- Βεβαιώνεται η νόμιμη λειτουργία της ενισχυόμενης επένδυσης σύμφωνα με το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο περί αδειοδότησης.
- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Ένταξης (π.χ. δημοσιότητα ή/και ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία).
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της ΕΕ).
- Ορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης των Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων του δικαιούχου.

Ο ΕΦ κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στο δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

13. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΡΑΣΗΣ

Δείκτες εκροών

PSO799 αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας (τιμή στόχος 25)

EECO19 αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών ,μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών και κοινωνικών επιχειρήσεων (τιμή στόχος 12)

Δείκτης αποτελέσματος

PSR799 αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης (τιμή στόχος 20)

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου τους και για τρία (3) έτη (για τις ΜμΕ) μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς τον ΕΦ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Πέραν των ανωτέρω κατά την ίδια χρονική περίοδο, οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων. Οι δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα – υποκείμενα των δεδομένων - διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

14.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι δικαιούχοι των οποίων οι επενδύσεις θα υπαχθούν στη παρούσα Δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης σε αυτούς, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης ένταξης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου. Ειδικότερα οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις :

- i. Να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης (απόφασης ένταξης) και της παρούσας πρόσκλησης.
- ii. Να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης και της εκμετάλλευσης της λειτουργίας της.
- iii. Να λειτουργούν πραγματικά κατά το διάστημα υλοποίησης της πράξης (ηλεκτροδότηση ακινήτου, εγκατεστημένος εξοπλισμός, μισθωτήριο συμβόλαιο σε ισχύ και παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών). Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της δραστηριότητάς του κατά τη διάρκεια υλοποίησης ανακαλείται η απόφαση ένταξης και ανακτάται η αχρεωστήτως καταβληθείσα χρηματοδότηση.
- iv. Να δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους ΚΑΔ της πράξης καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.
- v. Να διατηρούν την ιδιότητα του μέλους του Μητρώο Κ.ΑΛ.Ο. καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.
- vi. Να δημιουργήσουν ή και να διατηρήσουν, τον απαιτούμενο αριθμό θέσεων εργασίας σύμφωνα με το Τεχνικό Παράρτημα της Απόφασης ένταξης του έργου. Ειδικά για τις θέσεις εργασίας, που έχουν ληφθεί υπόψη για την αξιολόγηση της πρότασης οι βαθμολογούμενοι ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας, θα πρέπει να υλοποιηθούν σύμφωνα με το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, διαφορετικά το έργο θα επαναξιολογηθεί και εφόσον προκύψει βαθμολογία που καθιστά το έργο μη επιλέξιμο λόγω απόλυτης ή συγκριτικής βαθμολογίας τότε θα απεντάσσεται ενώ οι όποιες πληρωμές θα αναζητούνται από το Δικαιούχο ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.
- vii. Να προσκομίσουν τα παραδοτέα του επενδυτικού τους σχεδίου όπως αυτά έχουν περιγραφεί στην πρόταση τους και αξιολογηθεί. Σε διαφορετική περίπτωση, η πρόταση δύναται να επαναξιολογηθεί με κίνδυνο απένταξης.
- viii. Να είναι εγγεγραμμένοι με επικαιροποιημένα στοιχεία στην Πλατφόρμα Δικτύωσης Φορέων Κ.ΑΛ.Ο.
- ix. Να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της ενισχυθείσας επένδυσης.
- x. Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της Πράξης και ιδίως όσον αφορά την αειφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- xi. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα της Πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ.
- xii. Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την Πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στον ΕΦ.
- xiii. Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνουν τον έλεγχο, προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

- xiv. Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
- xv. Να μην προβούν στη μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.
- xvi. Να γνωστοποιούν στον ΕΦΕΠΑΕ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας.
- xvii. Να μην μεταβάλουν, κατά οποιοδήποτε τρόπο τη νομική μορφή τους, την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους στο βαθμό που οι όποιες αλλαγές επηρεάζουν την επιλεξιμότητα και τα κριτήρια ένταξης του επενδυτικού σχεδίου.
- xviii. Να μην συγχωνευθούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη επιχείρηση.
- xix. Να μην διακόπτουν την υλοποίηση και λειτουργία της ενισχυθείσας επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.
- xx. Να μην συστεγάζονται καθ' όλη την διάρκεια υλοποίησης της πράξης. Στην περίπτωση των ΚΟΙΝΣΕΠ ένταξης δίνεται η δυνατότητα συστεγάσης με συναφή σύλλογο ή σωματείο, εφόσον υπάρχει σχετική πράξη παραχώρησης χώρου και προσδιορίζεται με σαφήνεια το ποσοστό % των εξόδων το οποίο αφορά στην ΚΟΙΝΣΕΠ.
- xxi. Να μην προβούν σε μείωση προσωπικού κατά το διάστημα υλοποίησης της δράσης, υπολογιζόμενα σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το δωδεκάμηνο αναφοράς. Για τον υπολογισμό της μείωσης των ΕΜΕ δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιχορηγούμενες νέες θέσεις εργασίας σε ΕΜΕ της επιχείρησης για το διάστημα που επιχορηγούνται από τη Δράση. Σε περίπτωση παράβασης του σχετικού όρου η πράξη θα οδηγείται προς απένταξη.

Επισημαίνεται ότι :

Σε περίπτωση διαπίστωσης, κατά το στάδιο της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου της μη τήρησης της υποχρέωσης δημιουργίας των νέων θέσεων απασχόλησης από την επιχείρηση ή/και της μη τήρησης του σχετικού ποσοστού των ατόμων που προσλήφθηκαν από την επιχείρηση να ανήκουν σε Ευάλωτες ή Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού, όπως προτάθηκε από την επιχείρηση και βαθμολογήθηκε ανάλογα, δύναται να αποτελέσει λόγο απένταξης της επιχείρησης από το Πρόγραμμα, εφόσον κατά την επαναβαθμολόγηση της πρότασης δεν διαμορφώνεται επιλέξιμη βαθμολογία ή η νέα βαθμολογία είναι χαμηλότερη της βάσης ένταξης.

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης της Πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ / ΕΦΕΠΑΕ συνιστά βίσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔ / ΕΦΕΠΑΕ.

Οι δικαιούχοι οφείλουν για τρία (3) οικονομικά έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος να τηρούν και να φυλάσσουν τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία της Πράξης, τα οποία τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΕΥΔ, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

14.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)

Οι δικαιούχοι, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, υποχρεούνται **για ένα (1) έτος μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης** στους δικαιούχους και με κύρωση την υποχρέωση επιστροφής της συνεισφοράς, πλέον τόκων και μέχρι πλήρους εξοφλήσεως, σε εφαρμογή του άρθρου 65 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:

- i. Να μην προβούν στη μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας πράξης εκτός της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
- ii. Να μην διακόπτουν την λειτουργία τους, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας και στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται σε κάθε περίπτωση ενημέρωση του ΕΦ.
- iii. Να μη μεταβάλουν ουσιαστικά την ενισχυθείσα πράξη και κατά τρόπο που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης ή που θα μπορούσε να οδηγήσει σε υπονόμηση των αρχικών στόχων της.
- iv. Να μην μεταβάλουν κατά οποιοδήποτε τρόπο την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, δίχως να προηγείται επίσημη ενημέρωση του ΕΦ.
- v. Να διαθέτουν πιστοποιητικό μέλους από το Μητρώο Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Ως προς τις υποχρεώσεις δημοσιότητας, εφαρμόζονται τα άρθρα 46-50 και το Παράρτημα ΙΧ του Καν. ΕΕ 1060/2021.
- vi. Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΔ/ ΕΦΕΠΑΕ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται να υποβληθούν εγγράφως ή μέσω ΟΠΣΚΕ από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

14.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο Δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης ή ο φορέας που αναλαμβάνει της υποχρεώσεις αυτές, πραγματοποιείται με ευθύνη της ΕΥΔ ή του ΕΦ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των Δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάσει δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των Δικαιούχων το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο δειγματοληψίας για την επαλήθευση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων που περιλαμβάνεται στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως ισχύει.

Η επαλήθευση διενεργείται βάσει των υποβληθέντων από το Δικαιούχο στοιχείων ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων. Όπου είναι δυνατόν μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων (π.χ. πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ», taxisnet κ.λπ.) ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Ο ΕΦ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

Η ΔΑ/ΕΦ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διοικητικών επαληθεύσεων και ενημερώνει τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι Δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του Δικαιούχου. Με την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης των Πράξεων του ετήσιου Προγράμματος, η/ο ΔΑ/ΕΦ επιλέγει τις πράξεις για τις οποίες η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων θα επαληθευτεί και επιτοπίως. Η επιλογή γίνεται με βάση τα αναφερόμενα στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως εκάστοτε ισχύει.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦ και της ΕΥΔ και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση εκάστου έργου.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με το Άρθρο 42 του Ν. 4914/2022. Το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά, θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που

ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

Η ΕΥΔ / ΕΦ κοινοποιεί το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στον ΕΦ εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την ΕΥΔ / ΕΦ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής τους, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο κατά τα προβλεπόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022. Με την έγκριση του οριστικού Εντύπου από το ως ανωτέρω αρμόδιο όργανο, ο ΕΦ συντάσσει στο ΟΠΣΚΕ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων, το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.

Η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/Ανάκτησης και το οριστικό Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων κοινοποιούνται στο δικαιούχο, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

Στην περίπτωση που στο πλαίσιο της επαλήθευσης, ο ΕΦ εντοπίζει παρατυπία που κρίνει ότι ενέχει ένδειξη απάτης, ενεργοποιείται η καθοριζόμενη από το ΣΔΕ διαδικασία.

Οι ανωτέρω διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις μετά από επαλήθευση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

14.4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος υποχρεούται:

1. Να αποδέχεται τη συμπερίληψη του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν.

1060/2021, και στον οποίο να αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης, η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της, το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης, η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωεντοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα, η τοποθεσία του δικαιούχου (εάν πρόκειται για κινητές μονάδες ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες), τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.

2. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
  - α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης του δικαιούχου σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση,
  - β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες,
  - γ) Να τοποθετεί, σε χώρο που είναι σαφώς ορατός στο κοινό, αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, επισημαίνοντας τη στήριξη από τα Ταμεία.

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεις των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 [εδώ](#) καθώς και από την ΕΥΔ/ΕΦ.

14.5 ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησής του στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχει στην ΕΥΔ του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» και στον ΕΦΕΠΑΕ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεσή του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C(2022) 6252

final/29.8.2022 /Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027.

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας τους καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων. .

15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζονται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ).

Για την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων πληροφορίες παρέχονται στην ΕΥΔ Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» Τηλ: 2251352045, αρμόδιος Γαβριήλ Πιπεράς e-mail: gpiperas@mou.gr και στην ιστοσελίδα www.pepba.gr και στον ΕΦΕΠΑΕ στο τηλ. 2130166100 και στο email kalo@elanet.gr αρμόδιος Αρίσταρχος Κοσμάς. Τυχόν ερωτήματα μπορούν να διατυπώνονται εγγράφως και να αποστέλλονται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

16. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I:	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II:	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III:	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV:	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V:	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI:	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ - ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ
- Α. Υπόδειγμα Δήλωσης ΜΜΕ
- Β. Υπόδειγμα Δήλωσης Σώρευσης και Πίνακας Επιχορηγήσεων De Minimis
- Γ. Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης Δικαιούχου
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΛΩΝ Κ.ΑΛ.Ο ΣΕ ΕΥΨΑΛΩΤΕΣ Ή ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ: ΟΡΟΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΜΕΑ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙV: ΔΕΛΤΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κωδικός Αίτησης	
Τίτλος Πράξης	
Τίτλος Πράξης (Αγγλικά)	
Κατάσταση Αίτησης	
Ημερομηνία Υποβολής Αίτησης	
Διάρκεια Επενδυτικού Σχεδίου	

2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

2.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
	Κωδικός Δικαιούχου	
	ΑΦΜ Δικαιούχου/ Tax Identification Number (T.I.N.)	
	ΔΟΥ	
	Επωνυμία Δικαιούχου	
	Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
	Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
	Αριθμός ΓΕΜΗ	
	Είδος Φορέα	
	Είδος Επιχείρησης	
	Είδος Προσώπου	
	Ενδειξη Επιτηδευματία	
	Νομική Μορφή	
	Είδος Βιβλίων	
	Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας	

Συντονιστής Δικαιούχος		
Κωδικός Κανονισμού		
Περιγραφή Κανονισμού		
2.2	ΝΟΜΙΜΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ	
Δικαιούχος		
Επώνυμο		
Όνομα		
Α.Φ.Μ. / ΤΙΝ		
Τηλέφωνο		
Ηλεκτρονική Διεύθυνση		
Θέση στο Φορέα		
Χώρα		
Περιφέρεια		
Περιφερειακή Ενότητα		
Δήμος		
Δημοτική Ενότητα		
Δημοτικό Διαμέρισμα		
Διεύθυνση		
Ταχυδρομικός Κώδικας		

2.3	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	
Δικαιούχος		
Κωδικός		
Περιγραφή		
Τίτλος		
Κατηγορία Εγκατάστασης		
Δ.Ο.Υ.		

Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

2.4	Κ.Α.Δ. ΑΝΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	
	Εγκατάσταση	
	Κωδικός Κ.Α.Δ	
	Περιγραφή Κ.Α.Δ	
	Κωδικός Nace	
	Ημερομηνία Προσθήκης	
	Είδος Κ.Α.Δ	

2.5	ΜΕΤΟΧΟΙ / ΕΤΑΙΡΟΙ	
	Δικαιούχοι	
	Είδος Προσώπου (Μετόχου)	
	ΑΦΜ/Tax Identification Numbers (ΤΙΝ)	
	Τύπος Ταυτοποίησης Εγγράφου	
	Αριθμός Εγγράφου	
	Δ.Ο.Υ.	
	Ποσοστό Συμμετοχής	

Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία	
Θέση Εταίρου / Μετόχου στον Φορέα	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Τηλ. Επικοινωνίας	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	

2.6	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
Δικαιούχος	
Όνομα	
Επίθετο	
Ημερομηνία Γέννησης	
Α.Φ.Μ.	
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.)	
Α.Φ.Μ. ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.) LEGAL PERSON	
Είδος Δικαιώματος	Έλεγχος μέσω ιδιοκτησίας Δικαίωμα ψήφου Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος Άλλα μέσα

Είδος Ελέγχου	Άμεσος Έμμεσος Άμεσος & Έμμεσος
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Ημερομηνία Δήλωσης	

2.7	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ *	N-1	N-2	N-3
	Φορολογικό Έτος (από έως)			
	Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€)			
	Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)			
	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)			

*(διαλειτουργικά από ΑΑΔΕ έως έτος ν-5)

2.8	ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΣΤΗΣ	
2.8.1	Η επιχείρηση έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών	ΝΑΙ/ΟΧΙ
	Δικαιούχων; Σε περίπτωση που απαντήσετε ΝΑΙ παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι επισυνάφθηκε i) εκτυπωτικό στοιχείων και πληροφοριών από το Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139) και ii) Υπεύθυνη Δήλωση Πραγματικών Δικαιούχων	
2.8.2	Λοιπά ερωτήματα που αφορούν στην δράση	
2.8.3		

Οι καρτέλες της Ηλεκτρονικής Δήλωσης ΜΜΕ συμπληρώνονται με τα στοιχεία για κάθε μια από τις συνεργαζόμενες ή / και συνδεδεμένες επιχειρήσεις με την αιτούσα επιχείρηση (δικαιούχος ενίσχυσης) σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ ανεξάρτητα αν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένους λογαριασμούς ή όχι.

<u>3</u>	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ	
<u>3.1</u>	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
	Διαχειριστική Χρήση	

Τύπος επιχείρησης	Ανεξάρτητη Συνεργαζόμενη Συνδεδεμένη Συνεργαζόμενη και Συνδεδεμένη
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος Εργασιών	
Σύνολο Ισολογισμού	
Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση υπάρχει μεταβολή των στοιχείων της αιτούσας επιχείρησης που επιφέρει αλλαγή μεγέθους	
Μέγεθος Επιχείρησης	

3.2	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	
Δικαιούχοι		
Όνοματεπώνυμο		
Ιδιότητα		
ΑΦΜ		
Τ.Ι.Ν		

3.3	επιχείρηση και των συνεργαζόμενων των συνδεδεμένων της αιτούσας επιχείρησης	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ		
Α.Φ.Μ		
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.)		
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας		
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)		
Κύκλος Εργασιών		
Σύνολο Ισολογισμού		

Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ) Κατ' αναλογία	(Αυτόματα υπολογιζόμενο)
Κύκλος Εργασιών κατ' αναλογία	(Αυτόματα υπολογιζόμενο)
Σύνολο Ισολογισμού κατ' αναλογία	(Αυτόματα υπολογιζόμενο)

3.4	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Δικαιούχοι	
Όνοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
ΑΦΜ	
Τ.Ι.Ν	

3.5	ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Πίνακας Συνδεδεμένης επιχείρησης (καθώς και των συνδεδεμένων αυτής) με την αιτούσα επιχείρηση σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ ανεξάρτητα αν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένους λογαριασμούς ή όχι.
ΕΠΩΝΥΜΙΑ Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ	
Α.Φ.Μ	
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.)	
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος Εργασιών	
Σύνολο Ισολογισμού	

ΕΙΣΤΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΜΕ ΑΛΛΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΕΣΩ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΜΙΑΣ ΕΚ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	<p>μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης</p>
Τεκμηρίωση	

3.6	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Δικαιούχοι	
Όνοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
ΑΦΜ	
Τ.Ι.Ν	

3.7	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΣΕ ΕΜΕ)	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
Στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης				
Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία όλων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων				
Άθροισμα στοιχείων όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων				
ΣΥΝΟΛΟ				

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ & ΜΗ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ
ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ & ΜΗ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ & ΜΗ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

4	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ	
4.1	ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ		
Α.Φ.Μ		
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.)		

4.2	Ενισχύσεις De Minimis (Ήσσονος Σημασίας) για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης.						
Επωνυμία	Μέτρο/Δράση	Κωδικός Σώρευσης	Αριθμός Υπ. Απόφασης Ενταξιακού αριθμός σύμβασης	Ημ/νία λήψης του έννομου δικαιώματος	Ποσό χορηγηθείσας ενίσχυσης	Ποσό χορηγηθείσας ενίσχυσης βάσει δήλωσης	Τεκμηρίωση
α							

4.3	Ενισχύσεις De Minimis (Ήσσονος Σημασίας) για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν υποβάλει Αίτηση και είναι σε στάδιο Αξιολόγησης ή Ενταξιακής.						
Επωνυμία	Μέτρο/Δράση	Κωδικός Σώρευσης	Αριθμός πρωτοκόλλου ή κωδικός υποβολής αίτησης ενίσχυσης	Ημ/νία Υποβολής αίτησης ενίσχυσης	Ποσό χορηγηθείσας ενίσχυσης	Ποσό αιτούμενης ενίσχυσης	Τεκμηρίωση
α							

5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΑΙΤΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

5.1	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Δικαιούχος		
Όνομα		
Επώνυμο		
ΑΦΜ		
TIN		
Χώρα		
Περιφέρεια		
Περιφερειακή Ενότητα		
Δήμος		
Δημοτική Ενότητα		
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα		
Διεύθυνση		
Ταχυδρομικός Κώδικας		
Τηλέφωνο Επικοινωνίας		
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)		

5.2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Περιγραφή της προτεινόμενης επένδυσης - Περιγραφή φυσικού αντικειμένου		
Επικοινωνιακή περιγραφή της επένδυσης - Σύνομη περιγραφή		
Μεθοδολογία υλοποίησης έργου		
Αναμενόμενα αποτελέσματα		
Στόχοι της επένδυσης		
Δραστηριότητες επικοινωνίας και δημοσιότητας της επένδυσης		

Κρισιμότητα επένδυσης	
Προστιθέμενη αξία επένδυσης	

Τρόποι επίτευξης στόχων επένδυσης	
Αναμενόμενα οφέλη απο την επένδυση	

5.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ								
Κωδικός Κανονισμού	Εγκατάσταση επένδυσης	ΚΑΔ επένδυσης	Κωδικός Κατηγορίας Δαπάνης	Κωδικός Υποκατηγορίας δαπάνης	Περιγραφή Δαπάνης	Επιχορηγούμενη (Αιτούμενη) Δαπάνη	Ένταξη Ενίσχυσης	Δημόσια Δαπάνη

5.4 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	
A. Ιδιωτική συμμετοχή (A1+A2)	
A1. Ίδια κεφάλαια	
A2. Δάνεια	
B. Αιτούμενη Επιχορήγηση (Δημόσια Δαπάνη)	
Γ. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός	
Δ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός	
Συνολικός Επιλέξιμος ΠΥ	

5.6 ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΔΕΙΕΣ Ή ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ	
Υπάρχουν για την υλοποίηση της πράξης όλες οι απαιτούμενες άδειες;	ΝΑΙ/ ΟΧΙ

Απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης ειδικές άδειες ή εγκρίσεις;		ΝΑΙ/ ΟΧΙ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Η ΙΣΟΔΥΝΑΜΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ (Η ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ / ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ)		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΈΚΔΟΣΗΣ		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ		

ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ	

5.7	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης πράξης σε μήνες	

5.8 ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

6

ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ – ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ - ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

6.1 ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Ο Δικαιούχος καλείται να απαντήσει με «ΝΑΙ/ΟΧΙ» στο ακόλουθο πεδίο

Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρησης και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης	

Ο Δικαιούχος καλείται να απαντήσει με «ΝΑΙ/ΟΧΙ» στο ακόλουθο πεδίο

Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις

Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει του εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, στην ισότητα των φύλων, να λαμβάνει υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 1060/2021	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.	

Προϋπόθεση για τη συνέχιση της διαδικασίας είναι η πλήρωση όλων των ανωτέρω προϋποθέσεων.

ΑΝ ΟΧΙ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ

6.2	ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	
Κανονισμός (ΕΕ) De minimis - Οριζόντιες Ερωτήσεις		
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Δραστηριοποιείστε σε μη επιλέξιμους ΚΑΔ Ενίσχυσης (Πρωτογενείς τομείς Γεωργίας και Αλιείας – Υδατοκαλλιέργειας) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση;	ΝΑΙ/ ΟΧΙ	
Εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού;	ΝΑΙ/ ΟΧΙ	

6.3	ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ
------------	--------------------------------------

- Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από την Διαχειριστική Αρχή / τον ΕΦ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχω δηλώσει στο Έντυπο Υποβολής, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.
- Είναι σε γνώση μου το γεγονός ότι η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν και ότι θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά καθώς και ότι η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.
- Αποδέχομαι ότι φέρω την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής μου αίτησης χρηματοδότησης. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής.
- Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης μου στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχω στην ΕΥΔ Προγράμματος «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» και στον ΕΦ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεση μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού μου χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχομαι ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής μου πράξης. Γνωρίζω ότι η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ του Προγράμματος «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» και τον ΕΦ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 και ότι διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης.
- Είναι σε γνώση μου ότι τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης μου και ότι έχω την αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, συναινώ στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής μου και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής μου (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας αυτής καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

Αποδέχομαι όλους τους παραπάνω όρους	ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ
---	-------------------

6.4	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΗΜΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
-----	-------------------------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ

Το σύνολο των δικαιολογητικών υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ σύμφωνα με τις οδηγίες των Κεφαλαίων 8 και 9 της παρούσας αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Επισημαίνεται ότι όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει να έχουν συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 MB. Επιπλέον, κάθε μεμονωμένο αρχείο θα πρέπει να είναι μικρότερο από 10 MB. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί. Για τη διευκόλυνση των δυνητικών ληπτών της ενίσχυσης είναι δυνατή η επισύναψη συμπιεσμένων αρχείων τύπου pdf, .jpg, .png. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας.

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να παράσχει επαρκή τεκμηρίωση στις φόρμες καταχώρησης των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου (Ανάλυση Δαπανών Επενδυτικής Πράξης) σχετικά με τον υπολογισμό των δαπανών μισθοδοσίας (υφιστάμενου και νέου προσωπικού) λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα στην παρούσα πρόσκληση και κυρίως ότι προβλέπεται η : «Επιδότηση μισθολογικού και ασφαλιστικού κόστους υφιστάμενου / νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού κατάλληλων ικανοτήτων για την προώθηση του επιχειρηματικού σχεδίου μέχρι 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης ανά εργαζόμενο. Το επιλέξιμο ποσό είναι το ελάχιστο νόμιμο συνολικό κόστος μισθοδοσίας που ανάγεται σε δώδεκα (12) ανθρωπομήνες πλήρους μισθωτής απασχόλησης.»

A/A	ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ
1.	<u>01.08</u>	<p>Υπεύθυνος Έργου</p> <p>Πράξη ορισμού εκπροσώπου για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και των απαιτούμενων στοιχείων / δικαιολογητικών (Απόφαση ΓΣ, πράξη που προβλέπεται από το καταστατικό του Φορέα) ή απόφαση ορισμού Νομίμου Εκπροσώπου ή πιστοποιητικό εκπροσώπησης.</p> <p>Για την υπό σύσταση επιχείρηση που δεν έχει υποβάλει δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας μέχρι την υποβολή της πρότασης:</p> <p>Υπεύθυνη Δήλωση με γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr από κάθε μέλος του υπό σύσταση φορέα Κ.Α.Λ.Ο. για τον ορισμό του εκπροσώπου/μέλους του υπό σύσταση φορέα αναφορικά με την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης και των απαιτούμενων στοιχείων / δικαιολογητικών στο ΟΠΣΚΕ.</p> <p>Στην περίπτωση συμμετοχής νομικού προσώπου ως εταίρου / μετόχου, η Υπεύθυνη Δήλωση υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτού.</p>
2.		<p>Δήλωση σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης σύμφωνα με το Υπόδειγμα Α του Παραρτήματος VIII</p>

Α/Α	ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ
	<u>09.02</u>	<p>υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του Φορέα ή το νομίμως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο/μέλος του φορέα</p> <p><i>Υποβάλλεται και για τις επιχειρήσεις που δεν έχουν συσταθεί μέχρι την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης</i></p> <p><i>Σε περίπτωση που, σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επιφέρει αλλαγή μεγέθους θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση ΜΜΕ και για τις δύο τελευταίες χρήσεις (για τις οποίες έχουν υποβληθεί επίσημα φορολογικά έντυπα)</i></p> <p><i>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</i></p>
3.	<u>09.04</u>	<p>Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 του φορέα Κ.ΑΛ.Ο υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπό του ή το νομίμως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο σύμφωνα με το υπόδειγμα Β του Παραρτήματος VIII</p> <p><i>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</i></p>
4.	9.02	<p>Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86 του φορέα Κ.ΑΛ.Ο υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπό του ή το νομίμως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο σύμφωνα με το υπόδειγμα Γ του Παραρτήματος VIII με γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr</p> <p><i>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</i></p>
5.	<u>02.02</u>	<p>Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης</p> <p>Για τον υφιστάμενο φορέα Κ.ΑΛ.Ο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (π.χ. για Κοιν.Σ.Επ του άρθρου 14 Ν 4430/2016 απαιτείται το αρχικό καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού) και εκπροσώπησης σε ισχύ, νομίμως δημοσιευμένα. • Πιστοποιητικό ή βεβαίωση εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής. • Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, για τους φορείς που έχουν εγγραφεί στο ΓΕΜΗ. <p>Για τον υπό σύσταση φορέα Κ.ΑΛ.Ο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αίτηση εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της

Α/Α	ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ
		<p>αίτησης χρηματοδότησης. Επισημαίνεται ότι κατά την ημ/νία έκδοσης της βεβαίωσης εγγραφής, παύει η ισχύς της αίτησης εγγραφής.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρχικά υποβληθέν καταστατικό υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη, όπως κατατέθηκε στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει) ή σχέδιο καταστατικού φορέα υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη του όπως υποβλήθηκε κατά την αίτηση εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κ.Α.Λ.Ο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.(εφόσον τα νομιμοποιητικά έγγραφα δεν έχουν νομίμως δημοσιευθεί πριν την υποβολή της πρότασης)
6.	07.01	<p>Οικονομικά Στοιχεία</p> <p>Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης για τις δύο (2) πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης για τις οποίες έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα, μόνο για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων.</p> <p>Για τις επιχειρήσεις που έχουν κλείσει λιγότερες διαχειριστικές χρήσεις η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα.</p> <p>Εφόσον τα στοιχεία των δύο προηγούμενων διαχειριστικών χρήσεων επιφέρουν αλλαγή της ιδιότητας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), επισυνάπτεται το ανωτέρω δικαιολογητικό των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων.</p>
7.	03.02	<p>Δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η ένταξη των μελών του Φορέα σε Ευάλωτη ή Ειδική Ομάδα.</p> <p>(Απαραίτητο για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Α.1. Μέλη που προέρχονται από ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού)</p> <p>Τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά περιγράφονται στην Υπουργική Απόφαση 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017, όπως ισχύει και συγκεκριμένα στα άρθρα 5 (Ειδικά Κριτήρια Εγγραφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων) και 6 (Ειδικά Κριτήρια Εγγραφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης Ειδικών Ομάδων) και συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα ΧΙΙ της παρούσας.</p>
8.	03.05	<p>Πιστοποιητικά Αποδεικτικά σπουδών συναφή με το επιχειρηματικό σχέδιο</p> <p>Μεταπτυχιακός Τίτλος σπουδών ή Πτυχίο Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι (ή ισότιμης προς αυτή, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένη από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) ή Πτυχίο Μετα-Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Επαγγελματικής Κατάρτισης και βεβαίωση του Ο.Ε.Ε.Κ. ή Ε.Ο.Π.Π.ΕΠ από την οποία να προκύπτει ότι κατέστησαν διπλωματούχοι ή ότι άλλο απαιτείται βάσει της ισχύουσας κάθε</p>

Α/Α	ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ
		<p>φορά νομοθεσίας ή Τάξη Μαθητείας Επαγγελματικού Λυκείου ή Δημόσιο/Ιδιωτικό Ι.Ε.Κ., Κολλέγιο, συναφή προγράμματα κατάρτισης από αναγνωρισμένα ΚΕΔΙΒΙΜ, τα οποία σχετίζονται με Κ.Α.Λ.Ο., Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, κλπ.</p> <p>Σε περίπτωση συμμετοχής νομικών προσώπων στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, αντίστοιχο αποδεικτικό τίτλου σπουδών είτε ενός από τα μέλη του Δ.Σ είτε του εταίρου/μετόχου με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής. Στην περίπτωση που πρόκειται για μέλος ΔΣ να υποβληθεί και η σχετική Απόφαση ορισμού του ΔΣ.</p> <p>(Απαραίτητο για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Α.3. Ύπαρξη πιστοποιητικού σπουδών επαγγελματικής εμπειρίας με συνάφεια με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου – Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικού δικαιολογητικού δεν θα λαμβάνεται βαθμολογία για το κριτήριο)</p> <p>Υποβάλλεται και βαθμολογείται ένα πιστοποιητικό σπουδών, συναφές με το επιχειρηματικό σχέδιο, ανά μέλος (εφόσον υπάρχει).</p>
9.	03.04	<p>Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επαγγελματικής εμπειρίας συναφούς με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ένσημα (ΙΚΑ, ΕΦΚΑ, ΗΔΙΚΑ, Σύστημα ΑΤΛΑΣ) ή/και βεβαιώσεις ασφαλιστικού φορέα στην οποία να αναγράφεται η ειδικότητα και η διάρκεια ασφάλισης του μέλους, • Σε περίπτωση συμμετοχής νομικών προσώπων στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, να υποβληθούν προσωποποιημένη πληροφόρηση από το gsis.gr και τα αντίστοιχα έντυπα Ε3. <p>(Τα ανωτέρω είναι απαραίτητα για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Α.3. Ύπαρξη πιστοποιητικού σπουδών/ επαγγελματικής εμπειρίας με συνάφεια με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου – Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικού δικαιολογητικού δεν θα λαμβάνεται βαθμολογία για το κριτήριο)</p> <p>Υποβάλλεται και βαθμολογείται σχετικό δικαιολογητικό συναφές με τον ΚΑΔ του επιχειρηματικού σχεδίου, ανά μέλος (εφόσον υπάρχει).</p>
10.	01.08	<p>Σε περίπτωση που στην εταιρική/μετοχική σύνθεση του Φορέα θα συμμετέχει νομικό πρόσωπο ή/και φυσικό πρόσωπο που διατηρεί ατομική επιχείρηση, θα πρέπει να προσκομίζονται τα δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης αυτού :</p> <p>Για Α.Ε.: Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό (Νομαρχία ή Γ.Ε.ΜΗ. ανάλογα με τη χρονική περίοδο), συγκρότηση ΔΣ και ορισμός νόμιμου εκπροσώπου (ΦΕΚ ή Γ.Ε.ΜΗ. ανάλογα με τη χρονική περίοδο), Απόφαση Γενικής Συνέλευσης ή μετοχολόγιο από τα οποία να προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση.</p> <p>Για Ε.Π.Ε: Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό (Πρωτοδικείο ή Γ.Ε.ΜΗ. ανάλογα με τη χρονική περίοδο), πράξη εκπροσώπησης (ΦΕΚ ή Γ.Ε.ΜΗ.</p>

Α/Α	ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ
		<p>ανάλογα με την χρονική περίοδο) σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω καταστατικό.</p> <p>Για Ο.Ε., Ε.Ε., ΙΚΕ: Πλέον πρόσφατο καταστατικό επικυρωμένο από την αρμόδια Υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ), στο οποίο θα αποτυπώνεται η Διαχείριση - Εκπροσώπηση.</p> <p>Σημειώνεται ότι στα ανωτέρω αντίγραφα που θα υποβληθούν θα πρέπει να είναι εμφανή τα στοιχεία κατάθεσης – σφραγίδα νομαρχίας ή ηλεκτρονική σήμανση από ΓΕΜΗ.</p> <p>Για Κοινωνικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης). • Αρχικά υποβληθέν καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει). <p>Για Συνεταιριστικές επιχειρήσεις, Δικηγορικές Εταιρίες του άρθρου 49 επ. του Ν. 4194/2013, Συμβολαιογραφικές Εταιρείες του Π.Δ. 284/1993: Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.</p> <p>Για Ατομικές Επιχειρήσεις: Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος καθώς και όλες τις τυχόν μεταβολές εργασιών (εκτύπωση από το www.gsis.gr μετά την ημ/νία δημοσίευσης της Πρόσκλησης).</p>
11.	<u>01.03</u>	<p>Για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος V, θα προσκομίζονται κατ' αναλογία για κάθε επιχείρηση τα ακόλουθα:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με την νομική μορφή της επιχείρησης (βλ. σημείο α/α 10 ανωτέρω). 2. Έντυπο Ε3 με αριθμό δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή). 3. Ισολογισμοί – αποτελέσματα χρήσης (για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων). 4. Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών). 5. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε.

Α/Α	ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ
		<p>Τα δικαιολογητικά 2, 3, 4 και 5 για τις τυχόν συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, για την ίδια ημερολογιακά και χρονολογικά περίοδο/χρήση και με την ίδια καταληκτική ημερομηνία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότησης επιχείρησης.</p> <p>Εφόσον τα στοιχεία (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο ισολογισμού) των δύο προηγούμενων διαχειριστικών χρήσεων επιφέρουν αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης, (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), επισυνάπτονται τα ανωτέρω δικαιολογητικά των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων.</p> <p>Σημειώνεται ότι για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω για την ίδια ημερολογιακά και χρονολογικά περίοδο/χρήση και με την ίδια καταληκτική ημερομηνία ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην εκάστοτε χώρα δραστηριότητας.</p>
12.	03.02	<p>Λοιπά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης βαθμολογούμενων κριτηρίων. Για την καλύτερη τεκμηρίωση του περιεχομένου της πρότασης, ο επενδυτής, κατά την κρίση του μπορεί να υποβάλει πρόσθετα στοιχεία, σημειώνοντας σε ποιο κριτήριο αξιολόγησης αναφέρεται το καθένα πχ όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προγραμματικές συμβάσεις, ή αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων για την σύναψη προγραμματικών συμβάσεων, για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων κοινωνικής ωφέλειας που αναφέρονται στους καταστατικούς σκοπούς τους με αντισυμβαλλόμενους το Δημόσιο ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και τους ΟΤΑ. • Οικονομοτεχνική μελέτη - έρευνα αγοράς, αξιοποίηση πηγών χρηματοδότησης.
13.	02.06	<p>Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, , σε περίπτωση μη υποχρέωσης συμπληρώνεται στην Υπεύθυνη Δήλωση Υπόδειγμα Γ του παραρτήματος VIII το σχετικό σημείο.</p> <p>Για την υπό σύσταση επιχείρηση που δεν έχει υποβάλει δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας μέχρι την υποβολή της πρότασης, Υ/Δ του νομίμως εξουσιοδοτημένου φυσικού προσώπου ότι η αιτούσα προς χρηματοδότηση επιχείρηση δεν έχει συσταθεί κατά την υποβολή της πρότασης κι ότι σε περίπτωση που ενταχθεί στο πρόγραμμα, θα προσκομίσει την βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων πριν την 1^η εκταμίευση.</p>
14.	01.01	<p>Άδεια λειτουργίας σε ισχύ ή αίτηση για έκδοση/ανανέωση άδειας λειτουργίας ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής άδειας λειτουργίας για τον/τους ΚΑΔ επένδυσης. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη</p>

Α/Α	ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ
		<p>Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με σχετική αναλυτική αιτιολόγηση.</p> <p>Για την υπό σύσταση επιχείρηση που δεν έχει υποβάλει δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας μέχρι την υποβολή της πρότασης, Υ/Δ του νομίμως εξουσιοδοτημένου φυσικού προσώπου ότι η αιτούσα προς χρηματοδότηση επιχείρηση δεν έχει συσταθεί κατά την υποβολή της πρότασης κι ότι σε περίπτωση που ενταχθεί στο πρόγραμμα, θα προσκομίσει τα αποδεικτικά νόμιμης λειτουργίας(για τον/τους ΚΑΔ επένδυσης) πριν την 1η εκταμίευση.Επισήμανση: Τα αποδεικτικά νόμιμης λειτουργίας θα πρέπει να προσκομισθούν το αργότερο μέχρι την 1η εκταμίευση.</p> <p><i>(Τα ανωτέρω είναι απαραίτητα για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Β.2. Νόμιμη λειτουργία του φορέα κατά την άσκηση των ενισχυόμενων ΚΑΔ – Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικού δικαιολογητικού δεν θα λαμβάνεται βαθμολογία για το κριτήριο)</i></p>
15.	02.03	<p>Ιδιοκτησιακό καθεστώς εγκατάστασης υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τίτλος ιδιοκτησίας ακινήτου και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο Εθνικό Κτηματολόγιο/ Υποθηκοφυλάκειο, εφόσον η επιχείρηση θα στεγαστεί σε ιδιόκτητο χώρο. • Παραχωρητήριο χρήσης ακίνητης περιουσίας σε περίπτωση εφαρμογής του Ν4430/2016 • Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του Φορέα περί πρόθεσης παραχώρησης χρήσης ακίνητης περιουσίας • Μισθωτήριο συμβόλαιο υποβεβλημένο στο δικτυακό τόπο www.gsis.gr • Προσύμφωνο μίσθωσης. Διευκρινίζεται ότι θα πρέπει να προσκομισθεί το σώμα/κείμενο αυτού με αναλυτική αναφορά στους όρους της εν δυνάμει μίσθωσης του ακινήτου με υπογραφές από όλα τα εμπλεκόμενα μέλη. Δύναται-συνιστάται να υπάρχει όρος στο προσύμφωνο όπου θα δηλώνεται ότι η μίσθωση θα λάβει χώρα μόνο εφόσον εγκριθεί η πρόταση του επενδυτικού σχεδίου. <p>Για την υπό σύσταση επιχείρηση που δεν έχει υποβάλει δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας μέχρι την υποβολή της πρότασης, Υ/Δ του νομίμως εξουσιοδοτημένου φυσικού προσώπου ότι η αιτούσα προς χρηματοδότηση επιχείρηση δεν έχει συσταθεί κατά την υποβολή της πρότασης κι ότι σε περίπτωση που ενταχθεί στο πρόγραμμα, θα προσκομίσει τα αποδεικτικά εγκατάστασης σε αυτοτελή χώρο πριν την 1η εκταμίευση.</p>

Α/Α	ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ
		<p>Επισήμανση: Τα αποδεικτικά εγκατάστασης σε αυτοτελή χώρο θα πρέπει να προσκομισθούν το αργότερο μέχρι την 1η εκταμίευση.</p> <p><i>(Τα ανωτέρω είναι απαραίτητα για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Β.3. Υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο – Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικού δικαιολογητικού δεν θα λαμβάνεται βαθμολογία για το κριτήριο)</i></p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ ΝΑΣΕ	ΤΑΞΕΙΣ ΝΑΣΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΡΑ	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΡΑ	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
A					ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ
01					Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες
02					Δασοκομία και υλοτομία
03					Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια
05					Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη
06					Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου
09.1					Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
	09.10				Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
		09.10.1			Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
			09.10.11		Υπηρεσίες γεώτρησης σχετικές με την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
			09.10.12		Υπηρεσίες ανέγερσης, επισκευής και αποσυναρμολόγησης πύργων γεώτρησης και συναφείς υποστηρικτικές υπηρεσίες σχετικές με την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
			09.10.13		Υπηρεσίες υγροποίησης και επαναεριοποίησης του φυσικού αερίου για μεταφορά που γίνεται στο χώρο του ορυχείου
10.2					Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
			10.41.12		Παραγωγή λιπών και ελαίων και των κλασμάτων τους, ψαριών και θαλάσσιων θηλαστικών
12					Παραγωγή προϊόντων καπνού
			25.99.26		Κατασκευή ελίκων πλοίων και των πτερυγίων τους
			25.99.29		Κατασκευή άλλων ειδών από κοινά μέταλλα π.δ.κ.α.
				25.99.29.01	Κατασκευή διακοσμητικών φύλλων από μέταλλα
				25.99.29.02	Κατασκευή ειδών διακόσμησης από ορείχαλκο
				25.99.29.03	Κατασκευή και τοποθέτηση επιγραφών
				25.99.29.04	Κατασκευή μεταλλικών κουρτινόβεργων
				25.99.29.05	Κατασκευή μεταλλικών συστημάτων στηρίξεως, άλλων από δομικά
				25.99.29.06	Κατασκευή μεταλλικών σφραγίδων, επιγραφών, σημάτων κλπ
				25.99.29.07	Κατασκευή πινακίδων οδικής σήμανσης
				25.99.29.08	Κατασκευή σκαλών από σίδηρο ή αλουμίνιο
			25.99.99		Εργασίες υπεργολαβίας στο πλαίσιο της διαδικασίας παραγωγής άλλων κατασκευασμένων μεταλλικών προϊόντων π.δ.κ.α.
			32.12.11		Επεξεργασία καλλιεργημένων μαργαριταριών, πολύτιμων ή ημιπολύτιμων λίθων, συμπεριλαμβανομένων των συνθετικών ή ανασχηματισμένων λίθων, κατεργασμένων αλλά όχι δεμένων σε κοσμήματα
				32.12.11.01	Παραγωγή ημιπολύτιμων λίθων
				32.12.11.02	Υπηρεσίες αδαμαντόδεσης, επεξεργασίας και λείανσης φυσικών διαμαντιών
				46.11.11.07	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ψαριών, ζώντων και γόνου
				46.11.19.05	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων, φυσικών μαργαριταριών και άλλων υδρόβιων φυτών, ζώων και των προϊόντων τους
				46.17.11.27	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων, μη ζώντων
				46.21.14.03	Χονδρικό εμπόριο αλευριών, χονδράλευρων και σβόλων ψαριών, καρκινοειδών, μαλακίων ή άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων, μη βρώσιμων
				46.21.19.11	Χονδρικό εμπόριο προϊόντων π.δ.κ.α. ψαριών ή καρκινοειδών, μαλακίων η άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
	46.38			46.21.19.19	Χονδρικό εμπόριο φυσικών σφουγγαριών ζωικής προέλευσης
					Χονδρικό εμπόριο άλλων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
				46.48.10.10	Χονδρικό εμπόριο καλλιεργημένων μαργαριταριών, πολύτιμων ή ημιπολύτιμων λίθων, συμπεριλαμβανομένων των συνθετικών ή ανασχηματισμένων λίθων, κατεργασμένων αλλά όχι δεμένων σε κοσμήματα
				46.76.19.14	Χονδρικό εμπόριο κοραλλιών και παρόμοιων προϊόντων, οστράκων μαλακίων, καρκινοειδών ή εχινόδερμων και οστών σουπιών
				46.76.19.15	Χονδρικό εμπόριο μαργαριταριών από καλλιέργεια, ακατέργαστων
				46.76.19.30	Χονδρικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
	47.23				Λιανικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
				47.75.76.18	Λιανικό εμπόριο φυσικών σφουγγαριών ζωικής προέλευσης
					Λιανικό εμπόριο καλλιεργημένων μαργαριταριών, πολύτιμων ή ημιπολύτιμων λίθων, συμπεριλαμβανομένων των συνθετικών ή ανασχηματισμένων λίθων, κατεργασμένων αλλά μη δεμένων σε κοσμήματα
				47.77.82.06	Λιανικό εμπόριο μαργαριταριών από καλλιέργεια, ακατέργαστων
				47.77.82.08	Λιανικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
				47.77.82.13	Λιανικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
					Λιανικό εμπόριο κοραλλιών και παρόμοιων προϊόντων, οστράκων μαλακίων, καρκινοειδών ή εχινόδερμων και οστών σουπιών
				47.78.86.18	Λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
			47.91.15		Άλλο λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών
			47.99.15		Υπηρεσίες έρευνας στην αλιεία
				72.19.40.03	Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού
97					Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών -και υπηρεσιών- για ίδια χρήση
98					Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων
99					Έλλειψη δραστηριότητας
00					

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε δύο (2) στάδια

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	
<p>Η ημερομηνία υποβολής αίτησης χρηματοδότησης είναι εντός της προθεσμίας που τίθεται στην πρόσκληση Ο αιτούμενος προϋπολογισμός είναι εντός των ορίων, εφόσον τίθενται στην πρόσκληση Το έντυπο της πρότασης είναι πλήρως συμπληρωμένο</p>	

ΣΤΑΔΙΟ Α Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της πρότασης						
	ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΤΙΜΗ / ΒΑΘΜ	ΣΤΑΘΜΙΣΗ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
1	Έλεγχος πληρότητας πρότασης	Τυπική πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης	Έλεγχος της πληρότητας των δικαιολογητικών συμμετοχής του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχετικό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ και έλεγχος επιλεξιμότητας (εξετάζονται εάν τηρούνται οι, κατά περίπτωση δυνητικού δικαιούχου, τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής όπως αυτές ορίζονται στο Κεφάλαιο 4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της παρούσας πρόσκλησης και η επιλεξιμότητα των δαπανών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 6 της παρούσας) καθώς και η τήρηση του συνόλου των προϋποθέσεων του Καν. ΕΕ 2831/2023	ναι/όχι		
Απαιτείται θετική αξιολόγηση (ΝΑΙ) σε όλα τα παραπάνω κριτήρια, για να ξεκινήσει το Στάδιο Β' της αξιολόγησης				ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ		

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

(ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ

Α. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ & ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (Συντελεστής Βαρύτητας 30%)

Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (πληρότητα, σαφήνεια, ρεαλιστικότητα π/υ, χρονοδιάγραμμα και εφικτότητα υλοποίησης, κοινωνική καινοτομία ή κοινωνική σκοπιμότητα και χωρική διάσταση υλοποίησης) (Συντελεστής Βαρύτητας 40%).

Γ. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ (νέες θέσεις απασχόλησης, στήριξη ευάλωτων ομάδων και ειδικών κατηγοριών πληθυσμού (νέοι, γυναίκες κ.α.) (Συντελεστής Βαρύτητας 30%).

Επισημαίνεται ότι για να χαρακτηριστεί ως εν δυνάμει επιλέξιμη μία πρόταση για χρηματοδότηση, θα πρέπει (α) η πρόταση αυτή να αξιολογηθεί με κατ' ελάχιστο 50 μόρια και (β) ο φορέας Κ.Α.Λ.Ο να δεσμευτεί ότι θα δημιουργήσει μία τουλάχιστον θέση εργασίας πλήρους απασχόλησης ή περισσότερες θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης που θα αντιστοιχούν σε 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας (1,5 ΕΜΕ) σε περίπτωση που βρίσκεται υπό σύσταση ή δεν απασχολούσε προσωπικό κατά το έτος αναφοράς (2023), ή ότι θα διατηρήσει τις ΕΜΕ του έτους αναφοράς, εφόσον απασχολούσε προσωπικό. Συνεπώς, προτάσεις που δεν ικανοποιούν τα προαναφερόμενα (α) και (β) αυτομάτως αποκλείονται.

Υπολογισμός συνολικής βαθμολογίας : $(30\% \times \text{Κριτήριο Α}) + (40\% \times \text{Κριτήριο Β}) + (30\% \times \text{Κριτήριο Γ})$

Η μέγιστη βαθμολογία που δύναται να λάβει κάθε κριτήριο, μέσω του αθροίσματος των υποκριτηρίων αυτού, είναι 100 βαθμοί.

Η μέγιστη συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, με βάση τους συντελεστές βαρύτητας των κριτηρίων, είναι 100 βαθμοί

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ - ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ**Α. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ & ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ****Α1. Μέλη προερχόμενα από ευάλωτες¹ ή ειδικές² ομάδες πληθυσμού.**

- Το 60% τουλάχιστον των μελών προέρχονται από ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού **(40 Μόρια)**
- Το 30% τουλάχιστον και λιγότερο από 60% των μελών προέρχονται από ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού **(30 Μόρια)**
- Λιγότερα από το 30% των μελών προέρχονται από ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού **(10 Μόρια)**

¹ Ορίζονται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού που η ένταξη τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή εμποδίζεται από σωματικά και ψυχικά αίτια ή λόγω παραβατικής συμπεριφοράς. Σε αυτές ανήκουν:

α) τα άτομα με αναπηρία οποιασδήποτε μορφής (σωματική, ψυχική, νοητική, αισθητηριακή),
 β) τα άτομα με προβλήματα εξάρτησης από ουσίες ή τα απεξαρτημένα άτομα,
 γ) οι ανήλικοι με παραβατική συμπεριφορά, οι φυλακισμένοι/ες και αποφυλακισμένοι/ες.

² Ορίζονται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού οι οποίες βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ως προς την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας, από οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια. Σε αυτές ανήκουν:

- α) τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας,
 β) τα θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων,
 γ) οι άστεγοι,
 δ) τα άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας,
 ε) οι οικονομικοί μετανάστες,
 στ) οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο, για όσο εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος χορήγησης ασύλου,
 ζ) οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών,
 η) τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες,
 θ) οι μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε ετών και άνω των πενήντα ετών.

- Κανένα από τα μέλη δεν προέρχεται από ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού (0 Μόρια)

A2. Ειδικότερος χαρακτήρας του Φορέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

- Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων ή Ειδικών Ομάδων ή Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (20 Μόρια)
- Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας ή Συνεταιρισμοί Εργαζομένων (10 Μόρια)
- Ο Φορέας Κ.ΑΛ.Ο δεν εμπίπτει στις ανωτέρω κατηγορίες (0 Μόρια)

A3. Ύπαρξη πιστοποιητικού σπουδών / επαγγελματικής εμπειρίας με συνάφεια με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου.

- Για κάθε μέλος που κατέχει πιστοποιητικό σπουδών (Μεταπτυχιακός Τίτλος σπουδών ή Πτυχίο Α.Ε.Ι. ή Πτυχίο Μετα-Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης - Τάξη Μαθητείας Επαγγελματικού Λυκείου, Δημόσιο/Ιδιωτικό Ι.Ε.Κ., Κολλέγιο, σε συναφή προγράμματα κατάρτισης από αναγνωρισμένα ΚΕΔΙΒΙΜ τα οποία σχετίζονται με Κ.ΑΛ.Ο., Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, κλπ.) ή είναι συναφή με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου (4 Μόρια ανά τίτλο: μέγιστο όριο για την πρόταση 20 Μόρια)
- Για κάθε μέλος που διαθέτει επαγγελματική εμπειρία συναφή με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου (4 Μόρια/πλήρες έτος: μέγιστο όριο 20 Μόρια)

B. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

B1. Πληρότητα, σαφήνεια, επιχειρηματικού σχεδίου.

Αξιολογείται η σαφήνεια, η πληρότητα του επενδυτικού σχεδίου καθώς και το χρονοδιάγραμμα και η ωριμότητα αυτού (ενδεικτικά: σαφής προσδιορισμός, τεκμηρίωση και ανάλυση των αναγκών και των στόχων, περιγραφή των επιμέρους ενεργειών, κατανομή προϋπολογισμού σε συνάφεια με ενέργειες και στόχους, ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος):

- Εξαιρετική / Πολύ καλή περιγραφή επενδυτικού σχεδίου (30 Μόρια)
- Καλή περιγραφή επενδυτικού σχεδίου (15 Μόρια)
- Μέτρια τεκμηρίωση (5 μόρια)
- Ανεπαρκής ή ανύπαρκτη περιγραφή επενδυτικού σχεδίου και απουσία διοικητικών ή άλλων ενεργειών απαραίτητων για την υλοποίηση του σχεδίου (0 μόρια)

B2. Νόμιμη λειτουργία του φορέα κατά την άσκηση των ενισχυόμενων ΚΑΔ

Αξιολογείται ο βαθμός ωριμότητας του επιχειρηματικού σχεδίου σε σχέση με την νόμιμη λειτουργία της ενισχυόμενης δραστηριότητας.

- Διαθέτει άδειες λειτουργίας σε ισχύ για το σύνολο των ενισχυόμενων ΚΑΔ. (20 Μόρια)
- Δεν διαθέτει άδειες λειτουργίας σε ισχύ για το σύνολο των ενισχυόμενων ΚΑΔ, αλλά έχει υποβάλει αίτηση έκδοσης/ανανέωσης τους. (5 Μόρια)
- Δεν διαθέτει άδειες λειτουργίας σε ισχύ ή αίτηση για έκδοση/ανανέωση της για το σύνολο των ενισχυόμενων ΚΑΔ κι ο φορέας θα μεριμνήσει για την έγκαιρη έκδοση τους πριν την 1^η εκταμίευση (0 Μόρια)

B3. Υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο

Αξιολογείται ο βαθμός ωριμότητας του επιχειρηματικού σχεδίου σε σχέση με τον χώρο υλοποίησης του.

- Ο φορέας διαθέτει(κατά το στάδιο ένταξης) αυτοτελή επαγγελματικό χώρο ή προσύμφωνο για την εγκατάσταση του σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο, εντός Περιφέρειας., εντός Περιφέρειας. 10 Μόρια)

B4. Κοινωνικός αντίκτυπος του επιχειρηματικού σχεδίου

Αξιολογείται η τεκμηρίωση της κοινωνικής ωφέλειας του επιχειρηματικού σχεδίου σε σχέση με τη συμβολή του στη «βιώσιμη ανάπτυξη»,³ στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος⁴ και την κοινωνική καινοτομία⁵. Η τεκμηρίωση διενεργείται μέσω συγκεκριμένων παραδοτέων τα οποία χρειάζεται να είναι σαφή, μετρήσιμα και επαληθεύσιμα. Τα παραδοτέα θα αποτυπώνουν την υλοποίηση των δράσεων του επιχειρηματικού σχεδίου και τα αποτελέσματά τους.

- Εξαιρετική / πολύ καλή 20Μόρια)
- Καλή (10 Μόρια)
- Μέτρια τεκμηρίωση (5 μόρια)
- Ανεπαρκής / Δεν περιλαμβάνεται καμία τεκμηρίωση (0 Μόρια)

B5. Μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου

³ Ορίζονται οι οικονομικές δραστηριότητες, εμπορικές ή ανταλλακτικές, που προωθούν την αειφορία του περιβάλλοντος, την κοινωνική και οικονομική ισότητα, καθώς και την ισότητα των φύλων, προστατεύουν και αναπτύσσουν τα κοινά αγαθά και προωθούν τη διαγενεακή και πολυπολιτισμική συμφιλίωση, δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών (Ν. 4430/2016, άρθρο 2, παράγραφος 5).

⁴ Ορίζονται υπηρεσίες που είναι προσβάσιμες σε όλους, προάγουν την ποιότητα ζωής και παρέχουν κοινωνική προστασία σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

⁵ Ορίζεται η παραγωγή προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών, οι οποίες αποσκοπούν στην ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών και τη διαμόρφωση νέου τύπου κοινωνικών σχέσεων βασιζομένων στη συλλογικότητα και στην ισοτιμία και όχι στον ανταγωνισμό.

Αξιολογείται η τεκμηρίωση της οικονομικής και λειτουργικής βιωσιμότητας του επιχειρηματικού σχεδίου, μετά το πέρας της συγκεκριμένης δράσης. Ειδικότερα, αξιολογείται το αν και εφόσον η επιχειρηματική πρόταση περιλαμβάνει εκτιμήσεις αναφορικά με το πώς ο δικαιούχος σχεδιάζει να συνεχίσει τη λειτουργία της μετά το τέλος της χρηματοδότησής της από τη συγκεκριμένη δράση. Η τεκμηρίωση χρειάζεται να περιλαμβάνει σαφή, μετρήσιμα και ει δυνατόν επαληθεύσιμα στοιχεία (έρευνα αγοράς, προγραμματικές συμβάσεις ή άλλες συμφωνίες, οικονομικά αποτελέσματα της μέχρι τώρα λειτουργίας, αξιοποίηση πηγών χρηματοδότησης κλπ)

- Εξαιρετική / πολύ καλή (20 Μόρια)
- Καλή (10 Μόρια)
- Μέτρια (5 Μόρια)
- Δεν περιλαμβάνεται τεκμηρίωση (0 Μόρια)

Γ. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Γ1. Δημιουργία πρόσθετης (πέραν της υποχρεωτικής μίας) θέσης απασχόλησης

Δεσμεύεται ότι θα διατηρήσει ή θα δημιουργήσει (ανάλογα την κατηγορία στην οποία υπάγεται) θέση/-εις εργασίας που αντιστοιχεί/-ουν σε 1,5 ΕΜΕ για χρονικό διάστημα 18 μηνών πέραν των υποχρεωτικών του δεσμεύσεων (πλήρους ή μερικής απασχόλησης)

- Δημιουργία πρόσθετης θέσης εργασίας που αντιστοιχεί σε 1,5 ΕΜΕ για διάστημα 18 ανθρωπομηνών (50 Μόρια)
- Δημιουργία πρόσθετης θέσης εργασίας που αντιστοιχεί σε διάστημα τουλάχιστον 12 ανθρωπομηνών και λιγότερους από 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης (40 μόρια)
- Δημιουργία πρόσθετης θέσης εργασίας που αντιστοιχεί σε διάστημα τουλάχιστον 9 ανθρωπομηνών και λιγότερους από 12 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης (30 μόρια)
- Δημιουργία πρόσθετης θέσης εργασίας που αντιστοιχεί σε διάστημα τουλάχιστον 6 ανθρωπομηνών και λιγότερους από 9 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης (20 μόρια)
- Ο Φορέας δεν αναλαμβάνει δέσμευση δημιουργίας πρόσθετων θέσεων εργασίας που αντιστοιχεί σε διάστημα τουλάχιστον 6 ανθρωπομηνών (0 μόρια)

Γ2. Στήριξη ευάλωτων ή ειδικών ομάδων πληθυσμού

- Η συνολική απασχόληση (υφιστάμενη και νέα) αφορά σε ποσοστό πάνω από 50% ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού (50 Μόρια)
- Η συνολική απασχόληση (υφιστάμενη και νέα) αφορά σε ποσοστό πάνω από 25% ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού (35 Μόρια)
- Δεν ισχύει καμία από τις ανωτέρω προϋποθέσεις (0 Μόρια)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ**Άρθρο 1 - Επιχείρηση**

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυτοαπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 - Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.

Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.

Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3 - Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την

προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

- α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (business angels), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής σε μία επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1.250.000 ευρώ,
- β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού,
- γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης,
- δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5.000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

- α) μία επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης,
- β) μία επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης,
- γ) μία επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας,
- δ) μία επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές. Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μία επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4 - Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5 - Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6 - Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ - ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ**

Χρόνος πραγματοποίησης των δαπανών

Το σύνολο των δαπανών του έργου θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του χρονικού πλαισίου, που προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης - χρηματοδότησης του έργου. Αποδεικτικά πραγματοποίησης των δαπανών θεωρούνται τα σχετικά παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται παρακάτω.

Οι δαπάνες θα πρέπει να έχουν εξοφληθεί πλήρως μέχρι τη διενέργεια του ενδιάμεσου ελέγχου, για να πιστοποιηθούν οι σχετικές δαπάνες στο αντίστοιχο χρονικό διάστημα, που αφορά ο έλεγχος. Δαπάνες που δεν έχουν εξοφληθεί πλήρως μέχρι την διενέργεια του ελέγχου θα θεωρούνται μη επιλέξιμες για την ελεγχόμενη περίοδο και στην περίπτωση αυτή οι δαπάνες αυτές μπορούν να υποβληθούν με την επόμενη έκθεση προόδου εφόσον έχει ολοκληρωθεί η εξόφλησή τους. Οποιαδήποτε δαπάνη δεν έχει εξοφληθεί πλήρως μέχρι την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης πιστοποίησης, κρίνεται οριστικά μη επιλέξιμη.

**Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών – Απαραίτητα παραστατικά Κατηγορία Δαπάνης 01.
ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**

Περιλαμβάνει τις δαπάνες μισθοδοσίας του/των νέου/νέων εργαζομένου/νων (νέα πρόσληψη μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών στη Δράση) καθώς και του υφιστάμενου προσωπικού της επιχείρησης με σχέση εξαρτημένης εργασίας όχι απαραίτητα συνεχόμενων περιόδων απασχόλησης, αρκεί να είναι κατά τη διάρκεια επιλεξιμότητας του επιχειρηματικού σχεδίου.

Για να είναι επιλέξιμο το μισθολογικό κόστος της νέας θέσης εργασίας θα πρέπει ο εργαζόμενος που την καταλαμβάνει να είναι άνεργος εγγεγραμμένος στη ΔΥΠΑ, πριν την ημερομηνία πρόσληψής του και δε θα πρέπει να έχει προηγούμενη σχέση εργασίας με την επιχείρηση. Αυτό θα αποδεικνύεται προσκομίζοντας βεβαίωση από τη ΔΥΠΑ όπου θα αναγράφεται η περίοδος εγγραφής του.

Η επιχείρηση αναλαμβάνει τη δέσμευση να διατηρήσει την/τις υφιστάμενες και/ή την νέα/νέες θέση/θέσεις εργασίας για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται για την κάλυψη της βαθμολογίας, που έχει λάβει σύμφωνα με την ομάδα κριτηρίων Γ «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ –ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ» καθώς και για την τήρηση των λοιπών όρων της πρόσκλησης της δράσης.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμο το μισθολογικό κόστος, θα πρέπει να έχουν εξοφληθεί οι καθαρές αποδοχές του εργαζομένου και να έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές

(εργαζόμενου και εργοδότη) καθώς και να έχει αποδοθεί ο αντίστοιχος φόρος μισθωτών υπηρεσιών, όπως επίσης και ό,τι άλλο απαιτείται βάσει της ισχύουσας κάθε φορά νομοθεσίας.

Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν μόνο οι ως άνω καθαρές αποδοχές, υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του, την οποία και εξυπηρετεί, με την παροχή των αντίστοιχων δικαιολογητικών εγγράφων.

Το επιδοτούμενο μισθολογικό και ασφαλιστικό κόστος για εργαζόμενο/ους, τόσο στις υφιστάμενες όσο και στη/ις νέα/νέες θέση/εις εργασίας που έχουν τις παρακάτω σχέσεις με τα μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο.: σύζυγος ή συγγενής έως και 2ου βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας) δεν μπορεί αθροιστικά να ξεπερνά το κόστος που αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης για το σύνολο των εργαζομένων. Σε περίπτωση νομικού προσώπου, η εν λόγω προϋπόθεση ισχύει για όλους τους εταίρους/μετόχους.

Εξετάζεται επίσης η τήρηση των κατώτατων ορίων αμοιβών και το εύλογο του μισθολογικού κόστους. Σε περίπτωση που κατά την πιστοποίηση της εν λόγω δαπάνης διαπιστωθεί μη τήρηση των κατώτατων ορίων αμοιβών ή μη εύλογο μισθολογικό κόστος, θα γίνεται αναπροσαρμογή της. Το κόστος της θέσης εργασίας θα πρέπει να είναι εύλογο και ανάλογο με το χρόνο απασχόλησης. Ο κάθε εργαζόμενος θα πρέπει να απασχοληθεί/απασχολείται σε αντικείμενο συναφές με τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου.

Ετήσια Μονάδα Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) θεωρείται η πλήρης απασχόληση για διάστημα 1 έτους, δηλαδή η συμπλήρωση 40 ωρών εβδομαδιαίως για 12 μήνες από ένα άτομο πλήρους απασχόλησης ή από περισσότερα άτομα μερικής απασχόλησης κατά το ίδιο διάστημα.

Οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) της νέας/ των νέων θέσεων εργασίας θα πρέπει να είναι πρόσθετες (δηλ. να προσαυξάνουν) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το έτος αναφοράς, ήτοι το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

Στο μισθολογικό κόστος του προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης και των φόρων. Η δαπάνη της μισθοδοσίας ειδικά, **εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.**

Για την πιστοποίηση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου απαιτούνται :

A/A	Περιγραφή Δικαιολογητικού - Παραδοτέου
1	Παραστατικά πληρωμής καθαρών αποδοχών της μισθοδοσίας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζόμενου και το αντίστοιχο αντίγραφο κίνησης εταιρικού/επαγγελματικού λογαριασμού (extrait) από το οποίο θα προκύπτουν οι καταβολές της μισθοδοσίας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζόμενου
2	Αντίγραφο του Δελτίου ταυτότητας του εργαζομένου
3	Πίνακας προσωπικού (Ε4) της επιχείρησης καθώς και τυχόν συμπληρωματικοί-τροποποιητικοί πίνακες για την περίοδο που επιδοτείται το προσωπικό
4	Μηνιαίες συγκεντρωτικές μισθοδοτικές καταστάσεις σφραγισμένες και υπογεγραμμένες από το λογιστή ή/και το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης, για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μικτές

	αποδοχές, ασφαλιστικές και φορολογικές κρατήσεις, λοιπές κρατήσεις, καθαρό πληρωτέο ποσό και μέρες εργασίας/ασφάλισης.
5	<p>Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ), συνοδευόμενες από το αποδεικτικό υποβολής, για το επιδοτούμενο διάστημα και αποδεικτικά εξόφλησης ασφαλιστικών εισφορών εργαζόμενου και εργοδότη, π.χ. ασφαλιστική ενημερότητα με ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της αιτούμενης περιόδου.</p> <p>Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει ρυθμίσει τις ασφαλιστικές οφειλές της για το επιδοτούμενο διάστημα και η ρύθμιση δεν έχει ολοκληρωθεί, θα πρέπει να υποβληθούν επιπλέον δικαιολογητικά από τα οποία θα προκύπτει ότι η ρύθμιση εξυπηρετείται κανονικά (π.χ. Εκτύπωση ηλεκτρονικής καρτέλας και πίνακα χρεών οφειλέτη από την ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΦΚΑ).</p>
6	<p>Εφόσον η επιχορηγούμενη θέση εργασίας επιβαρύνεται με ΦΜΥ, προσωρινές δηλώσεις παρακρατούμενων φόρων για το επιδοτούμενο διάστημα της θέσης απασχόλησης και αποδεικτικά εξόφλησης ΦΜΥ π.χ. φορολογική ενημερότητα.</p> <p>Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει ρυθμίσει τις φορολογικές οφειλές της για το επιδοτούμενο διάστημα και η ρύθμιση δεν έχει ολοκληρωθεί, θα πρέπει να υποβληθούν επιπλέον δικαιολογητικά από τα οποία θα προκύπτει ότι η ρύθμιση εξυπηρετείται κανονικά (π.χ. Εκτύπωση καρτέλας (printscreen) «Στοιχείων ρύθμισης και πληρωμών» από το my AADE).</p>
7	Λογιστικές εγγραφές και καταχωρήσεις.
8	Αποδεικτικό ενημέρωσης του εργαζομένου περί συγχρηματοδότησης του μισθολογικού του κόστους από το ΕΚΤ+ . Έγγραφο γνωστοποίησης, του εργοδότη προς τον εργαζόμενο, ότι το μισθολογικό του κόστος συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η γνωστοποίηση θα πρέπει να φέρει τις υπογραφές εργοδότη και εργαζόμενου.
9	<p>Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, όπου θα δηλώνεται ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • η υποβαλλόμενη δαπάνη υφιστάμενου / νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού για τον / τους εργαζόμενο/υς (μη μέλος/η του Φορέα) (ονοματεπώνυμο εργαζομένου/ων), αφορά εργαζόμενους που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού με τους εταίρους/ μετόχους/ μέλη του Φορέα και είναι εις γνώση μου ότι η επιδοτούμενη δαπάνη για τους ανωτέρω εργαζόμενους δεν μπορεί αθροιστικά να ξεπερνά το κόστος που αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης για το σύνολο αυτών, ή • η υποβαλλόμενη δαπάνη υφιστάμενου / νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού (ονοματεπώνυμο εργαζομένου/ων) δεν αφορά εργαζόμενους που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού με τους εταίρους/ μετόχους/ μέλη του Φορέα, • η υποβαλλόμενη δαπάνη υφιστάμενου / νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού αφορά εργαζόμενους που δεν έχουν επιχορηγηθεί από άλλο φορέα.

Τα **πρόσθετα** δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της κατηγορίας για νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό είναι:

1. Δελτίο ανεργίας από την Δ.ΥΠ.Α του/της νεοπροσλαμβανόμενου/ης της Δράσης ή βεβαίωση από την ΔΥΠΑ ότι είναι εγγεγραμμένος/η στα μητρώα ανέργων. Τα εν λόγω δικαιολογητικά θα πρέπει να είναι σε ισχύ την ημερομηνία πρόσληψης του εργαζόμενου,
2. Αναγγελία πρόσληψης από τη ΔΥΠΑ,

3. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, όπου θα δηλώνεται ότι:
  - η υποβαλλόμενη δαπάνη νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού αφορά εργαζόμενους που δεν είχαν οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης εργασίας με τον δικαιούχο στο παρελθόν έως την ημερομηνία πρόσληψης τους,
4. Τεκμηρίωση της μη μείωσης της απασχόλησης για το 12μηνο πριν την υποβολή της πρότασης:
  - Αποδεικτικό υποβολής ΑΠΔ καθώς και την ανάλυση αυτών,
  - καταστάσεις επιθεώρησης εργασίας (πίνακας προσωπικού Ε4) και τυχόν τροποποιήσεις για το δωδεκάμηνο.

Επιπλέον των ανωτέρω :

Σε περίπτωση αντικατάστασης του νεοπροσλαμβανόμενου, απαιτείται :

- Έγγραφο αναγγελίας απόλυσης ή οικειοθελούς αποχώρησης από την ΔΥΠΑ είτε Οποιοδήποτε άλλο (κατά περίπτωση) έγγραφο που να τεκμηριώνει την αντικατάσταση του

Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται: το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί της ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

Δικαιολογητικά που αφορούν στην εκπλήρωση του Βαθμολογούμενου Κριτηρίου Γ.2 «Στήριξη ευάλωτων ή ειδικών ομάδων πληθυσμού»

Για την επαλήθευση του σχετικού κριτηρίου υποβάλλεται δικαιολογητικό που αποδεικνύει την πρόσληψη ή διατήρηση προσωπικού (ατόμου/ατόμων) από τον φορέα που ανήκουν σε ευάλωτη ή ειδική ομάδα πληθυσμού σύμφωνα με το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο με βάση το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, όπως ισχύει (Τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά περιγράφονται στην **Υπουργική Απόφαση 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017** όπως ισχύει και συγκεκριμένα στα άρθρα 5 (Ειδικά Κριτήρια Εγγραφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων) και 6 (Ειδικά Κριτήρια Εγγραφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης Ειδικών Ομάδων) και συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα XII της παρούσας.)

Π.χ. Άτομα με αναπηρίες : Απόφαση εν ισχύ αρμόδιας Υγειονομικής Υπηρεσίας, ή απόφαση εν ισχύ των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας, με την οποία πιστοποιείται το ποσοστό και το είδος αναπηρίας του εργαζομένου.

Π.χ. Άστεγοι : Βεβαίωση καταγραφής από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή χρήσης των υπηρεσιών Ανοικτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων, που λειτουργούν στους Δήμους.

Γενικά παραδοτέα :

1. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του δικαιούχου, υπογεγραμμένη αρμοδίως με το γνήσιο της υπογραφής, όπου αναφέρεται ότι: «όλα τα προσκομισθέντα παραστατικά και δικαιολογητικά είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ούτε θα χρησιμοποιηθούν σε άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα» σε κάθε αίτημα ελέγχου.
2. Υπεύθυνη Δήλωση Αποδοχής Όρων της Απόφασης Ένταξης - Τεχνικού Παραρτήματος (σε περίπτωση που δεν έχει ήδη προσκομισθεί μετά την απόφαση ένταξης).
3. Κατάσταση Ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση) σε κάθε αίτημα ελέγχου.
4. Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού.
5. Την – κατά περίπτωση - απαιτούμενη εν ισχύ άδεια λειτουργίας ή την υποβληθείσα στον αρμόδιο φορέα αίτηση έκδοσης ή ανανέωσης αυτής, για τη/ις δραστηριότητα/ες που αφορά στο επενδυτικό σχέδιο. Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο.
6. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του δικαιούχου, υπογεγραμμένη αρμοδίως με το γνήσιο της υπογραφής, όπου αναφέρεται ότι: «ο Φορέας στεγάζεται σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο».
7. Δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν την πραγματική λειτουργία του φορέα κατά το διάστημα υλοποίησης της δράσης (πρόσφατος λογαριασμός κοινής ωφέλειας, μισθωτήριο συμβόλαιο σε ισχύ και παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών - mydata)
8. Λοιπά τυχόν έγγραφα / δικαιολογητικά που επιβάλλονται να προσκομισθούν σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της Απόφασης Ένταξης.

Πρόσθετα λοιπά απαραίτητα δικαιολογητικά για τον έλεγχο δύναται να ορίζονται στις αντίστοιχες επιστολές ενημέρωσης ελέγχου.

Για το οικονομικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι :

Τα στοιχεία που θα πρέπει να τηρούνται από τους δικαιούχους των ενισχύσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα κάθε φορά ελληνική φορολογική νομοθεσία φορολογικά και λογιστικά έγγραφα κατά περίπτωση (π.χ. καρτέλες προμηθευτών, εξοφλητικές αποδείξεις, extrait, ΤΠΥ, ΔΑ, ΤΔΑ, παραστατικά διακίνησης από εξωτερικό, κλπ.) για την τεκμηρίωση της ορθής υλοποίησης του Οικονομικού Αντικειμένου.

Στην περίπτωση ύπαρξης δανειακής σύμβασης για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να προσκομίζεται η δανειακή σύμβαση και τα στοιχεία εκταμίευσης.

Στην περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας επιχορήγησης θα πρέπει να προσκομίζεται η σύμβαση εκχώρησης.

Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανάλογα με την κατηγορία των λογιστικών βιβλίων είναι:

A. Στην περίπτωση τήρησης **διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων** πρέπει να προσκομιστούν :

- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρησης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).
- Ημερολογιακές εγγραφές καταχώρησης και πληρωμής μισθοδοσίας

Β. Σε περίπτωση τήρησης **απλογραφικών λογιστικών βιβλίων** πρέπει να προσκομιστούν :

- Εκτύπωση των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων (και των αναλυτικών καταστάσεων των εξόδων όπου αυτό απαιτείται κατά περίπτωση), για τους μήνες που πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες του έργου,
- Αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων στο Βιβλίο εσόδων – εξόδων της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).

Για τις δαπάνες προσωπικού απαιτούνται λογιστικές εγγραφές καταχώρησης μισθοδοσίας. Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων απαιτείται η προσκόμιση των καταχωρήσεων στο γενικό ημερολόγιο των αντίστοιχων πληρωμών μισθοδοσίας (τακτικές αποδοχές, ασφαλιστικές εισφορές, λοιπές κρατήσεις κλπ.).

Πέραν των παραδοτέων Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου που καθορίστηκαν στις προηγούμενες σελίδες, επισημαίνεται ότι για την ολοκλήρωση και παραλαβή ενός έργου απαιτείται να πληρούνται όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 6.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

A/A	ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
1	07.03	Πρόσφατη εκτύπωση κατάστασης ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr, με εμφανή την ημερομηνία εκτύπωσης εντός των τελευταίων δέκα (10) ημερών από την υποβολή τους.
2	08.03	Πρωτότυπη φορολογική ενημερότητα, για είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Διοίκησης σε ισχύ.
3	08.02	Ασφαλιστική ενημερότητα για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο σε ισχύ. Για τη βέβαιη εξυπηρέτηση των δικαιούχων συνιστάται οι ενημερότητες να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισής τους
4		Φωτοτυπία τραπεζικού εγγράφου (πχ. εκτύπωση από το e-banking) με τον αριθμό IBAN (εταιρικού ή επαγγελματικού λογαριασμού) της επιχείρησης, στον οποίο θα γίνει η κατάθεση του ποσού.
5	08.01	Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σε ισχύ.
6	08.04	Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας από το Πρωτοδικείο.
7	02.01	Γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ (για όσους φορείς έχουν την υποχρέωση εγγραφής).
8	09.03	Υπεύθυνη Δήλωση θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου, με ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr στην οποία θα αναφέρονται :

		<p>i. ότι η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί. Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού.</p> <p>ii. ότι δεν έχει γίνει περαιτέρω τροποποίηση του καταστατικού, με αναφορά στον αριθμό της τελευταίας τροποποίησης.</p> <p>Σε περίπτωση που έχει τροποποιηθεί το καταστατικό της επιχείρησης τότε απαιτείται επιπρόσθετα η προσκόμιση επικυρωμένου από το Γ.Ε.ΜΗ. αντιγράφου του τελευταίου (κωδικοποιημένου) καταστατικού ή το σύνολο των τροποποιήσεων του καταστατικού από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, εφόσον δεν υφίσταται κωδικοποιημένο.</p> <p>iii. ότι τα στοιχεία της εκπροσώπησης, αλλά και της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας, δεν έχουν τροποποιηθεί και είναι σύμφωνα με το ισχύον Τεχνικό Παράρτημα.</p> <p>Εφόσον έχει γίνει τροποποίηση τότε υποβάλλονται εναλλακτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • για την εκπροσώπηση: Καταστατικό, Πιστοποιητικό/Βεβαίωση εκπροσώπησης, Πρακτικό/Απόφαση ΓΣ, • για την εταιρική/μετοχική σύνθεση : Καταστατικό, Φωτοτυπία του βιβλίου μετόχων με σφραγίδα της εταιρείας και υπογραφή από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή πρακτικό Γ.Σ. με την ισχύουσα μετοχική σύνθεση, <p>iv. ότι η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που πρόκειται να λάβει η επιχείρηση, αθροιζόμενη με άλλες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχει λάβει (καθώς και οι τυχόν συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις με τις οποίες συναποτελούν ενιαία επιχείρηση) κατά τα τελευταία τρία έτη δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ. Ως ημερομηνία λήψης της ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης (απόφαση ένταξης).</p> <p>v. περί μη εκκρεμούς διαδικασίας εκτέλεσης προηγούμενης απόφασης ανάκτησης σε κάθε εκταμίευση (ενδιάμεση δόση ή τελική πληρωμή)</p>
9	02.06	Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, (για τους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων).
10		Στην περίπτωση καταβολής προκαταβολής, πέραν των ανωτέρω απαιτείται η υποβολή ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής σύμφωνα με το σημείο της Πρόσκλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

Α' ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:.....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (1): .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (2)

.....

Τύπος της επιχείρησης (Για να βρείτε το είδος της επιχείρησης ανατρέξτε στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ**).

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

☐	Ανεξάρτητη επιχείρηση	Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.
☐	Συνεργαζόμενη επιχείρηση	Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.
☐	Συνδεδεμένη επιχείρηση	Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΚ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*): (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα. Π.χ. Επιχείρηση που υποβάλλει εντός του 2024 και κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης δεν έχει υποβάλλει τα φορολογικά έντυπα της χρήσης του 2023, συμπληρώνει τον πίνακα με έτος αναφοράς το 2022). Στην περίπτωση που τα έντυπα έχουν υποβληθεί λαμβάνεται σαν έτος αναφοράς το 2023.

Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
------------------------------	----------------------	-------------------------

<p>Συμπληρώνονται τα στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης, αν αυτή είναι ανεξάρτητη, ή το άθροισμα του αριθμού των ΕΜΕ για το έτος αναφοράς, της αιτούσας επιχείρησης, των συνδεδεμένων και των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων αυτής (κατά το ποσοστό συνεργασίας) αν αυτή είναι συνδεδεμένη ή/και συνεργαζόμενη επιχείρηση (Τα στοιχεία σε αυτή την περίπτωση συμφωνούν με το σύνολο του πίνακα του παραρτήματος) ΕΜΕ επιχείρησης + ΕΜΕ συνδεδεμένων + (ΕΜΕ συνεργαζόμενων X ποσοστό συνεργασίας)</p>	<p>Συμπληρώνονται τα στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης, αν αυτή είναι ανεξάρτητη, ή το άθροισμα του κύκλου εργασιών για το έτος αναφοράς, της αιτούσας επιχείρησης, των συνδεδεμένων και των συνεργαζόμενων αυτής (κατά το ποσοστό συνεργασίας) αν αυτή είναι συνδεδεμένη ή/και συνεργαζόμενη επιχείρηση (Τα στοιχεία σε αυτή την περίπτωση συμφωνούν με το σύνολο του πίνακα του παραρτήματος) ΚΕ επιχείρησης + ΚΕ συνδεδεμένων + (ΚΕ συνεργαζόμενων X ποσοστό συνεργασίας)</p>	<p>Συμπληρώνονται τα στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης, αν αυτή είναι ανεξάρτητη, ή το άθροισμα του ενεργητικού (βλ. ισολογισμό) για το έτος αναφοράς της αιτούσας επιχείρησης, των συνδεδεμένων και των συνεργαζόμενων αυτής (κατά το ποσοστό συνεργασίας) αν αυτή είναι συνδεδεμένη ή/και συνεργαζόμενη επιχείρηση (Τα στοιχεία σε αυτή την περίπτωση συμφωνούν με το σύνολο του πίνακα του παραρτήματος). Για επιχειρήσεις με απλογραφικά βιβλία το σύνολο του ενεργητικού θεωρείται 0) Ενεργητικό επιχείρησης + Ενεργητικό συνδεδεμένων + (Ενεργητικών συνεργαζόμενων X ποσοστό συνεργασίας)</p>
--	--	--

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, (από αυτή που αποτέλεσε έτος βάσης για τον υπολογισμό των στοιχείων του παραπάνω πίνακα) υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση); (πρέπει να επιλεχθεί ένα από τα δύο):

- Όχι
- Ναι [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση (3)]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), ...(ημερομηνία)

Υπογραφή:

(Δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα).

- (1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
- (2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.
- (3) Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

(Δεν απαιτείται η συμπλήρωση των παρακάτω στοιχείων όταν ο δυνητικός δικαιούχος δεν είναι συνδεδεμένη ή συνεργαζόμενη επιχείρηση).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση (1) (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς (2): [\(συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα\)](#)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού(*)
1. Στοιχεία (2) της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β (3))			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία (2) όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων (2) όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο (4)			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

(2) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

(3) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή-εφόσον υπάρχουν-τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(4) Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχομένων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους

ενοποιημένους λογαριασμούς (1)], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεκριμένο πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση. Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

(σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία συνεργαζόμενες επιχειρήσεις συμπληρώνεται ένα δελτίο ανά επιχείρηση).

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (1): .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (2): .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα)

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης (3). Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής (4) που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής (4) που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας εταιρικής σχέσης

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού(*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

- (1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
- (2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.
- (3) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.
- (4) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

- Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].
- Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (1).

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση:

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)(*)	Κύκλος εργασιών(**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
E.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chiefexecutive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία συνδεδεμένες επιχειρήσεις συμπληρώνεται ένα δελτίο σύνδεσης ανά επιχείρηση).

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:.....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (1) : .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (2): .....

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chiefexecutive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

- (3) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (3).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Β' ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ Σώρευσης και Πίνακας Επιχορηγήσεων De Minimis

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Γ ΔΗΛΩΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ (άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο-Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾ , που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:							

B.1: (Ο δυνητικά δικαιούχος θα πρέπει να δηλώσει εάν λειτουργεί ως ανεξάρτητη ή ως ενιαία επιχείρηση. Εφόσον λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση θα πρέπει να συμπληρώσει τον παρακάτω πίνακα με τα στοιχεία της/των επιχείρησης/σεων που είναι συνδεδεμένη ή/και συνεργαζόμενη)

- Η επιχείρηση λειτουργεί ως ανεξάρτητη επιχείρηση ή
- Η επιχείρηση λειτουργεί ως «ενιαία επιχείρηση» από κοινού με άλλες επιχειρήσεις. (Στην έννοια της «ενιαίας επιχείρησης» περιλαμβάνονται και οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα II του παρόντος). Επίσης περιλαμβάνονται και συνεργαζόμενες, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα II του παρόντος ή άλλες επιχειρήσεις εφόσον συντρέχουν μία ή περισσότερες προϋποθέσεις που αναφέρονται κάτω από τον ακόλουθο Πίνακα 4 με στοιχεία ι. έως και νι. Στην περίπτωση αυτή συμπληρώνεται υποχρεωτικά ο παρακάτω πίνακας για καθεμία από τις ως άνω επιχειρήσεις με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα.

Επιχειρήσεις με τις οποίες η αιτούσα λειτουργεί ως «ενιαία επιχείρηση».

Στοιχεία Επιχείρησης	Επεξήγηση
ΑΑ Επιχείρησης	Ο αύξων αριθμός της επιχείρησης με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται και οι συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες επιχειρήσεις)
Επωνυμία Επιχείρησης	

Α.Φ.Μ. Επιχείρησης	
Κ.Α.Δ. Επιχείρησης	
Ποσοστό Συμμετοχής	0-100
Επώνυμο Νομίμου Εκπροσώπου	
Όνομα Νομίμου Εκπροσώπου	
Πατρώνυμο Νομίμου Εκπροσώπου	
Α.Φ.Μ. Νομίμου Εκπροσώπου	
Έγγραφο Ταυτοποίησης Νομίμου Εκπροσώπου	Α.Δ.Τ. ή Ισοδύναμο
Θέση στην Επιχείρηση Νομίμου Εκπροσώπου	

Για κάθε επιχείρηση (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) για την οποία δηλώνεται ότι η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση, απαιτείται επιπλέον, η προσκόμιση των Πρακτικού Γενικής Συνέλευσης του φορέα της επένδυσης (εάν πρόκειται για Α.Ε.), ή καταστατικού του φορέα της επένδυσης (εάν πρόκειται για Ο.Ε), ή οποιουδήποτε άλλου ισοδύναμου εγγράφου (συμβάσεις, μετοχολόγιο, ισολογισμοί, δηλώσεις, ΦΕΚ κ.λπ.) που να αποδεικνύει ένα ή περισσότερα από τα κατωτέρω:

- i. Την ύπαρξη μιας νομικής προσωπικότητας.
- ii. Την ύπαρξη μόνιμης και ενιαίας οικονομικής διαχείρισης και στρατηγικής.
- iii. Την υιοθέτηση της δομής μιας εταιρείας εισηγμένης σε δύο χρηματιστήρια.
- iv. Την εσωτερική αντιστάθμιση κερδών και ζημιών ή τη διανομή των εσόδων μεταξύ των διαφόρων επιχειρήσεων του ομίλου.
- v. Την από κοινού ευθύνη των επιχειρήσεων ή την κατανομή των εξωτερικών κινδύνων μεταξύ τους.
- vi. Τις αμοιβαίες συμμετοχές στο κεφάλαιο μεταξύ των επιχειρήσεων που αποτελούν την ενιαία επιχείρηση.
- vii. Τη σχέση της αιτούσας με άλλες επιχειρήσεις οι οποίες χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες με αυτήν.

B.2:

- Το ύψος των ενισχύσεων που η αιτούσα, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία **επιχείρηση** (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις), έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της Πράξης, βάσει καθεστώτος de minimis.

(Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει του καθεστώτος de minimis (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, χρονολογία ένταξης και ποσό). Στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει λάβει καμία ενίσχυση, θα το αναγράφει στην υπεύθυνη δήλωση.)

Πίνακας Επιχορηγήσεων de minimis

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ de minimis ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΕΧΕΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΕΝΝΟΜΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΛΗΨΗΣ							
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις).							
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση από το/την οποίο/α η επιχείρηση έχει αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης(τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογική βάση)	Αριθμός Υπουργικής Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου με το οποίο τεκμηριώνεται η λήψη του έννομου δικαιώματος	Ημ/νία Υπουργικής Απόφασης Ένταξης ή ημερομηνία λήψης του έννομου δικαιώματος	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης.	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί πραγματικά στην επιχείρηση.	Ημ/νία καταβολής τελευταίας χρηματοδότησης	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης/υπαγωγής και εν γένει παραχώρησης του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης. Ελέγχεται από την αρμόδια αρχή το σύνολο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που η επιχείρηση λαμβάνει, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογική βάση) προκειμένου να εξακριβωθεί αν η νέα ενίσχυση δεν οδηγεί σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

Ημερομηνία ..... 20.....

Για το δικαιούχο

-Ο-

Νόμιμος Εκπρόσωπος

(υπογραφή)

(Δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της Υπογραφής)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα

B.3:

- Το ύψος των ενισχύσεων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που η αιτούσα, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις), έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης ετών σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της Πράξης βάσει οιαδήποτε άλλου καθεστώτος

(Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει οιαδήποτε άλλου καθεστώτος που δεν εμπίπτει στις διατάξεις περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, χρονολογία ένταξης και ποσό) για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που πρόκειται να σωρευθούν με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει λάβει καμία ενίσχυση, θα το αναγράφει στην υπεύθυνη δήλωση.)

Πίνακας Επιχορηγήσεων βάσει οιαδήποτε άλλου (πλην de minimis) καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ (πλην de minimis) ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΕΧΕΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΕΝΝΟΜΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΛΗΨΗΣ , ΒΑΣΕΙ ΟΠΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΔΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ							
Στον Πίνακα συμπληρώνονται και οι ενισχύσεις που έχουν ληφθεί βάσει του προσωρινού καθεστώτος (2009/C83/01)							
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις).							
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση από το/την οποίο/α η επιχείρηση έχει αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης)	Αριθμός Υπουργικής Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου με το οποίο τεκμηριώνεται η λήψη του έννομου δικαιώματος	Ημ/νία Υπουργικής Απόφασης Ένταξης ή ημερομηνία λήψης του έννομου δικαιώματος	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης.	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί πραγματικά στην επιχείρηση.	Ημ/νία καταβολής τελευταίας χρηματοδότησης	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης/υπαγωγής και εν γένει παραχώρησης του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης.

Ημερομηνία ..... 20.....
Για το δικαιούχο
-Ο-
Νόμιμος Εκπρόσωπος

(υπογραφή)

(Δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

B.4:

- Το ύψος των ενισχύσεων που έχει συμπεριληφθεί σε επενδυτική πρόταση, η οποία έχει υποβληθεί από την αιτούσα επιχείρηση καθώς και από τις επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις) και βρίσκεται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης, βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οιοδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, ημερομηνία υποβολής αίτησης, αιτούμενη επιχορήγηση).

Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για το ύψος των ενισχύσεων που έχουν συμπεριληφθεί σε επενδυτική πρόταση, η οποία έχει υποβληθεί από την αιτούσα επιχείρηση, καθώς και από τις επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα

επιχειρήσεις) και βρίσκεται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης, βάσει καθεστώτος de minimis ή οιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, ημερομηνία υποβολής αίτησης, αιτούμενη επιχορήγηση).

Πίνακας αιτούμενων επιχορηγήσεων που βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

ΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ που βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.				
Στον Πίνακα συμπληρώνονται και οι αιτούμενες ενισχύσεις βάσει του προσωρινού καθεστώτος (2009/C83/01)				
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις).				
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση στο οποίο/α η επιχείρηση έχει υποβάλλει πρόταση και φορέας χορήγησης ενίσχυσης	Ημ/νία Υποβολής επενδυτικής πρότασης	Ποσό αιτούμενης δημόσιας χρηματοδότησης	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

- Σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου μετά την ένταξη του έργου το επιχειρηματικό σχέδιο θα απενταχθεί και θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.

Ημερομηνία ..... 20.....

Για το δικαιούχο

-Ο-

Νόμιμος Εκπρόσωπος

(υπογραφή)

(Δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο)

- Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- Αναγράφεται ολογράφως.
- «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Γ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ (ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΦΟΡΕΙΣ Κ.Α.Λ.Ο)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΦΕΠΑΕ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

- Όλα τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική μορφή του εντύπου υποβολής πρότασης καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας είναι ακριβή και αληθή.
- Ο φορέας Κ.Α.Λ.Ο. με την επωνυμία «.....» και ΑΦΜ «.....» ή ο υπό σύσταση φορέας Κ.Α.Λ.Ο. με την προσωρινή επωνυμία «.....» τον οποίο νομίμως εκπροσωπώ έχει υποβάλει μόνο μια αίτηση χρηματοδότησης για στήριξη στην παρούσα πρόσκληση.
- Έχω λάβει σαφή γνώση όλου του περιεχομένου της πρόσκλησης της Δράσης.
- Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην ΕΥΔ/ΕΦ ψευδή ή παραπλανητικά ή ανακριβή στοιχεία, ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης:
  - Εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και θα κληθώ να επιστρέψω τη έντοκα τη χορηγηθείσα ενίσχυση,
  - εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω έντοκα το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.
- Η επιχείρηση είναι Πολύ Μικρή ή Μικρή Επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων. Η ενιαία επιχείρηση δεν εντάσσεται και δεσμεύεται να μην ενταχθεί σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και δεν εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας,

που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κλπ)».

6. Ο φορέας Κ.ΑΛ.Ο. δεν περιλαμβάνεται στις μη επιλέξιμες κατηγορίες επιχειρήσεων όπως αναφέρονται στο Κεφάλαιο 5 της πρόσκλησης.
7. Ο φορέας δεσμεύεται να δημιουργήσει μία τουλάχιστον νέα θέση εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας, εφόσον ενταχθεί ως υπό σύσταση φορέας ή να διατηρήσει τις ΕΜΕ της περιόδου αναφοράς, εφόσον ενταχθεί ως υφιστάμενος φορέας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της πρόσκλησης.
8. Ο φορέας Κ.ΑΛ.Ο. δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
9. Η αίτηση χρηματοδότησης ή μέρος αυτής καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς ένταξη σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
10. Δεν έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν τη δημοσίευση της πρόσκλησης της δράσης και δεν έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες που αφορούν στο έργο πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως ορίζεται στην Πρόσκληση.
11. Σε περίπτωση ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας του Φορέα, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των Δικαιούχων της Δράσης που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. 1060/2021 και το Παράρτημα ΙΧ αυτού.
12. Δε συντρέχουν για τον Φορέα λόγοι αποκλεισμού του Ν.4488/2017 (Α137/13.09.2017) άρθρο 39 παρ. 1-4 και άρθρο 40 παρ. 1.
13. Ο Δικαιούχος τηρεί και δεσμεύεται να τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
14. Αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση χρηματοδότησης με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων καθώς οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
15. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα της διεύθυνσης email που έχει δηλωθεί στο έντυπο υποβολής προς τον ΕΦ και όσα λαμβάνονται από αυτόν επέχουν θέση επίσημων εγγράφων.
16. Ο Δικαιούχος φορέας Κ.ΑΛ.Ο. αποδέχεται ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με τον ΕΦ και την ΕΥΔ Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ.) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦ και την ΕΥΔ.
17. Ο Φορέας δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, ούτε εκκρεμεί σε βάρος της ανάκτηση καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης.
18. Δεν εκκρεμεί σε βάρος του Φορέα εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασύμβατης κρατικής ενίσχυσης με απόφαση ΕΕ ή ΔΕΕ.
19. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).
20. Ο φορέας Κ.ΑΛ.Ο. δεσμεύεται να συνεκτιμά και να προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, να αποτρέπει κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και να λαμβάνει μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.
21. Δεσμεύομαι ότι μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης θα μεριμνήσω για τις κατάλληλες υποδομές με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.).
22. Το ύψος των ενισχύσεων που ο Φορέας μου, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτόν ως ενιαία επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις),:
  - Α. Έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης δυνάμει του Καν. 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) κατά τα τελευταία τρία έτη.

Β. Έχουν κάνει αίτημα λήψης ενίσχυσης δυνάμει του Καν. 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) κατά τα τελευταία τρία έτη, παρουσιάζονται στον Πίνακα Επιχορηγήσεων και είναι απολύτως ορθά (Πίνακας Παραρτήματος VIII – Υπόδειγμα Β).

23. Αν ο Φορέας δραστηριοποιείται ή θα δραστηριοποιηθεί σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) και σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού ή ασκεί άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού, θα διασφαλίζω με κατάλληλα μέσα όπως με διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή με διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει της παρούσης πρόσκλησης.
24. Δεν έχει ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης ή δεν έχει υλοποιηθεί πλήρως πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
25. Ο Δικαιούχος φορέας Κ.Α.Λ.Ο δεσμεύεται να πραγματοποιεί τις επιλέξιμες δαπάνες της δράσης στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου.
26. Ο Δικαιούχος φορέας Κ.Α.Λ.Ο. φέρει την αποκλειστική ευθύνη των δαπανών που υλοποιούνται πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης και σε περίπτωση μη ένταξης του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου δεν τίθεται κανένα ζήτημα περί αποθετικής ή θετικής ζημίας.
27. Ο Δικαιούχος φορέας Κ.Α.Λ.Ο. δεσμεύεται επί ποινής απένταξης να μην προβεί σε μείωση προσωπικού κατά το διάστημα υλοποίησης της δράσης, υπολογιζόμενα σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το δωδεκάμηνο αναφοράς σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση της δράσης.
28. Ο Δικαιούχος φορέας Κ.Α.Λ.Ο. δεσμεύεται να μην διακόψει την λειτουργία του, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας για ένα (1) έτος μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης.
29. Ο Δικαιούχος φορέας Κ.Α.Λ.Ο. δεν είναι εξωχώρια (offshore) επιχείρηση.
30. Ο Δικαιούχος φορέας Κ.Α.Λ.Ο. δεσμεύεται να διατηρήσει την ιδιότητα του μέλους του Γενικού Μητρώου Φορέων Κ.Α.Λ.Ο καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της δράσης συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
31. Ο Δικαιούχος φορέας Κ.Α.Λ.Ο. αναπτύσσει ή δεσμεύεται ότι θα αναπτύξει τη δραστηριότητα του σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο, δηλαδή σε χώρο που σε κάθε περίπτωση αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία, διαθέτει τις δικές του παροχές κοινής ωφέλειας έως και την 1η εκταμίευση.
32. Τα μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο. παρέχουν ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή τους για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) [ΕΕΕΕ L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από της υποβολής της ως και, στην περίπτωση υπαγωγής του, οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης επένδυσής του, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 15 της παρούσας Πρόσκλησης.
33. Αποδέχομαι ότι στην περίπτωση κοινοποιήσεων – επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την Πράξη, τούτες λαμβάνουν χώρα στην φορολογική έδρα των επενδυτών την οποία δηλώνουν στην αίτηση χρηματοδότησής τους και η οποία αναφέρεται στην απόφαση ένταξής τους. Περαιτέρω αναλαμβάνουν την υποχρέωση να γνωστοποιούν οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής τους έδρας στον ΕΦ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οιαδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση - επίδοση θα συντελείται στην φορολογική έδρα της απόφασης ένταξης.
34. Ο φορέας / νόμιμος εκπρόσωπος έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρήσω στο πλαίσιο της υλοποίησης της υποβαλλόμενης πρότασης, όπως αυτές προκύπτουν από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαιώνω ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά αναφέρονται στην αναλυτικά στον «Πίνακα για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης» που περιλαμβάνεται στην Πρόσκληση (Παράρτημα XI).
35. Ο φορέας είναι υπόχρεος εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει,
είτε
Δεν είναι υπόχρεος εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, λόγω .....(σχετική τεκμηρίωση).
36. Δεσμεύομαι ότι σε περίπτωση που δραστηριοποιούμαι ή θα δραστηριοποιηθώ και σε μη επιλέξιμο τομέα σύμφωνα με τα οριζόμενα της Πρόσκλησης, οι ωφελούμενοι του προγράμματος θα απασχολούνται αποκλειστικά στο μη εξαιρούμενου αντικείμενο εργασιών της επιχορηγούμενης επιχείρησης.
37. Δεσμεύομαι ότι τα αποδεικτικά νόμιμης λειτουργίας θα προσκομισθούν το αργότερο μέχρι την 1η εκταμίευση.

38. Ο υπό σύσταση φορέας Κ.ΑΛ.Ο δεσμεύεται να τηρεί τη νομοθεσία που διέπει τη σύσταση και τη λειτουργία τους και όσα προβλέπονται στον Ν.4430/2016 όπως ισχύει.
39. Ο υπό σύσταση φορέας Κ.ΑΛ.Ο δεσμεύεται να διαθέτει τουλάχιστον έναν επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης πριν την πρώτη εκταμίευση συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής.
40. Τα μέλη του υπό σύσταση φορέα Κ.ΑΛ.Ο δεν συμμετέχουν σε άλλη πρόταση στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.
41. Τα μέλη της υπό σύσταση Κοιν.Σ.Επ. δεν συμμετέχουν σε άλλη Κοιν.Σ.Επ. με ίδια δραστηριότητα.

Ημερομηνία: ..... 20.....

Για την επιχείρηση

-Ο-

Νόμιμος Εκπρόσωπος

(σφραγίδα επιχείρησης, στοιχεία
Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.
- (5) Τα σημεία 38 έως και 41 αφορούν αποκλειστικά στον υπό σύσταση φορέα Κ.ΑΛ.Ο (δεν απαιτούνται στην περίπτωση που δηλώνεται ως υφιστάμενος φορέας).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υ.Δ. ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο-Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:</p> <p>(Η Υ.Δ θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα με τα στοιχεία της επιχείρησης/δυννητικού δικαιούχου και να υπογραφεί από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης (Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο.)</p> <p>Η επιχείρηση (δικαιούχος της Δράσης) με κωδικό έργου ..... έλαβε γνώση της Απόφασης Ένταξης της στη Δράση «Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο», 2021-2027 και του Τεχνικού Παραρτήματος, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αξιολόγηση και αποδέχεται το περιεχόμενό του, καθώς και όλους τους όρους που τίθενται στην Πρόσκληση για την υλοποίηση του έργου και την παρακολούθηση αυτού χωρίς καμία επιφύλαξη.</p>							

Ημερομηνία ..... 20.....

Για το δικαιούχο

-Ο-

Νόμιμος Εκπρόσωπος

(υπογραφή)

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου, γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
Τίτλος Ι «ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	Εγείρονται κίνδυνοι για:
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου	<ul style="list-style-type: none"> ▪ την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων); ▪ βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία; ▪ αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων; ▪ (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών);
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου	
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης	
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας	
6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου; ▪ Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του); 	
Τίτλος ΙΙ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ»	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται: ▪ η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο; ▪ ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία; ▪ ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας;
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	Θίγονται τα δικαιώματα
	10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας	<ul style="list-style-type: none"> ▪ της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας; ▪ της έκφρασης και πληροφόρησης; ▪ της τέχνης και επιστήμης; ▪ της εκπαίδευσης ; ▪ της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος ; ▪ του συνέρχεστε και του συνεταιριζέσθαι; ▪ του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας; ▪ Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ ;
	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης	
	12. Ελευθερία του συνέρχεστε και του συνεταιριζέσθαι	
	13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης	
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης	
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία	
	16. Επιχειρηματική ελευθερία	
	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού)ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας; ▪ Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας; Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης; ▪ Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών;
	18. Δικαίωμα Ασύλου	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	
	19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης	για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση;	
Τίτλος III «ΙΣΟΤΗΤΕΣ»	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	Διασφαλίζονται οι αρχές της: <ul style="list-style-type: none"> ■ ισότητας έναντι του νόμου, ■ απαγόρευσης των διακρίσεων, ίσης μεταχείρισης, ■ ισότητας των φύλων, ■ ίσων ευκαιριών για όλους; 	
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων		
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία		
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών		
	24. Δικαιώματα του παιδιού	<ul style="list-style-type: none"> ■ Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού; ■ Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών; 	
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	<ul style="list-style-type: none"> ■ Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων; 	
26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	<ul style="list-style-type: none"> ■ Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες; 		
Τίτλος IV «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως: <ul style="list-style-type: none"> ■ ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης, ■ συλλογική διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων, ■ πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας, ■ προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, δίκαιων και πρόσφορων συνθηκών εργασίας, ■ απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία, ■ πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής, ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος); 	
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων		
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας		
	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης		
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας		
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία		
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή		
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή		
	35. Προστασία της υγείας		
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος		
	37. Προστασία του περιβάλλοντος		<ul style="list-style-type: none"> ■ Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης;
	38. Προστασία του καταναλωτή		<ul style="list-style-type: none"> ■ Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή;
Τίτλος V «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»	39. Προστασία του καταναλωτή		
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές		

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
	41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης	Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεων τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται το δικαίωμα της: <ul style="list-style-type: none"> ▪ προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρος τους, ▪ πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της, ▪ εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου; ▪ Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της;
	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	
	43. Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	
	44. Δικαίωμα αναφοράς	
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής);
	46. Διπλωματική και προξενική προστασία	
Τίτλος VI «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη; ▪ Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες;
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης	
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιολογίων πράξεων και ποινών	
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη	

- (*) Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων.
- (**) Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΛΩΝ Κ.ΑΛ.Ο ΣΕ ΕΥΨΑΛΩΤΕΣ Ή ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η ένταξη των μελών του Φορέα σε Ευάλωτη ή Ειδική Ομάδα. **(Απαραίτητο για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Α.1. Μέλη που προέρχονται από ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού)**

Τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά περιγράφονται στην **Υπουργική Απόφαση 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017**, όπως ισχύει και συγκεκριμένα στα άρθρα 5 (Ειδικά Κριτήρια Εγγραφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων) και 6 (Ειδικά Κριτήρια Εγγραφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης Ειδικών Ομάδων) και παρουσιάζονται στο παρόν παράρτημα.

Ευάλωτες ομάδες πληθυσμού

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 της ΥΑ 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017 :

Στις Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες ανήκουν:

- α) τα άτομα με αναπηρία οποιασδήποτε μορφής σε ποσοστό άνω του 50% (σωματική, ψυχική, νοητική, αισθητηριακή),
- β) τα άτομα με προβλήματα εξάρτησης από ουσίες ή τα απεξαρτημένα άτομα,
- γ) οι ανήλικοι με παραβατική συμπεριφορά,
- δ) οι φυλακισμένοι/ες και αποφυλακισμένοι/ες.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 5 τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανά κατηγορία ευάλωτης κοινωνικής ομάδας είναι τα κάτωθι :

Ευάλωτη Κοινωνική Ομάδα	Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης
α) Άτομα με αναπηρίες	Απόφαση εν ισχύ αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής, ή απόφαση εν ισχύ των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας, με την οποία πιστοποιείται το ποσοστό και το είδος της αναπηρίας του εργαζομένου.
β) Άτομα εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες	Βεβαίωση από επίσημο φορέα ή άλλο θεσμοθετημένο για το σκοπό αυτό δημόσιο ή ιδιωτικό θεραπευτικό ίδρυμα, (18 ΑΝΩ, ΚΕ.ΘΕ.Α. ή από θεραπευτικές κοινότητες στις οποίες έχει χορηγηθεί η προβλεπόμενη άδεια λειτουργίας από το Υπουργείο Υγείας), από την οποία θα προκύπτει ότι ο εργαζόμενος είναι, ή διατέλεσε στο παρελθόν, χρήστης ναρκωτικών ή άλλων ουσιών.
γ) Ανήλικοι με παραβατική συμπεριφορά	Απόφαση αρμόδιου Δικαστηρίου Ανηλίκων από την οποία προκύπτει η επιβολή αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων ή ο εγκλεισμός του ανήλικου σε κατάσταση κράτησης νέων.
δ) Φυλακισμένοι, αποφυλακισμένοι	Βεβαίωση του Δ/ντή του Σωφρονιστικού καταστήματος από την οποία προκύπτει ο εγκλεισμός του εργαζόμενου στο σωφρονιστικό κατάστημα, ή αποφυλακιστήριο.

Ειδικές ομάδες πληθυσμού

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 της ΥΑ 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017 :

Στις Ειδικές Κοινωνικές Ομάδες ανήκουν:

- α) τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας,
- β) τα θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων,
- γ) οι άστεγοι,
- δ) τα άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας,
- ε) οι οικονομικοί μετανάστες,
- στ) οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο, για όσο εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος χορήγησης ασύλου,
- ζ) οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών,
- η) τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες,
- θ) οι μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε (25) ετών και άνω των πενήντα (50) ετών.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 6 τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανά κατηγορία ειδικής κοινωνικής ομάδας είναι τα κάτωθι :

Ειδική Κοινωνική Ομάδα	Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης
α) θύματα ενδοοικογενειακής βίας	Βεβαίωση αρμόδιας διοικητικής ή δικαστικής αρχής σχετικά με την ύπαρξη περιστατικού ενδοοικογενειακής βίας.
β) θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων	Βεβαίωση αστυνομικής ή άλλης δημόσιας αρχής.
γ) άστεγοι	Βεβαίωση καταγραφής από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή χρήσης των υπηρεσιών Ανοικτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων, που λειτουργούν στους Δήμους.
δ) άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας	Φορολογική δήλωση τελευταίου οικονομικού έτους, πίνακας περιουσιακής κατάστασης (Ε9) και πιστοποιητικό που αποδεικνύει ότι είναι δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος
ε) οικονομικοί μετανάστες	Άδεια διαμονής και εργασίας.
στ) πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, για όσο εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος χορήγησης ασύλου	Βεβαίωση χορήγησης ασύλου ή βεβαίωση περί κατάθεσης αίτησης ασύλου από την αρμόδια Δημόσια Αρχή.
ζ) αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών,	Πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.
η) άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες	Αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας, Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης και Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας. (στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι Έλληνες Τσιγγάνοι, οι Πομάκοι και οι Μουσουλμάνοι, που πιστοποιούνται με βάση τη γλώσσα (Ρομανί, Πομακικί), τις παραδόσεις και τη θρησκεία τους)
θ) μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε (25) ετών και άνω των πενήντα (50) ετών	Κάρτα ανεργίας σε ισχύ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ ΟΡΟΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΜΕΑ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη/ δράση ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της πρόσκλησης και της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α΄ έως και ΣΤ΄) δύνανται να εφαρμόζονται συνδυαστικά.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον και τους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβανομένων αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κ.λπ.

- πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/'σκάφες', αναβατόρια κ.λπ.)
- πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών/εγκαταστάσεων για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.)
- πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής
- (4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου και διαδικασιών διαφυγής προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία
- (5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)
- (6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

- (1) πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων")
- (2) πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.)
- (4) πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (π.χ. προσβάσιμη υπηρεσία εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, προσβάσιμες διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία κ.λπ.)

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

- δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. από άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη

διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλεφώνου κ.λπ.) ή/και πρόβλεψη ΄ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων΄ (π.χ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)

- πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

(1) Σε περίπτωση ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, θα πρέπει να τηρούνται οι αρχές της προσβασιμότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής επιμέρους αρχές (α) αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία της διεπαφής με τον χρήστη παρουσιάζονται στους χρήστες με τρόπους που αυτοί μπορούν να αντιληφθούν, (β) χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη, καθώς και η πλοήγηση είναι εύχρηστα, (γ) κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη είναι κατανοητές, (δ) στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο είναι αρκετά στιβαρό, ώστε να ερμηνεύεται αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, συμπεριλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών.

Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 9), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά, γεγονός που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την πλήρη συμμόρφωση με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) του Διεθνή Οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "AA". Επισημαίνεται ότι για τις ειδικές περιπτώσεις ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές που απευθύνονται ειδικά σε άτομα με αναπηρία, απαιτείται συμμόρφωση με τις ως άνω Οδηγίες στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "AAA". Επιπλέον, ειδική μέριμνα απαιτείται για τη συμμόρφωση του περιεχομένου που αναρτάται προς μετάπτωση (non-web documents) στους ιστοτόπους και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές, για το οποίο επίσης απαιτείται συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 10).

(2) Στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (π.χ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C

(3) Σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(4) Σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(5) Σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. υλικό/hardware, αυτόματοι πωλητές, κίосκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδίασή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού» όπως αποτυπώνονται στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαια 4-8 και 11-13), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά.

(6) Σε κάθε περίπτωση, εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρία (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση, κατάρτιση και εκδηλώσεις

(1) πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση E- "Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα", έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχόμενου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων", προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.

Σχετικό θεσμικό πλαίσιο και πρότυπα για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/ προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

- A.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"
- A.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'
- A.3 Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα
- A.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»
- A.5 ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».
- A.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.
- A.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- A.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ Αριθμ. Οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561 ΦΕΚ 6213 Β Αντικατάσταση της υπ'αρ. 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",
- A.9. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β' "Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 1038460/2439/Β0010/15-4-2009 (ΦΕΚ 792 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών",
- A.10 Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β' "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".
- A.11. Αριθ. 151344/165/2017 ΦΕΚ 206 Β' Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών - πεζοπορικών μονοπατιών

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

- B.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"
- B.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'

B.3. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

B.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

B.5. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

B.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

B.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

B.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/2022 ΦΕΚ 6213 Β' Αντικατάσταση της υπ' αρ. 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών"

B.9 Απόφαση με αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/66006/2360/2023 ΦΕΚ 3985 Β' Έγκριση Κτιριοδομικού Κανονισμού

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

Γ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Γ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'

Γ.3. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών

Γ.4. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα Γ.5. Ν. 4784/2021 ΦΕΚ 40 Α' Η Ελλάδα σε κίνηση: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα - Μικροκινητικότητα - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό, την απλούστευση και την ψηφιοποίηση διαδικασιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες διατάξεις.

Γ.6. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Γ.7. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Γ.8. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Γ.9. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Γ.10. Απόφαση Αριθμ. 42863/438 / 2019 ΦΕΚ 2040 Β' Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση συσκευών φόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων (σημεία επαναφόρτισης), στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, σε δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου καθώς και σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων.

Γ. 11. Ν. 4974/2022 ΦΕΚ 158 Α' Διατάξεις για τις δημόσιες υπεραστικές και αστικές τακτικές οδικές μεταφορές επιβατών - Αναδιοργάνωση των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και λοιπές διατάξεις.

Γ.12 Ν. 4710/2020 ΦΕΚ 142 Α' Προώθηση της ηλεκτροκίνησης και άλλες διατάξεις.

Γ.13. Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 362897/2023 ΦΕΚ 7483 Β' Κανονισμός Δικαιωμάτων Επιβατών τακτικών και έκτακτων γραμμών με οδικά μέσα δημόσιας μεταφοράς (λεωφορεία, τρόλεϊ) και μέσα σταθερής τροχιάς (μετρό, τραμ).

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες:

- Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"
- Δ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'
- Δ.3. Ν. 4994/2022 ΦΕΚ 215 Α' Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης.
- Δ.4. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 "Όργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία –Απαιτήσεις και συστάσεις" (προαιρετικά)

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

- Ε.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"
- Ε.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'
- Ε.3 Ν. 4727/2020 ΦΕΚ 184 Α' "Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις"
- Ε.4. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β' "Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης"
- Ε.5. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.1 ((Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 (w3.org)
- Ε.6. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (<http://www.w3.org/TR/mobile-bp/> - Αγγλικά)
- Ε.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents UAAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/UAAG20/> - Αγγλικά)
- Ε.8. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού ATAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/ATAG20/> - Αγγλικά)
- Ε.9 Οδηγός ψηφιακής προσβασιμότητας για ιστότοπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές των Οργανισμών της Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (<https://www.secdigital.gov.gr/sti-dimosiotita-o-odigos-psifiakis-pro/>)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

30 Ιανουαρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 390

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 5483

Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005 - Α' 98), που διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

2. Τον ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 61) και ειδικότερα το άρθρο 42, την παρ. 18 του άρθρου 63 και την παρ. 3γ του άρθρου 66 αυτού.

3. «Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (L 231).

4. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

5. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

6. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

7. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

8. Την υπό στοιχεία Υ2/9-7-2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).

9. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).

10. Την υπ' αρ. 51875/07.05.2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ιωάννη Τσακίρη» (Β' 1867).

11. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).

12. Την υπ' αρ. 114947/29-11-2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 6132).

13. Την υπ' αρ. 114274/22-11-2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 (Α' 61))» (Β' 6131).

14. Την υπ' αρ. 3622/16.1.2023 εισήγηση του προϊστάμενου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

15. Το γεγονός ότι από την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας νοούνται ως:

1. «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου» (ΣΔΕ): Οι διοικητικές αρχές που έχουν οριστεί ως αρμόδιες για τη διαχείριση και τον έλεγχο των Προγραμμάτων, οι οποίες βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση και είναι διαρθρωμένες με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, καθώς και το πλαίσιο κανόνων και διαδικασιών που πρέπει να εφαρμόζονται με βάση το εφαρμοστέο δίκαιο για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων και την υλοποίηση των πράξεων. Το ΣΔΕ δύναται να είναι κοινό για περισσότερα του ενός Προγράμματα.

2. «Εφαρμοστέο δίκαιο»: Το ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή του εθνικό δίκαιο.

3. «Πράξη»: α) Έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων, β) στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων, η συνεισφορά του Προγράμματος σε ένα χρηματοδοτικό μέσο και η επακόλουθη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται στους τελικούς αποδέκτες από το εν λόγω χρηματοδοτικό μέσο.

4. «Φορείς Διαχείρισης»: Οι Διαχειριστικές Αρχές των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 των παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 4914/2022, καθώς και οι Ενδιάμεσοι Φορείς στους οποίους μία Διαχειριστική Αρχή αναθέτει ορισμένα καθήκοντα υπό την ευθύνη της σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 και το άρθρο 13 του ν. 4914/2022.

5. «Δικαιούχος»: α) Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ή διεθνής οργανισμός, οντότητα με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, ή φυσικό πρόσωπο που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση πράξεων, β) στο πλαίσιο συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), ο δημόσιος φορέας που αρχίζει την πράξη ΣΔΙΤ ή ο ιδιωτικός φορέας-εταίρος που επιλέγεται για την υλοποίησή της, γ) στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, η επιχείρηση που λαμβάνει την ενίσχυση, δ) στο πλαίσιο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που παρέχονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013, «σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας» (L 352) ή τον Κανονισμό (ΕΕ) 717/2014 της Επιτροπής της 27ης Ιουλίου 2014, «σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας» (L 190), το κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει ότι ο δικαιούχος είναι ο φορέας που χορηγεί την ενίσχυση, εφόσον είναι υπεύθυνος για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση της πράξης, ε) στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων, ο φορέας που υλοποιεί το ταμείο χαρτοφυλακίου ή, όταν δεν υπάρχει ταμείο χαρτοφυλακίου, ο φορέας που υλοποιεί το ειδικό ταμείο ή, όταν η Διαχειριστική Αρχή διαχειρίζεται το χρηματοδοτικό μέσο, η Διαχειριστική Αρχή.

6. «Εγχειρίδιο/α Διαδικασιών ΣΔΕ»: Έγγραφα που εξειδικεύουν τα καθήκοντα και τους κανόνες για τη διαχείριση και υλοποίηση των Προγραμμάτων, όπως προκύπτουν από το εφαρμοστέο δίκαιο. Τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν τις γραπτές διαδικασίες με τις αρμοδιότητες και τις ενέργειες που πρέπει να ακολουθούνται, καθώς και τυποποιημένα έντυπα, οδηγούς, οδηγίες και εγκυκλίους για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του/ων Συστήματος/Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ). Η εφαρμογή του/των Εγχειριδίου/ων Διαδικασιών ΣΔΕ είναι υποχρεωτική από τους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση και την υλοποίηση των Προγραμμάτων.

7. «Διαχειριστικές επαληθεύσεις»: Οι διοικητικές επαληθεύσεις δαπανών και οι επιτόπιες επαληθεύσεις που διενεργούν οι φορείς διαχείρισης σε πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, των οποίων έχουν αναλάβει τη διαχείριση, οι οποίες καλύπτουν τις διοικητικές,

οικονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων αυτών, οι διοικητικές ή επιτόπιες επαληθεύσεις για την τήρηση των δεσμεύσεων που αφορούν στην περίοδο μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των πράξεων (μακροχρόνιες υποχρεώσεις), καθώς και κάθε διοικητική εξέταση στοιχείων των πράξεων κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους.

8. «Έκθεση»: Κάθε έγγραφο που αποτυπώνει τα αποτελέσματα/πορίσματα διαχειριστικής επαλήθευσης της παρ. 7 του παρόντος ή προληπτικού ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων που διενεργούν οι φορείς διαχείρισης.

9. Κοινοποίηση: Η γνωστοποίηση εγγράφου σε παραλήπτη που γίνεται εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο, το οποίο καθιστά εφικτό τον ακριβή προσδιορισμό της ημέρας και ώρας της λήψης του από τον παραλήπτη (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ΟΠΣ/ΟΠΣΚΕ ή άλλο κατάλληλο μέσο).

10. «Παρατυπία»: Κάθε παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητων δαπανών στον εν λόγω προϋπολογισμό.

11. «Οικονομικός φορέας»: Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην υλοποίηση των Ταμείων, με εξαίρεση τα κράτη-μέλη κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας.

12. «Συστημική παρατυπία»: Παρατυπία που έχει ενδεχομένως επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης σε παρεμφερείς τύπους πράξεων, η οποία προκύπτει από σοβαρή ανεπάρκεια, όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 32 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης καθορισμού κατάλληλων διαδικασιών, σύμφωνα με τον Κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

13. «Διόρθωση»: Η περικοπή ποσού από πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής της από τα Προγράμματα, όταν διαπιστώνεται παρατυπία και οι δαπάνες που συνδέονται με αυτήν δεν έχουν δηλωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

14. «Δημοσιονομική Διόρθωση»: Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής της από τα Προγράμματα, όταν διαπιστώνεται παρατυπία και οι δαπάνες που συνδέονται με αυτήν έχουν δηλωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 103 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

15. «Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό»: Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.

16. «Ανάκτηση»: Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.

17. «Μείωση Ορίου Πληρωμών του Εθνικού Σκέλους του ΠΔΕ»: Η μείωση του ορίου πληρωμών του επόμενου οικονομικού έτους του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου ή

της Περιφέρειας που εποπτεύει τον υπόχρεο φορέα στον οποίο διαπιστώθηκε η παρατυπία, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3γ του άρθρου 66 του ν. 4914/2022.

19. «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα», εφεξής ΟΠΣ: Το πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 54 του ν. 4914/2022.

20. «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων», εφεξής ΟΠΣΚΕ: Το πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 56 του ν. 4914/2022.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις της παρούσας έχουν εφαρμογή στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027 που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ).

2. Οι διαδικασίες διόρθωσης/δημοσιονομικής διόρθωσης ή και αναζήτησης, μέσω ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών, των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού ή τον προϋπολογισμό της Ένωσης που χρηματοδοτούν την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο των εν λόγω Προγραμμάτων, εφαρμόζονται:

α) από τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης, στο πλαίσιο ελέγχων νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022,

β) από τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης, κατόπιν διαπίστωσης παρατυπίας στο πλαίσιο διαχειριστικών επαληθεύσεων,

γ) από τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης ή την Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων», κατόπιν οριστικού πορίσματος ελέγχου που έχει διενεργηθεί από ελεγκτική αρχή/όργανο, εθνική ή ενωσιακή, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11.

3. Με την επιφύλαξη των παρ. 3 και 4 του άρθρου 11, οι διαδικασίες επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών κατόπιν ελέγχων της Αρχής Ελέγχου ρυθμίζονται από την προβλεπόμενη στην περ. (α) της παρ. 7 του άρθρου 63 του ν. 4914/2022 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 3

Διορθώσεις στο πλαίσιο ελέγχων νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων

1. Στις περιπτώσεις προληπτικών ελέγχων νομιμότητας διαδικασιών σύναψης σύμβασης, τροποποίησης και εκτέλεσης αυτής σύμφωνα με την υπ' αρ. 114274/22-11-2022 (Β' 6131) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων:

1.1. Όταν στο πλαίσιο των ελέγχων αυτών εντοπιστεί παρατυπία και προτείνεται διόρθωση, στη διατύπωση γνώμης ή/και στα έγγραφα που προσδιορίζονται στις σχετικές διαδικασίες του ΣΔΕ, ο φορέας διαχείρισης

ορίζει το ποσοστό της κατ' αποκοπή διόρθωσης ή το ύψος της αναλογικής διόρθωσης εφόσον είναι εφικτός ο προσδιορισμός της δημοσιονομικής ζημίας σύμφωνα με το άρθρο 10, και γίνεται κοινοποίηση στον δικαιούχο.

1.2. Ο δικαιούχος μπορεί, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή, να υποβάλει στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο καθιστά εφικτό τον ακριβή προσδιορισμό της ημέρας και ώρας υποβολής (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ΟΠΣ/ΟΠΣΚΕ ή άλλο κατάλληλο μέσο).

1.3. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους.

1.4. Σε περίπτωση υποβολής αντιρρήσεων και μετά την εξέταση αυτών ή σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των αντιρρήσεων, ο φορέας διαχείρισης οριστικοποιεί την απόφασή του ως προς την επιβολή της διόρθωσης στο σχετικό έγγραφο του ΣΔΕ.

1.5. Όταν οριστικοποιηθεί η διόρθωση, τα σχετικά με τη διόρθωση ποσά της σύμβασης καθίστανται μη επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση και βαρύνουν τον δικαιούχο, όπως προκύπτει από τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 42 του ν. 4914/2022.

1.6. Κατά τα λοιπά, για τους προληπτικούς ελέγχους νομιμότητας διαδικασιών σύναψης σύμβασης ή τροποποίησης και εκτέλεσης αυτής από τους φορείς διαχείρισης, ισχύουν κατ' αναλογία τα οριζόμενα στα άρθρα 6 έως 10.

2. Στις περιπτώσεις κατασταλτικών ελέγχων νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, ενδεχόμενες διορθώσεις αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο της διαδικασίας του ΣΔΕ για τη διοικητική επαλήθευση των δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4.

Άρθρο 4

Διορθώσεις και Δημοσιονομικές Διορθώσεις στο πλαίσιο διαχειριστικών επαληθεύσεων

1. Όταν ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης διαπιστώνει παρατυπία, στο πλαίσιο των διαχειριστικών επαληθεύσεων του σημείου 7 του άρθρου 1, την καταγράφει σε προσωρινή έκθεση, ανάλογα με τη διαδικασία του ΣΔΕ στο πλαίσιο της οποίας διαπιστώθηκε, προσδιορίζει το ύψος του ποσού που πρέπει να περικοπεί ή να ακυρωθεί, παραθέτοντας την κατάλληλη τεκμηρίωση, και προτείνει αντίστοιχα διόρθωση ή δημοσιονομική διόρθωση, σύμφωνα με τα σημεία 13 και 14 του άρθρου 1.

2. Εφόσον η παρατυπία αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, η προσωρινή έκθεση περιλαμβάνει και πρόταση για ανάκτηση ή μείωση ορίου πληρωμών από τους δικαιούχους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 42 του ν. 4914/2022.

Ο υπόχρεος, σε ανάκτηση, φορέας δύναται να διαφέρει από τον δικαιούχο, εφόσον ο λήπτης της επικορήγησης/χρηματοδότησης δεν είναι ο δικαιούχος και η παρατυπία οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη του λήπτη. Στην περίπτωση αυτή, σε ό,τι αφορά στην προσωρινή

και οριστική Έκθεση, στη διαδικασία αντιρρήσεων και στις διαδικασίες για την ανάκτηση αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών, ως δικαιούχος εφεξής νοείται και ο λήπτης της επιχορήγησης/χρηματοδότησης.

3. Για δαπάνες που έχουν δηλωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εμπίπτουν στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014 που προβλέπονται στην περ. γ της παρ. 3 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022, η προσωρινή έκθεση περιλαμβάνει πρόταση για δημοσιονομική διόρθωση χωρίς ανάκτηση ή μείωση ορίου πληρωμών.

4. Η προσωρινή έκθεση εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο του φορέα διαχείρισης. Για το ύψος και την αιτιολογία της διόρθωσης/δημοσιονομικής διόρθωσης ή και της ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών, ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης ενημερώνει τον δικαιούχο, κοινοποιώντας σε αυτόν την προσωρινή έκθεση, ώστε ο δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις του, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 5. Η κοινοποίηση της έκθεσης στον δικαιούχο γίνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

5. Στην περίπτωση που η διοικητική επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δήμευση συνεισφορά στους δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 5

Οριστικοποίηση αποτελεσμάτων διαχειριστικών επαληθεύσεων

1. Ο δικαιούχος μπορεί, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή από αυτόν της προσωρινής έκθεσης, να υποβάλει στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης τις αντιρρήσεις του, εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο καθιστά εφικτό τον ακριβή προσδιορισμό της ημέρας και ώρας υποβολής (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ΟΠΣ/ΟΠΣΚΕ ή άλλο κατάλληλο μέσο).

2. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, δύναται να διενεργείται συμπληρωματική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

3. Σε περίπτωση υποβολής αντιρρήσεων και μετά την εξέταση αυτών ή σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, η έκθεση οριστικοποιείται και καταχωρίζεται στο ΟΠΣ/ΟΠΣΚΕ.

4. Όταν η οριστική έκθεση δεν προτείνει διόρθωση/δημοσιονομική διόρθωση ή και ανάκτηση/μείωση ορίου πληρωμών, εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο του αρμόδιου φορέα διαχείρισης και κοινοποιείται στον δικαιούχο.

5. Όταν η οριστική έκθεση προτείνει διόρθωση/δημοσιονομική διόρθωση ή και ανάκτηση/μείωση ορίου πληρωμών, εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο του άρθρου 8 και κοινοποιείται στον δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της, καθώς

και στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, εφόσον ο φορέας διαχείρισης είναι Ενδιάμεσος Φορέας. Στην περίπτωση που προτείνει δημοσιονομική διόρθωση κοινοποιείται επίσης στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

6. Σε περίπτωση δημοσιονομικής διόρθωσης, η οποία σύμφωνα με το σημείο 14 του άρθρου 1 επιβάλλεται όταν οι δαπάνες που συνδέονται με την παρατυπία έχουν δηλωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης καταχωρίζει στο ΟΠΣ το ποσό της, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έγκριση της οριστικής έκθεσης μειώνοντας έτσι τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρισθεί.

7. Τα ποσά που ακυρώνονται σε μία πράξη σε συνέχεια δημοσιονομικής διόρθωσης λόγω μεμονωμένης παρατυπίας, δεν μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν για την εν λόγω πράξη.

8. Κατά παρέκκλιση της παρ. 7, ειδικά για τις πράξεις που περιλαμβάνουν χρηματοδοτικά μέσα, ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 42 του ν. 4914/2022 σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση ποσών στο πλαίσιο της ίδιας πράξης.

9. Σε περίπτωση δημοσιονομικής διόρθωσης του συνόλου των δαπανών μιας πράξης, η απόφαση ένταξης της πράξης ανακαλείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΣΔΕ.

10. Για τις παρατυπίες της περ. β) της παρ. 1.1 του Παραρτήματος XII του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, εκτός από την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων όπου απαιτείται, ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης διαβιβάζει τα στοιχεία, μέσω της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ) στις αρμόδιες εθνικές αρχές ή όργανα για την περαιτέρω διερεύνηση των υποθέσεων ως προς τη διάπραξη ή μη απάτης, σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 42 του ν. 4914/2022 και το Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ.

11. Οι παρατυπίες που εμπίπτουν στις περιπτώσεις του Παραρτήματος XII του Κανονισμού γνωστοποιούνται επίσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της καταχώρισης των στοιχείων τους στο Σύστημα Διαχείρισης Παρατυπιών (Irregularity Management System-IMS) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η καταχώριση των στοιχείων γίνεται από τις αρμόδιες Αρχές των Προγραμμάτων σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Υπεύθυνη για την οριστική υποβολή των παρατυπιών στο IMS είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).

Άρθρο 6

Διαδικασίες για τη μείωση ορίου πληρωμών

1. Στην περίπτωση που σε οριστική έκθεση του άρθρου 5 προβλέπεται διόρθωση όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 13 του άρθρου 1, και ανάλογη μείωση ορίου πληρωμών, τα σχετικά ποσά αποτυπώνονται στο πλαίσιο της διαδικασίας του ΣΔΕ για τη διοικητική επαλήθευση των δαπανών.

2. Στην περίπτωση που σε οριστική έκθεση του άρθρου 5 προβλέπεται δημοσιονομική διόρθωση όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 14 του άρθρου 1, και ανάλο-

γη μείωση ορίου πληρωμών, εκδίδεται, από το αρμόδιο όργανο του άρθρου 8, απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και μείωσης ορίου πληρωμών.

3. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και μείωσης ορίου πληρωμών κοινοποιείται στον δικαιούχο, στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων», καθώς και στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή εφόσον η απόφαση εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του Ενδιάμεσου Φορέα.

Άρθρο 7

Διαδικασίες για την ανάκτηση

1. Στην περίπτωση που σε οριστική έκθεση του άρθρου 5 προβλέπεται ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού, ο δικαιούχος/υπόχρεος στην ανάκτηση φορέας δύναται να επιστρέψει οικειοθελώς, εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή της οριστικής έκθεσης, το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό σε κατάλληλο λογαριασμό ιδίων εσόδων ΠΔΕ που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με την αναγραφή του κατάλληλου Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ). Για τον σκοπό αυτό, η οριστική έκθεση περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ενάρθρο της πράξης, τα στοιχεία ταυτοποίησης του υπόχρεου φορέα, το ποσό της επιστροφής, τον ΑΛΕ και την ως άνω προθεσμία. Σε περίπτωση μη οικειοθελούς επιστροφής, εφαρμόζονται οι παρ. 4 έως 12 του παρόντος άρθρου.

2. Για την οικειοθελή ανάκτηση της παρ. 1 στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων, το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία έγκρισης της οριστικής έκθεσης. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται καθορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής.

3. Ο υπόχρεος φορέας ενημερώνει τον φορέα διαχείρισης για την καταβολή του ποσού, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με την προσκόμιση σε αυτόν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

4. Εφόσον δεν επιστραφεί το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό εντός της προθεσμίας της παρ. 1, εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του άρθρου 8:

- Απόφαση ανάκτησης, στην περίπτωση διόρθωσης όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 13 του άρθρου 1, ήτοι οι σχετικές δαπάνες δεν έχουν δηλωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή

- Απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης στην περίπτωση δημοσιονομικής διόρθωσης όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 14 του άρθρου 1, ήτοι οι σχετικές δαπάνες έχουν δηλωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της ανωτέρω Απόφασης. Εφαρμόζεται το επιτόκιο της παρ. 2.

5. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης ή η απόφαση ανάκτησης, που αποτελεί νόμιμο τίτλο

βεβαίωσης του χρέους, κοινοποιείται στον δικαιούχο, στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων», καθώς και στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή εφόσον η απόφαση εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του Ενδιάμεσου Φορέα.

6. Μετά από την κοινοποίηση στον δικαιούχο της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης ή της απόφασης ανάκτησης, ο υπόχρεος οφείλει να καταβάλει εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών το ποσό το οποίο έχει καταλογισθεί, σε οποιαδήποτε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), προσκομίζοντας την απόφαση καθώς και το σημείωμα κατάθεσης που τη συνοδεύει. Η ΔΟΥ στην οποία καταβάλλεται το ποσό, γνωστοποιεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού στον φορέα διαχείρισης που εξέδωσε την απόφαση. Τον φορέα διαχείρισης ενημερώνει εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών και ο υπόχρεος με την προσκόμιση σε αυτόν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

7. Σε περίπτωση μη επιστροφής του χρηματικού ποσού εντός της προθεσμίας της παρ. 6, η διαδικασία βεβαίωσης του χρέους ολοκληρώνεται εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης στον υπόχρεο φορέα, με τη σύνταξη του χρηματικού καταλόγου από τον φορέα διαχείρισης και με την αποστολή του στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος ΔΟΥ του υπόχρεου.

8. Το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό που βεβαιώνεται στη ΔΟΥ επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας και τυχόν λοιπές προσαυξήσεις σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

9. Στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων, το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Εφαρμόζεται το επιτόκιο της παρ. 2.

10. Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων και ανάκτησης ή στις αποφάσεις ανάκτησης, βεβαιώνονται από τις αρμόδιες ΔΟΥ και εφόσον εισπραχθούν κατατίθενται σε κατάλληλο λογαριασμό ιδίων εσόδων ΠΔΕ που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με την αναγραφή του κατάλληλου Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ).

11. Ειδικά σε περίπτωση κατ' αποκοπή διόρθωσης που επιβάλλεται στο πλαίσιο των διαχειριστικών επαληθεύσεων, ελέγχων νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων ή ελέγχων του άρθρου 11 και εφαρμόζεται στις δαπάνες κατά τη διοικητική επαλήθευση, εφόσον απαιτείται ανάκτηση, ο αρμόδιος για την έκδοση της απόφασης της παρ. 4 φορέας διαχείρισης δύναται να εισηγείται την έκδοσή της σωρευτικά για τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά που προκύπτουν από την εφαρμογή της κατ' αποκοπή διόρθωσης. Με βάση την οριστική έκθεση του άρθρου 5, ο δικαιούχος δύναται να επιστρέψει οικειοθελώς τα αχρε-

ωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά σε κατάλληλο λογαριασμό ιδίων εσόδων ΠΔΕ που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με την αναγραφή του κατάλληλου Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ). Η απόφαση εκδίδεται για τα ποσά, τα οποία δεν έχουν επιστραφεί από τον δικαιούχο έως την έκδοσή της.

12. Για τις ανακτήσεις στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων, ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ. 11 του άρθρου 42 του ν. 4914/2022.

Άρθρο 8

Όργανα έκδοσης απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών και Απόφασης ανάκτησης

Αρμόδια όργανα για την έκδοση της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών ή της απόφασης ανάκτησης είναι:

1. Το προβλεπόμενο στο στοιχείο ν) της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4914/2022 άμεσα εποπτεύον όργανο της Ειδικής Υπηρεσίας που ασκεί καθήκοντα φορέα διαχείρισης, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από την Ειδική Υπηρεσία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 2.

2. Το αρμόδιο όργανο του Ενδιάμεσου Φορέα, στην περίπτωση που η παρατυπία διαπιστώνεται από τον Ενδιάμεσο Φορέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 2, ο Ενδιάμεσος Φορέας δεν είναι Ειδική Υπηρεσία και το αρμόδιο αυτό όργανο ορίζεται στη σχετική απόφαση ορισμού/ανάθεσης των αρμοδιοτήτων διαχείρισης. Στην περίπτωση που στην απόφαση ορισμού/ανάθεσης δεν ορίζεται αρμόδιο όργανο για την έκδοση Απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών ή Απόφασης ανάκτησης, αρμόδιο όργανο για την έκδοση Απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών ή Απόφασης ανάκτησης είναι το άμεσα εποπτεύον όργανο του φορέα διαχείρισης, ο οποίος έχει αναθέσει τις αρμοδιότητες διαχείρισης.

3. Το αρμόδιο όργανο του φορέα διαχείρισης, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από ελεγκτικές αρχές/όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εθνικές ελεγκτικές αρχές, με βάση τα οριστικά πορίσματα ελέγχων του άρθρου 11.

Άρθρο 9

Περιεχόμενο της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών και της απόφασης ανάκτησης

1. Στην απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών ή στην απόφαση ανάκτησης αναφέρονται τα εξής στοιχεία:

(α) ο κωδικός ΟΠΣ της πράξης στην οποία επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση/μείωση ορίου πληρωμών ή ανάκτηση, το Πρόγραμμα στο οποίο έχει ενταχθεί, το Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/ΤΣ/ΤΔΜ/ΕΤΘΑΥ), η Συλλογική Απόφαση μέσω της οποίας χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και ο ενάρθρος της πράξης,

(β) το ύψος των μη επιλέξιμων δαπανών που αυτή αφορά και σε περίπτωση ανάκτησης ή μείωσης ορίου

πληρωμών και το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό,

(γ) ο δικαιούχος της πράξης στην οποία επιβάλλεται η δημοσιονομική διόρθωση,

(δ) ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες υπηρεσίες), από τους οποίους αναζητείται το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό,

(ε) τα στοιχεία της διαχειριστικής επαλήθευσης ή ελέγχου νομιμότητας διαδικασίας ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιας σύμβασης ή ελέγχου ελεγκτικής αρχής κατά την οποία διαπιστώθηκε η παρατυπία, καθώς και αναφορά στην έκβαση της διαδικασίας των αντιρρήσεων,

(στ) η παρατυπία που διαπιστώθηκε και η σχετική τεκμηρίωση για την επιβολή της δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών ή της ανάκτησης.

2. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης/μείωσης ορίου πληρωμών ή η απόφαση ανάκτησης υπόκειται στα ένδικα βοηθήματα που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 10

Καθορισμός του ύψους της διόρθωσης ή της δημοσιονομικής διόρθωσης

1. Αναλογική διόρθωση

Η διόρθωση/δημοσιονομική διόρθωση είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται. Το ποσό της διόρθωσης/δημοσιονομικής διόρθωσης, το οποίο επιβάλλεται, υπολογίζεται με βάση τις μεμονωμένες παράτυπες δαπάνες που ο δικαιούχος δήλωσε στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και ισούται προς το ποσό της προκληθείσας ζημίας ή με βάση την αρχή της αναλογικότητας στις περιπτώσεις μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων από τους δικαιούχους. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

2. Κατ' αποκοπή διόρθωση

Αν η δημοσιονομική επίπτωση μιας παρατυπίας δεν είναι άμεσα μετρήσιμη, και η ζημία του προϋπολογισμού είναι υπαρκτή, αλλά θα ήταν δυσανάλογη η εξ ολοκλήρου ακύρωση της παράτυπης δαπάνης, επιβάλλεται διόρθωση/δημοσιονομική διόρθωση, εφαρμόζοντας κατ' αποκοπή συντελεστές στο σύνολο των δαπανών του επηρεαζόμενου από την παρατυπία πληθυσμού. Η κατ' αποκοπή διόρθωση συνίσταται σε ποσοστό περικοπής, το οποίο προσδιορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία, λαμβάνοντας υπόψη και την υπ' αρ. C(2019) 3452/14-05-2019 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό των διορθώσεων που πρέπει να γίνονται στις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από την Ένωση λόγω μη συμμόρφωσης προς τους εφαρμοστέους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις.

3. Στις περιπτώσεις πράξεων ενισχύσεων, οι δημοσιονομικές διορθώσεις και οι ανακτήσεις εφαρμόζονται στη δημόσια συνεισφορά που αντιστοιχεί στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στη δήλωση δαπανών και η οποία

έχει καταβληθεί στους δικαιούχους από τον φορέα που χορηγεί την ενίσχυση.

4. Εφόσον οι εντοπισθείσες παρατυπίες επηρεάζουν και πληρωμές οι οποίες δεν έχουν ακόμη δηλωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή/και πραγματοποιηθεί και εμπίπτουν στην παρ. 1, μπορεί να διακόπτεται η περαιτέρω συγχρηματοδότηση του επηρεαζόμενου μέρους, με σχετική αναφορά στην απόφαση του άρθρου 9.

5. Στην περίπτωση που οι παρατυπίες εμπίπτουν στην παρ. 2, η κατ' αποκοπή διόρθωση εφαρμόζεται σε όλες τις πληρωμές, που επηρεάζονται από τη διόρθωση, κατά την καταχώρισή τους στο ΟΠΣ.

Άρθρο 11

Δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις, μετά από ελέγχους ελεγκτικών αρχών/οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Αρχής Ελέγχου και άλλων εθνικών ελεγκτικών αρχών

1. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται παρατυπία με βάση τα οριστικά πορίσματα από ελέγχους ελεγκτικών αρχών/οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης καταχωρίζει τη δημοσιονομική διόρθωση στο ΟΠΣ, μειώνοντας τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που είχαν καταχωρισθεί. Εφόσον απαιτείται ανάκτηση ή μείωση ορίου πληρωμών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 42 του ν. 4914/2022, ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης εισηγείται στο αρμόδιο όργανο του άρθρου 8 την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και μείωσης ορίου πληρωμών ή απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης, και εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 6, όταν πρόκειται για μείωση ορίου πληρωμών ή τα οριζόμενα στις παρ. 5 έως 12 του άρθρου 7, όταν πρόκειται για ανάκτηση.

2. Σε συνέχεια οριστικών πορισμάτων από ελέγχους εθνικών ελεγκτικών αρχών εκτός της Αρχής Ελέγχου, ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης δύναται να επιβάλει δημοσιονομική διόρθωση. Σε αυτή την περίπτωση, προσδιορίζει σε έκθεση, το ύψος του ποσού που πρέπει να ακυρωθεί παραθέτοντας την κατάλληλη τεκμηρίωση, και εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διαδικασίες και τα οριζόμενα στα άρθρα 4, 5, 6 και 7 της παρούσας, με την καταχώριση της δημοσιονομικής διόρθωσης στο ΟΠΣ να γίνεται το συντομότερο δυνατόν. Εάν ο φορέας διαχείρισης είναι Ενδιάμεσος Φορέας, για τον προσδιορισμό του ποσού της δημοσιονομικής διόρθωσης, συνεργάζεται με την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή και στη συνέχεια προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες.

3. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται παρατυπία σε οριστική έκθεση ελέγχου της Αρχής Ελέγχου και επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπουργική απόφαση της περ. α) της παρ. 7 του άρθρου 63 του ν. 4914/2022, ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης καταχωρίζει τη δημοσιονομική διόρθωση στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της οριστικής έκθεσης ελέγχου της Αρχής Ελέγχου, μειώνοντας τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που είχαν καταχωρισθεί. Εφόσον απαιτείται ανάκτηση για τις δαπάνες που δηλώνονται μετά τον έλεγχο της Αρχής Ελέγχου και δεν περιλαμβάνονται στις ελεγχθείσες δαπάνες της οριστικής έκθεσης ελέγχου, ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης εισηγείται την έκδοση Απόφασης ανάκτησης και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις παρ. 5 έως 12 του άρθρου 7.

4. Σε περίπτωση που σε οριστική έκθεση ελέγχου της Αρχής Ελέγχου επιβάλλεται διόρθωση που αφορά πληρωμές οι οποίες δεν έχουν ακόμη δηλωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή/και πραγματοποιηθεί, η διόρθωση αυτή εφαρμόζεται από τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης κατά τη διοικητική επαλήθευση των σχετικών δαπανών στο πλαίσιο της διαδικασίας του ΣΔΕ. Εφόσον απαιτείται ανάκτηση, εφαρμόζονται από τον φορέα διαχείρισης τα οριζόμενα στο άρθρο 7.

5. Σε περίπτωση διαπίστωσης συστημικής παρατυπίας, τα ποσά που ακυρώνονται δεν μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν για πράξη που επηρεάστηκε από τη συστημική παρατυπία.

6. Οι κατ' αποκοπή διορθώσεις που αφορούν περισσότερες από μία πράξεις εφαρμόζονται με ευθύνη της Ειδικής Υπηρεσίας «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων», η οποία και ενημερώνει τους φορείς διαχείρισης.

Άρθρο 12

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 20 Ιανουαρίου 2023

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

Υφυπουργός Ανάπτυξης
και Επενδύσεων

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΥ ΔΕΛΤΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

Πεδίο	Μεταδεδομένα δείκτη
Κωδικός δείκτη	PSO799
Ονομασία δείκτη	αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας
Ορισμός	Φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας: όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του Ν. 4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α/31-10-2016) "Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη φορέων της και άλλες διατάξεις". "Υφιστάμενοι": φορείς που έχουν ιδρυθεί πριν την ενίσχυση από το ΕΚΤ+ και που η ενίσχυση αποσκοπεί στην υποστήριξή τους κατά τη φάση του start up. "Νέοι": φορείς που ιδρύονται από/μετά την ενίσχυση του ΕΚΤ+
Μονάδα μέτρησης	Αριθμός επιχειρήσεων
Στόχος	Είναι η τιμή που αναμένεται στο τέλος της προγραμματικής περιόδου.
Τιμή βάσης	0
Κατηγοριοποίηση	Ανά κατηγορία περιφέρειας
Τεκμηρίωση	Για την αναφορά του τρόπου με τον οποίο το ΕΚΤ+ συμβάλλει στο στόχο που ορίζεται στη συνθήκη για την ΕΕ (αρθρ.162) και για την εφαρμογή της αρχής 4 'Ενεργός υποστήριξη για την εξεύρεση απασχόλησης', της αρχής 5 'Ασφαλής και ευπροσάρμοστη απασχόληση', της αρχής 6 "Αμοιβές" και της αρχής 10 "Υγιεινό, ασφαλές και κατάλληλα προσαρμοσμένο εργασιακό περιβάλλον και προστασία δεδομένων" του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Οι ΜΜΕ, οι κύριοι εργοδότες του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού, έχουν άμεσο ρόλο στην υλοποίηση των πολιτικών που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ+. Στο πλαίσιο των πολιτικών που έχουν στόχο τη βελτιωμένη πρόσβαση στην απασχόληση, οι ΜΜΕ υποστηρίζονται για την πρόσληψη, ιδίως μειονεκτούντων ατόμων. Οι ΜΜΕ αποτελούν στόχο και των πολιτικών που αποσκοπούν στη βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων. Στις 9 Δεκεμβρίου 2021, η Ε. Επιτροπή δημοσίευσε νέο σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία με το οποίο προτείνει συγκεκριμένα μέτρα που θα υποστηρίξουν την κινητοποίηση όλου του δυναμικού της κοινωνικής οικονομίας.
Συλλογή δεδομένων	Μόνο οι επιχειρήσεις για τις οποίες προβλέπεται συγκεκριμένη δαπάνη θα πρέπει να μετρώνται στο δείκτη. Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες Τεχνικής Βοήθειας. Ο δείκτης μετρά α) υφιστάμενες κοινωνικές επιχειρήσεις, δηλ. αυτές που έχουν ιδρυθεί πριν την έναρξη της ενίσχυσης από το ΕΚΤ+ (πριν την έναρξη υλοποίησης της πράξης) η οποία σκοπό έχει για να βοηθήσει την επιχείρηση με κάποιο τρόπο κατά την φάση έναρξης της λειτουργίας της Ειδικότερα : Υφιστάμενες Επιχειρήσεις του Ν.4430/2016 εγγεγραμμένες στο Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο με πιστοποιητικό εγγραφής σε ισχύ, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης β) νέες κοινωνικές επιχειρήσεις δηλ. αυτές που ως υπό σύσταση φορείς Κ.ΑΛ. Ο έχουν υποβάλλει αίτηση εγγραφής στο Μητρώο Φορέων Κ.ΑΛ.Ο μετά τη δημοσίευση της αντίστοιχης πρόσκλησης και πριν την υποβολή της αίτησής τους , και οι οποίες ιδρύονται πριν την έναρξη της ενίσχυσής τους από το ΕΚΤ+.

Πεδίο	Μεταδεδομένα δείκτη
	<p>Οι υπό σύσταση Φορείς Κ.Α.Λ.Ο. θα πρέπει να έχουν υποβάλει αίτηση εγγραφής στο Μητρώο Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. κατόπιν της δημοσίευσης της πρόσκλησης της δράσης και πριν την υποβολή της αίτησής τους στην δράση.</p> <p>Η πληροφορία για το δείκτη θα συλλέγεται από διοικητικά έγγραφα π.χ. συμφωνίες επιχορήγησης. Ο δείκτης λαμβάνει τιμή όταν γίνει η πρώτη πιστοποίηση δαπανών από τον αρμόδιο φορέα.</p>
Συχνότητα αναφοράς	Δύο φορές ετησίως, τέλος Ιανουαρίου και τέλος Ιουλίου, ξεκινώντας από 31.1.2023 και έως το 2030.
Σύνδεση με δείκτες	Το υποσύνολο της τιμής του δείκτη PSO799 που μετρά υφιστάμενες κοινωνικές επιχειρήσεις ισούται με την τιμή του κοινού δείκτη εκρών EECO19
Επικύρωση	$EECO19 \leq PSO799$

PSO799 - αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας [αριθμός επιχειρήσεων]

Ο ειδικός δείκτης εκρών PSO799 ικανοποιεί τα κριτήρια RACER ως ακολούθως:

Κριτήριο RACER	Τεκμηρίωση κάλυψης κριτηρίου
Συναφής <i>Υπάρχει ισχυρός συσχετισμός με τον στόχο που επιδιώκει να επιτύχει το πρόγραμμα / πολιτική;</i>	Ο δείκτης έχει μεγάλη συνάφεια και συνδέεται απόλυτα με τους επιδιωκόμενους στόχους των παρεμβάσεων που αφορούν στη στήριξη υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας κατά το στάδιο έναρξης της λειτουργίας τους, στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου (α).
Αποδεκτός <i>Μπορεί να γίνει εύκολα κατανοητός και αποδεκτός από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη;</i>	Ο δείκτης είναι εύκολα κατανοητός, τόσο από τους Δικαιούχους, όσο και από τις Διαχειριστικές Αρχές, καθώς αποδίδει με άμεσο τρόπο το αντικείμενο των παρεμβάσεων που είναι η στήριξη υφιστάμενων κοινωνικών επιχειρήσεων ή/και η στήριξη της δημιουργίας νέων κοινωνικών επιχειρήσεων. Επίσης, ο δείκτης είναι αποδεκτός από τους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς προτάθηκε από την ΕΥΣΕΚΤ, το περιεχόμενο του Δελτίου Ταυτότητας έχει αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης και έγινε αποδεκτός από τη Διαχειριστική Αρχή.
Αξιόπιστος <i>Είναι εύληπτος σε μη ειδικούς, ξεκάθαρος και εύκολα ερμηνεύμενος;</i>	Ο δείκτης αποδίδει με σαφήνεια το αντικείμενο της μέτρησης. Ποσοτικοποιεί αξιόπιστα τις αναμενόμενες εκροές, ως προς τον αριθμό των υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που θα υποστηριχθούν. Ο δείκτης μετρά υφιστάμενες και νέες κοινωνικές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον ορισμό τους
Εύκολος <i>Είναι εφικτή η παρακολούθηση και η συλλογή δεδομένων με λογικό κόστος;</i>	Η παρακολούθηση και η συλλογή δεδομένων είναι εφικτή και εξαιρετικά εύκολη, δεδομένου ότι, η άντλησή τους θα γίνεται από διοικητικά έγγραφα π.χ. συμφωνίες επιχορήγησης και αποδεικτικά πιστοποίησης δαπανών των φορέων.
Ισχυρός <i>Είναι αρκετά ευαίσθητος ώστε να παρακολουθεί τις αλλαγές αλλά να μην</i>	Ο δείκτης είναι αρκετά ευαίσθητος στις αλλαγές, καθώς παρακολουθεί την προοδευτική υλοποίηση των παρεμβάσεων στήριξης των υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και

Κριτήριο RACER	Τεκμηρίωση κάλυψης κριτηρίου
υπόκειται σε χειραγώγηση ή κατάχρηση;	αλληλέγγυας οικονομίας (αύξηση του αριθμού των υποστηριζόμενων φορέων). Δεν επιδέχεται χειραγώγησης ή κατάχρησης, καθώς συνδέεται άμεσα με τις υλοποιούμενες παρεμβάσεις και μετρά τον αριθμό των φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας παρεμβάσεων που υποστηρίζονται.

Πεδίο	Μεταδεδομένα δείκτη
Κωδικός δείκτη	PSR799
Ονομασία δείκτη	αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης
Ορισμός	"Φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας": όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του Ν. 4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α/31-10-2016) "Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη φορέων της και άλλες διατάξεις". "Υφιστάμενοι": φορείς που έχουν ιδρυθεί πριν την ενίσχυση από το ΕΚΤ+ και που η ενίσχυση αποσκοπεί στην υποστήριξή τους κατά τη φάση του start up. "Νέοι": φορείς που ιδρύονται από/μετά την ενίσχυση του ΕΚΤ+ Ο δείκτης λαμβάνει τιμή όταν ο φορέας εξακολουθεί να λειτουργεί ένα έτος μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της σχετικής παρέμβασης η οποία υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης πράξης. Ο φορέας θεωρείται ότι λειτουργεί όταν είναι ενεργός/δεν έχει κάνει παύση εργασιών το χρονικό διάστημα που προσδιορίζει ο δείκτης.
Μονάδα μέτρησης	Αριθμός επιχειρήσεων
Στόχος	Είναι η τιμή που αναμένεται στο τέλος της προγραμματικής περιόδου.
Τιμή αναφοράς	≥0 Μηδενικές τιμές αναφοράς στα περιφερειακά προγράμματα, καθώς δεν υπάρχουν έως τώρα (Μάιος 2022) διαθέσιμα στοιχεία αποτελεσμάτων από αντίστοιχες παρεμβάσεις της ππ 2014-2020.
Κατηγοριοποίηση	Ανά κατηγορία περιφέρειας
Τεκμηρίωση	Για την αναφορά του τρόπου με τον οποίο το ΕΚΤ+ συμβάλλει στο στόχο που ορίζεται στη συνθήκη για την ΕΕ (αρθρ.162) και για την εφαρμογή της αρχής 4 'Ενεργός υποστήριξη για την εξεύρεση απασχόλησης', της αρχής 5 'Ασφαλής και ευπροσάρμοστη απασχόληση', της αρχής 6 "Αμοιβές" και της αρχής 10 "Υγιεινό, ασφαλές και κατάλληλα προσαρμοσμένο εργασιακό περιβάλλον και προστασία δεδομένων" του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Στις 9 Δεκεμβρίου 2021, η Ε. Επιτροπή δημοσίευσε νέο σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία με το οποίο προτείνει συγκεκριμένα μέτρα που θα υποστηρίξουν την κινητοποίηση όλου του δυναμικού της κοινωνικής οικονομίας.
Συλλογή δεδομένων	Η πληροφορία συλλέγεται από διοικητικές πηγές (ενεργά ΑΦΜ στο TAXIS που υποδηλώνουν συνέχιση λειτουργίας των αντίστοιχων φορέων 12 μήνες μετά την ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης παρέμβασης)
Συχνότητα αναφοράς	Δύο φορές ετησίως, τέλος Ιανουαρίου και τέλος Ιουλίου, ξεκινώντας από 31.1.2022 και έως το 2030.
Σύνδεση με δείκτες	Συνδέεται με το δείκτη εκρών PSO799
Επικύρωση	Η τιμή του δείκτη PSR799 είναι μικρότερη ή ίση από την τιμή του δείκτη εκρών PSO799

PSR799 - αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που

Ο ειδικός δείκτης αποτελεσμάτων PSR799 ικανοποιεί τα κριτήρια RACER ως ακολούθως:

Κριτήριο RACER	Τεκμηρίωση κάλυψης κριτηρίου
<p>Συναφής <i>Υπάρχει ισχυρός συσχετισμός με τον στόχο</i></p>	<p>Ο δείκτης έχει μεγάλη συνάφεια και συνδέεται στενά με τους επιδιωκόμενους στόχους και τη λογική της παρέμβασης που αφορούν στην ενίσχυση</p>
<p>Κριτήριο RACER</p> <p><i>που επιδιώκει να επιτύχει το πρόγραμμα / πολιτική;</i></p>	<p>υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας κατά τα πρώτα στάδια λειτουργίας τους, με στόχο τη διατήρηση της λειτουργίας και την ενίσχυση της βιωσιμότητάς τους.</p> <p>Ο δείκτης συνδέεται άμεσα με τον ειδικό δείκτη εκρών «αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας», υπηρετώντας τη λογική της παρέμβασης.</p>
<p>Αποδεκτός <i>Μπορεί να γίνει εύκολα κατανοητός και αποδεκτός από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη;</i></p>	<p>Ο δείκτης είναι εύκολα κατανοητός, τόσο από τους Δικαιούχους, όσο και από τη Διαχειριστική Αρχή, καθώς αποδίδει με άμεσο τρόπο τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων.</p> <p>Επίσης, ο δείκτης είναι αποδεκτός από τους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς προτάθηκε από την ΕΥΣΕΚΤ, το περιεχόμενο του Δελτίου Ταυτότητας έχει αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης και έγινε αποδεκτός από τη Διαχειριστική Αρχή.</p>
<p>Αξιόπιστος <i>Είναι εύληπτος σε μη ειδικούς, ξεκάθαρος και εύκολα ερμηνεύομενος;</i></p>	<p>Ο δείκτης αποδίδει με σαφήνεια το αντικείμενο της μέτρησης και είναι εύληπτος, καθώς δεν επιδέχεται παρερμηνείας από τους φορείς που θα τον χρησιμοποιήσουν. Ποσοτικοποιεί αξιόπιστα τα αναμενόμενα αποτελέσματα, ως προς τον αριθμό των φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης, συμβάλλοντας στην εξαγωγή σχετικών συμπερασμάτων.</p>
<p>Εύκολος <i>Είναι εφικτή η παρακολούθηση και η συλλογή δεδομένων με λογικό κόστος;</i></p>	<p>Η παρακολούθηση και η συλλογή δεδομένων είναι εφικτή και εύκολη, δεδομένου ότι, η άντλησή τους θα γίνεται από διοικητικές πηγές (στοιχεία από το TAXIS).</p>
<p>Ισχυρός <i>Είναι αρκετά ευαίσθητος ώστε να παρακολουθεί τις αλλαγές αλλά να μην υπόκειται σε χειραγώγηση ή κατάχρηση;</i></p>	<p>Ο δείκτης είναι αρκετά ευαίσθητος στις αλλαγές, καθώς παρακολουθεί τη βιωσιμότητα των υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας (διατήρηση ή μη της λειτουργίας τους ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης).</p> <p>Δεν επιδέχεται χειραγώγησης ή κατάχρησης, καθώς συνδέεται άμεσα με τις υλοποιούμενες παρεμβάσεις και μετρά τον αριθμό των φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που εξακολουθούν να λειτουργούν ένα έτος μετά τη λήξη της υποστήριξής τους.</p>

Πεδίο	Μεταδεδομένα δείκτη
Κωδικός δείκτη	EECO19
Όνομασία δείκτη	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών και κοινωνικών επιχειρήσεων).
Ορισμός	<p>Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα και περιλαμβάνει και τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας.</p> <p>Η κατηγορία των ΜΜΕ αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζόμενους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκ. ευρώ, ή/και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκ. ευρώ. Πηγή: Σύσταση Επιτροπής 6.5.2003 για τον ορισμό των ΜΜΕ (2003/361/ΕΚ) (άρθρ. 1 και 2).</p> <p>Επεξήγηση από έγγραφο εργασίας «Εργαλειοθήκη κοινών δεικτών /Οκτώβριος 2021, ενότητα 3.4.1»</p> <p>Μόνο οι επιχειρήσεις που ενισχύονται/ωφελούνται άμεσα από την στήριξη του ΕΚΤ+ ως αποτέλεσμα συγκεκριμένης παρέμβασης μετρώνται στο δείκτη EECO19. Οι εργαζόμενοι των εν λόγω ΜΜΕ δεν είναι συμμετέχοντες στην περίπτωση αυτή.</p> <p>Αντιθέτως, το γεγονός ότι εργαζόμενοι των ΜΜΕ συμμετέχουν σε μια πράξη του ΕΚΤ+ δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η ΜΜΕ θα πρέπει να προσμετράται στο δείκτη των επιχειρήσεων. Αν, για παράδειγμα, η πράξη συνίσταται σε κατάρτιση που αποσκοπεί στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των εργαζομένων (ανεξάρτητα από την επιχείρηση στην οποία απασχολούνται), τότε είναι τα άτομα αυτά που λαμβάνουν την απευθείας στήριξη του ΕΚΤ+ και όχι οι επιχειρήσεις. Η βελτίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου (δηλαδή οι καλύτερα καταρτισμένοι εργαζόμενοι) θεωρείται έμμεσο όφελος για τις ΜΜΕ και, στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να συλλέγονται δεδομένα μόνο για τους συμμετέχοντες και όχι για τις ΜΜΕ (δηλ. μέτρηση δείκτη EECO05 και όχι EECO19).</p> <p>Επεξήγηση SFC</p> <p><u>Καταλληλότητα δείκτη EECO19 σε δράσεις ενίσχυσης επιχειρηματικότητας</u></p> <p>Η προσέγγιση εξαρτάται από το ποιος επωφελείται άμεσα από τη δράση (οι αυτοαπασχολούμενοι ως άτομα ή η επιχείρησή τους ως οντότητα;) καθώς και το στόχο της δράσης. Τα άτομα που επωφελούνται άμεσα από τη στήριξη του ΕΚΤ+ είναι τα πρόσωπα τα οποία η πράξη αποσκοπεί να βοηθήσει (δηλαδή η ομάδα-στόχος) και για των οποίων τη συμμετοχή ορίζονται ειδικές δαπάνες. Ως εκ τούτου, εάν η δράση αποσκοπεί στην στήριξη των αυτοαπασχολούμενων ως άτομα για την ενίσχυση των δεξιοτήτων τους (π.χ. με την παροχή κατάρτισης ή καθοδήγησης), τότε οι αυτοαπασχολούμενοι θα πρέπει να θεωρούνται ως συμμετέχοντες και να καταμετρούνται από το δείκτη EECO05 (απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων). Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρησή τους επωφελείται έμμεσα και δεν θα πρέπει να μετράται στο δείκτη EECO19 (αριθμός υποστηριζόμενων ΜΜΕ).</p> <p>Εάν αντίθετα ο στόχος της δράσης είναι να βοηθήσει τις επιχειρήσεις (π.χ. παρέχοντας κίνητρα πρόσληψης ή νομικές/λογιστικές συμβουλές για όφελος της εταιρείας), τότε θα πρέπει να καταμετρούνται οι υποστηριζόμενες ΜΜΕ (υπό τον EECO19). Οι αυτοαπασχολούμενοι ή τα άτομα που προσλήφθηκαν χάρη στην ενίσχυση της επιχείρησης δεν θα πρέπει να καταμετρούνται στους σχετικούς κοινούς δεικτών εκρών (καθώς και οι δύο επωφελούνται έμμεσα από τη στήριξη του ΕΚΤ+). Εάν είναι απαραίτητο, μπορούν να οριστούν ειδικοί δείκτες για την καταγραφή των ομάδων που επωφελούνται έμμεσα από τη στήριξη του ΕΚΤ+ (π.χ. αριθμός ανέργων που προσλήφθηκαν χάρη στη στήριξη των ΜΜΕ).</p>
Μονάδα μέτρησης	Αριθμός επιχειρήσεων
Στόχος	Είναι η τιμή που αναμένεται στο τέλος της προγραμματικής περιόδου. Δεν απαιτείται σύνδεση όλων των δεικτών με τιμή στόχου
Τιμή Βάσης	0

Πεδίο	Μεταδεδομένα δείκτη
-------	---------------------

Κατηγοριοποίηση	Ανά κατηγορία περιφέρειας
Τεκμηρίωση	<p>Για την αναφορά του τρόπου με τον οποίο το ΕΚΤ+ συμβάλλει στο στόχο που ορίζεται στη συνθήκη για την ΕΕ (αρθρ.162) και για την εφαρμογή της αρχής 5 "Ασφαλής και ευπροσάρμοστη απασχόληση", της αρχής 6 "Αμοιβές" και της αρχής και της αρχής 10 "Υγιινό , ασφαλές και κατάλληλα προσαρμοσμένο εργασιακό περιβάλλον και προστασία δεδομένων" του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.</p> <p>Οι ΜΜΕ, οι κύριοι εργοδότες του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού, έχουν άμεσο ρόλο στην υλοποίηση των πολιτικών που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ+. Στο πλαίσιο των πολιτικών που έχουν στόχο τη βελτιωμένη πρόσβαση στην απασχόληση, οι ΜΜΕ υποστηρίζονται για την πρόσληψη, ιδίως μειονεκτούντων ατόμων. Οι ΜΜΕ αποτελούν στόχο και των πολιτικών που αποσκοπούν στη βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων.</p>
Συλλογή δεδομένων	<p>Ο δείκτης θα πρέπει να περιλαμβάνεται στις προσκλήσεις των παρεμβάσεων που συμβάλλουν σε αυτόν, και όχι μόνο στις περιπτώσεις που είναι επιχειρησιακός δείκτης στον αντίστοιχο Ειδικό Στόχο.</p> <p>Μόνο οι επιχειρήσεις για τις οποίες προβλέπεται συγκεκριμένη δαπάνη θα πρέπει να μετρούνται στο δείκτη. Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες Τεχνικής Βοήθειας.</p> <p>Ο δείκτης μετρά υφιστάμενες ΜΜΕ, δηλ. ΜΜΕ που έχουν νομικά ιδρυθεί πριν την έναρξη της ενίσχυσης από το ΕΚΤ+ (πριν την έναρξη υλοποίησης της πράξης) η οποία σκοπό έχει για να βοηθήσει την επιχείρηση με κάποιο τρόπο κατά την φάση έναρξης της λειτουργίας της. Εάν η ΜΜΕ έχει νομικά ιδρυθεί κατά την περίοδο ενίσχυσης ή κατόπιν αυτής ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης που έλαβε, τότε δεν θα πρέπει να προσμετρηθεί στο δείκτη ΕΕCO19. (ό,τι ισχύει δηλ. και στην ππ 2014-2020).</p> <p>Τιμή στο δείκτη εισάγεται με την επαλήθευση από τον αρμόδιο φορέα ότι έχει ξεκινήσει η υλοποίηση της αντίστοιχης πράξης.</p> <p><i>Εφόσον απαιτηθεί θα δοθούν περισσότερες οδηγίες στα έντυπα του ΣΔΕ.</i></p>
Συχνότητα αναφοράς	Δύο φορές ετησίως, τέλος Ιανουαρίου και τέλος Ιουλίου, ξεκινώντας από 31.1.2022 και έως το 2030.
Σύνδεση με δείκτες	Δεν υπάρχει
Επικύρωση	Δεν υπάρχει